

Avrupa vahim anlar geçiriyor

Südetler meselesinde İngiltere ve Fransa kat'î kararlarını verdiler

Alman donanmasının manevralarına mukabil İngiliz filosunun da manevralar yapacağı söyleniyor

Almanya hizmet müddetleri biten askerleri terhis etmiyor

Londra 31 (Hususi - Sabaha karşı alınmıştır) — Dün akşam Bolmoralı hareket eden başvekil, vaziyet hakkında krala izahat verecektir. Südetler meselesinde İngilterenin kat'î hareket edeceğini Alman hükümetine bildirilmek üzere, Sir Nevil Hendersona talimat verilmiştir.

Paris hükümeti de Berlindeki mües-siline aynı şekilde talimat vermiştir.

Bugün şimal denizinde başlayacak olan Alman donanması manevralarına mukabele olmak üzere, İngiliz donanmasının da birkaç güne kadar aynı denizde büyük mikyasta manevralar yapacağı söylenmektedir.

İngiliz kabinesinin toplantısı

Londra 30 (Hususi) — Kabine bu sabah saat 11 de başvekilin riyaleti altında (Devamı 3 üncü sayfada)

Dün İngiliz başvekilini ile görüşen Amerikanın Londra sefiri Kenedi

Beşiktaş klübünde olup biten garib hâdiseler

Vali Muhiddin Üstündağ: "Kanunun emrettiği her şeyin yapılacağı tabiidir" diyor

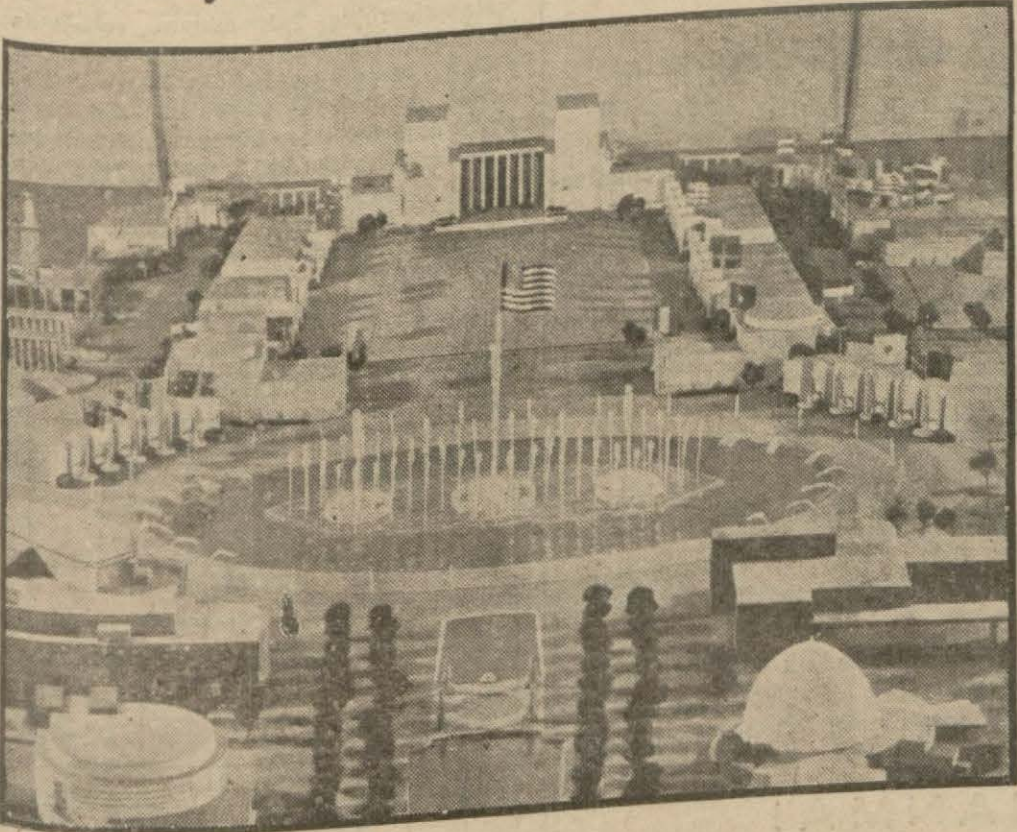
Beşiktaş klübünün dedikoduları uza-yıp giderken bir de İstanbuldaki bütün spor teşekküllerinin amiri bulunan vali-miz Bay Muhiddin Üstündağın bu mesele hakkında ne düşündüklerini öğrenmek istedik. Kendisine bir muharririmizi yol-lyarak sorduk:

— Beşiktaş klübünün 33 azası klübün kongresini toplantıya çağırıldıkları halde

klüp idare heyeti kongreyi toplantılamamıştır. Bu klübün nizamnamesi bu kadar, azanın yaptıkları talep üzerine umumî he-yetin toplanmasını emirdir. Azalar mahkemeye müracaat edeceklerini söylemek-tedirler. Diğer taraftan klüp idare heyetinden bazı zevatın kongreyi içtima-ı çağırınları: "İşlerinizden olacaksınız" diye (Devamı 11 inci sayfada)

Nevyork sergisi için yaptığımız hazırlıklar

Türk sitesi ve devlet pavyonunu kuracak sanatkarlar, bir milyon lira ile yapılacak işleri anlatıyorlar

Nevyork sergisinin medhal projesi (Yazısı 11 inci sayfada)

Zafer bayramı coşkun tezahüratla kutlandı

Dumlupınarda şehid asker âbidesi önünde büyük merasim yapıldı

Atatürkün teşekkürleri

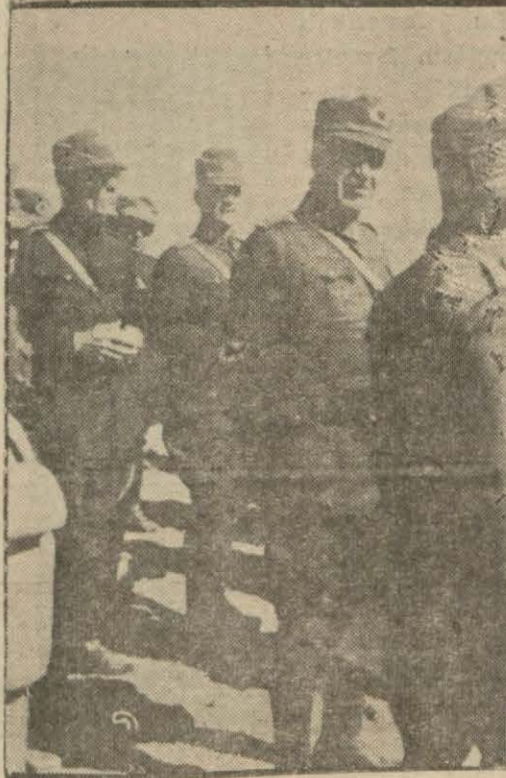
Atatürkle Mareşal Çakmak arasında telgraflar teati edildi

İstanbul 30 (A.A.) — Riyaseti-cumhur Umumi Kâtblığından:

Büyük zafer bayramı münasebetiyle yurdun içinden ve dışından gelen tebrik telgraflarından Atatürk pek mütehasis olmuşlar ve teşekkürleriyle tebriklerinin iletilmesine Anadolu ajansını memur etmişlerdir. (Devamı 11 inci sayfada)

Mareşalin sözleri

"Türk ordusile bütün memleket iftihar edebilir,"

Mareşal Çakmak doğu manevra sahasında komutanlarla bir arada (Yazısı 3 üncü sayfada)

Düşmanı nasıl yendik?

20 Ağustos gecesi Garb cebhesinde Başkumandanın riyaleti altında yapılan tarihî toplantı

Bu toplantıda ikinci ordu erkân-harbiye reisi sıfatile ben de vardım. Ordu kumandanları ordularının durumunu ve hazırlık derecesini anlattılar. Asıl taarruzun yapılacağı muntakanın, yani birinci ordunun kumandanı şevk içinde idi.

YAZAN:

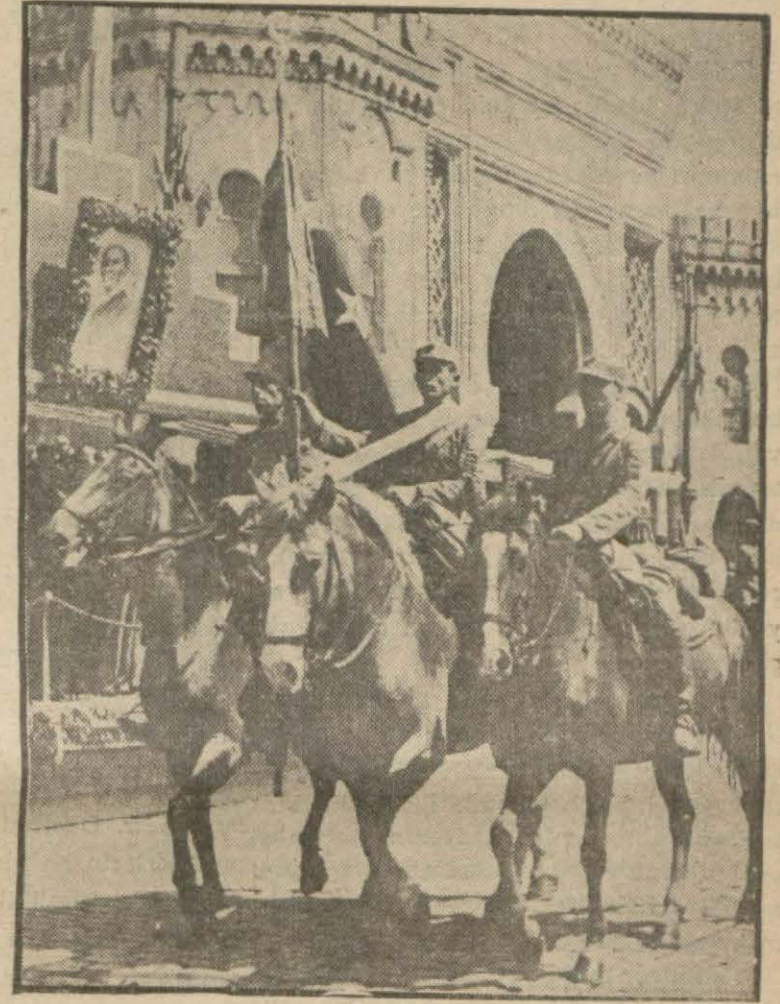
General H. Emir Erkilet

[Yazısı 9 uncu sayfamızda Askeri bahisler sütunlarımızdadır.]

İstanbulda yapılan geçid resminde Başvekil ve Vekiller de bulundular

30 ağustos zafer bayramı dün İstanbulda ve yurdun her tarafında büyük ve coşkun tezahüratla kutlanmıştır. Şehirdeki bütün dük-kân, mağaza, ev, resmî ve hususî mües-seseler gündüz bayraklar, gece elektrikle donatılmıştır.

Dün sabah İstanbul komutanlığında, komutan General Halis, asker ve sivil bütün teşekküller mü-messillerinin tebriklerini kabul etmiş ve saat 9,45 de İstanbul valisi ile birlikte Beyazid meydanına gelmiştir. Vali ve komutan merasime iştirak edecek kıt'aları teftiş ettikten sonra ordunun en genç sübaylarından Muammer Tamay bir söylev vermiş, 30 ağustos zaferinin tarihî değerini anlatmıştır. Genç sübayın nutkundan sonra İstanbul komutanı General Halis heyecanlı bir söy-

Sancak geçerken

lev vererek büyük zaferin ehemmiyetini ve 30 ağustos zaferinin, vatani kurtardığı (Devamı 11 inci sayfada)

Holivutta 15 gün

Myrna Loya Türkiyeden mektub yazan gençler

Genç ve güzel san'atkâr haftada 6.000 mektub alıyor ve bunları teker teker okuyor
(Amerika hususî muhabirimiz İbrahim Safa yazıyor)

Myrna Loya'nın «Son Posta» ya gönderdiği resim

[Yazısı 14 sayfamızda sinema sütunundadır.]

Yazan: Muhittin Birgen

Celâl Bayar nikbin bir insandır; zifiri bir karanlık içinde, bundan yirmi sene evvel, millete bir kurtuluş yolu aramaya çıkmış olan bütün insanlar gibi. O da bu kafilenin içinde ön safta yürüyenler arasında idi. Öyle bir zamanda, ümid için tasavvuru mümkün bütün ufukların kapalı olduğu bir devirde, böyle bir yol aramaya çıkmak için insanın ne kadar nikbin bir karakter sahibi olması iktiza ederse Celâl Bayar da o kadar nikbin olanlardandı. Zaten hayatta muvaffak olmak için de ilk şart bu değil midir? Bu nikbinlik değil midir ki bizi, zorluk önünde korkmaktan ve kaçmaktan meneder? Nikbin olmanın ürkek olur; neşesiz ve şevksiz yaşar; etrafını çeviren zorluklarla pençeşmek değil, karşısına ilk dikilen müşkül ile uğraşmaktan dahi korkar. Hayatta hepimize nikbinlik lâzım olmakla beraber bu mizaç, bu duygu, bilhassa devlet adamlarına ve bizim gibi derdleri çok, davaları büyük olan milletlerin devlet adamlarına çok lâzımdır.

★

Celâl Bayar, Ege seyahatinden çok memnun döndü; bu defa da Dersimden dönüşünde gazetecilere aynı ruh içinde, memnun ve nikbin, beyanatta bulundu. Ege bağlarının en dolgun ve en mağrur salkımını avucunun içinde tutup objektifin karşısında şevk ile gülen Başvekilin o güzel fotoğrafını, bütün bedbinlere tavsiye ederim. Celâl Bayar, İş Bankasında, İktisad Vekilliğinde ve Başvekillikte hep bu nikbin ruhu ve gülen çehresi ile muvaffak oldu. Hayatta muvaffak olmak isterseniz hayata onun gibi güler bakınız ve kudretin, bolluğun, sıhhatin sembolü olan koskoca bir salkımı avucunuzun içine aldığımız zaman, sanki dünyayı ele geçirmiş gibi, memnun olunuz ve gülünüz!

Aynı Başvekil, bu defa meşhur Dersimden döndü; üç kolorduyu orada hareket halinde görmüş. Kolorduların dağlara tırmandığını, uçurumları aştığını, bir kelime ile, medeni Türkiyenin tabiatla ve iptidallikle yaptığı mücadeleyi görmüş. İstanbulda döndüğü zaman, Başvekil, memnun ve müftehirdir.

O bilmiyor mu ki yapılan on şeyin yanı başında yapılacak yüz şey, hattâ bin şey var? Dersim denilen âsi tabiat parçası ile iptidai tarih emuzecinin, medeni bir memleketin feyyaz bir sahası haline gelmeleri için Fırat ile Muratın daha pek çok seneler akmaları lâzım olduğundan Celâl Bayar elbet bihaber değildir; o pekâlâ bilir ki Egede bolluğa ve iyi alışveriş şartlarına mukabil bazı muntakalarda bazı mahsullerde bir takım noksanlar var.

Fakat, bütün bunlara rağmen Celâl Bayar nikbindir. Çünkü bu, bir taraftan bir mizaç işidir, öbür taraftan şuurun idaresi altında bulunan bir muvaffakiyet sigortasıdır. İçi korkak olan insanın ağzından çıkan zoraki nikbinlik kelimeleri belli olur; Celâl Bayar böyle değildir. Nikbin olduğu için nikbindir. O korkmak bilmediği için cesur olmak gibi!

★

Evet nikbin olmak lâzım. Bu satırları da sırf bu lüzumu anlatmak için yazıyorum ve bana bu mevzuu ilham eden şey de Celâl Bayarın ferahla ve sevinçle, dolgun üzümlü salkımını avuçlarının içinde göğsüne basan fotoğrafına biraz evvel gözümün ilişivermiş olmasıdır! Biz münevverler ve kütleye fikir ve duygu vermek vazifesini üzerlerine almış olanlar için bunu söylemek ve tekrar tekrar söylemek bir borçtur. Etrafınıza baktığımız zaman, her şeyi iyi görünüz ve kendinizi kuvvetli hissediniz; o zaman her müşkülü halledersiniz. Müşkül bizim yakamıza yapıştığı gün mağlûbuz. Onun, yakasını, bilâkis, bizim elimizden kurtaramaması için de mutlaka nikbin olmalıyız. Bu, bizim için, en büyük hayat silâhidir!

Hiç mübalâga etmiyorum, bu memleket için lâzım olan kuvvet budur. Kütile bedbin değildir, fakat, münevverler arasında bedbinlik çok kuvvetle hâkimdir. Nikbin Atatürkün ilk Ankarası her şeyden mahrumdu; yalnız bir şey boldu: Nikbinlik. Celâl Bayar bu bolluğa kendi ruhile yardım edenlerden biri oldu. Onun hayatına bakınız: Ferd olarak kendi hayatında, iş sahibi olarak üç mühim sa-

Hayatı üç kişinin eli kurar, bu üç kişiden birincisi anne, ikincisi fen, üçüncü de içkidir.

Hayatı mahveden el ise bir tek kişinin elidir. İnsana içkiyi, kumarı, sefahati bir tepsi üzerinde aynı zamanda getirir.

SÖZ ARASINDA

Büyük bir ilim Cemiyetine âza olan 11 yaşındaki kız

Resmini gördüğümüz İngiliz kıza 11 yaşlarındadır. Oksford üniversitesi riyaziye profesörlerinden birinin kızıdır ve Britiş Asosiyesin isimli ilmi cemiyete aslı ve kaydı hayat şartile aza seçilmiştir. Babasının nazariyelerini tevsik edecek modelleri yapan genç kızın eserleri, son günlerde toplanan mütefenninler kongresinde kullanılmıştır.

Kıza yirminci asrın dahi zekâsı denmektedir.

Arkadaşlık böyle olur

Yirmi yedi senedir birbirlerinden ayrılmayan, tatil vakitlerini beraber geçiren iki Amerikalı, biri hukuk talebesi, diğeri daha kâtib iken arkadaş olmuşlar; o zaman danberi de yalnız içtikleri su ayrı gitmişti. Evleri yanyanadır, ve birbirlerine geçilebilecek bir şekilde tertibatı vardır. Kendileri bu kadar yakın arkadaş oldukları gibi, karıları da aynı muhabbet birbirlerine bağlıdır. Eş giyinirler, birbirlerine danışmadan iş görmezler.

Bu iki Amerikalıdan, biri şimdi büyük bir bankanın reisi, öteki de, cinayet mahkemesinin başmüddeiumumisidir.

hada muvaffak olmuştur. Niçin? Birçok şeyler arasında bilhassa şunun için: Bedbin değil, nikbin bir insandır.

Gönül ister ki bilhassa gençlik, yani münevver gençlik, nikbin Başvekil kendisine bu yolda örnek olarak alsın.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Bana da böyle olmuştu

Kadı, mahkemede suçlu sormuş:
— Sen bir adam dövmüşsün, neye dövdün?

— Anlatayım kadı efendi, ben kahvede otuyordum. O da geldi, karşısına oturdu. Cebinden para kesesini çıkardı, paralarını saydı, keseyi tekrar cebine koydu. Biraz zaman geçti. Tekrar keseyi çıkardı, tekrar saydı, tekrar cebine koydu, gene biraz zaman geçti, tekrar keseyi çıkardı, tekrar saydı, tekrar cebine koydu. Gene biraz zaman geçti, tekrar...

Kadı kızmış, yerinden fırlamış:

— Fazla geldin be adam, demiş, artık sinirime dokundu. Şimdi ağzına bir tokat vurup yere sererim.

Suçlu gülmüş:

— İşte kadı efendi, bana da böyle olmuştu da onu tokatla yere sermiştim.

2 metre 57 santim Boyundaki genç

Bu Amerikalı genç tam 2 metre 57 santim boyun dadır. İsmi de İngilizcede «yüksek» manasına gelir. Yanındaki, daima uzun boylu lardan seçilen İngiliz polisi bakınız, nasıl çocuk gibi kalıyor.

Bu adam New Yorkta gezerken daima kaldırımın aşağısından yürür. Çünkü mağazaların üstlerinin tabelaları başına değmekte dir.

Kaldırım aşağısında yürüdüğü zaman da otomobil ve otobüs tehlikesine maruz bulunmaktadır. Bu yüzden bu «yüksek adam» kendisini bedbaht addetmektedir.

Kardeşlerine 1 dolar miras bırakan sinema yıldızı

Sessiz sinemanın en gözde yıldızı olarak yükselen ve geçenlerde vefat etmiş bulunan Pearl White'in vasiyetnamesi açılmış, ve kardeşlerine yalnız birer dolar miras bıraktığı anlaşılmıştır.

Evinin bahçesinde Petrol Bulan adam

İngiliz bir evinin arka bahçesinde bir petrol damarı bulmuş, toprağı bir metre kadar kazınca, petrol kuyusu ile karşılaşmıştır. Şimdi bu kuyudan istifade etmekte, evinin bütün ihtiyaçlarını kendi kuyusundan çektiği, kendi makinelerinde temizlediği petrola temin etmektedir.

Kazandığı paralardan rahatsız olan berber paralarile beraber yandı

Ne Yorklu bir berber, parasının çokluğu yüzünden dükkânında cayır cayır yanmıştır. Hikâyeyi anlatalım:

Küçük ve mütevazı dükkânında kendi halinde çalışan berberi bir arkadaşını kandırarak borsada oynamaya teşvik etmiş, günde yüz kuruş zor doğrultan berberin talihi gülmüş ve tam 3 milyon 6 yüz bin lira kazanmış. Bu kadar para kendisini rahatsız etmiş, günün birinde dükkânına gitmiş, kâğıd paraları oraya yığmış, havagazi musluğunu açmış, bir kibrit çakarak, kâğıdları tutuşturmuş, kendisi de cayır cayır yanmıştır.

Sinema yıldızlarının kazançları ne oluyor?

Hollywoodta en fazla para kazananlardan biri de güzel yıldız Carole Lombard'dır. Geçen sene tam 93 bin İngiliz lirası kazanmıştır. Fakat bu miktardan vergi ve diğer masrafları ödedikten sonra eline ancak 4 bin İngiliz lirası kalmıştır.

E. Talu

Bütün dünya genç kızlarının ve hattâ genç, ihtiyar, milyonla kadının mabudu iken, henüz baharı hayatın da denecek bir çağda ölen meşhur sinema aktörü Rudolf Valentino'nun Ame-rikada Los Angeles'teki mezarına her yıl cinsi lâtiften binlerce ziyaretçi gidiyor-muş.

Bu ziyaretçilerden ekserisi kapkara matem elbiseleri giyiyor, ve mezarın başında hıçkır hıçkır ağlıyorlarmış.

Mezar bekçisinin rivayetine nazaran bu sene, ziyaretçilerin sayısı her senekinden fazla olmuş. Buna sebep de, Los Angeles'te ağızdan ağza dolaşan bir efsane imiş. Bu efsaneye göre, her gece, mezarlığın kapıları kapandıktan sonra karalar gi-yinmiş bir kadın hayaleti buraya gelir, ve Valentino'nun kabri etrafında sabaha kadar dolaşmış.

Bu hayalet, dünya güzeli Rudolf'un aşkından ölen, onun milyonlarla meftunlarından birinin hayaleti imiş. Ve ziyaretçiler, bu, bir gölgeden ibaret rakibelerini merak etmişler, biraz da onu gör-meğe geliyorlarmış.

Valentino'nun ölümünün yıldönümünde dünyanın her tarafından çelenkle gönderilmiş. Londrada da onun hatıra-sını ilelebet yaşatmak gayesiyle bir cemiyet teşkil olunmuş.

Bütün bu haberleri, garb matbuatında okuduktan sonra, omuz silkip geçecek iken, birdenbire aklıma şu geldi: Her gece, sevgilisi Valentino'nun ruhuna mü-lâki olmak için tâ, mezarının başucuna kadar giden, siyahlı biçare kadın hayaleti beyhude zahmet ediyor.

Öyle ya: Böyle, milyonlarla prestîşkârı bulunan Valentino da, elbette odundarı veya taştan değil a? O da, her gece, kim bilir, hangi genç kız veya kadının rüyasına girmek üzere, ruhunu onun yatağının başucuna gönderiyordu.

Ve bu gidişle, birbirlerine rastlayacakları, bence gayet şüphelidir.

Bilmem, siz ne dersiniz?

E. Talu

Ankara fuar kupasını kazandı

İzmir, 30 (Hususi) — Fuar kupası maç-ları neticelendi. Bugün yapılan maçta İstanbul takımı Trakyalıları üçe karşı dörtle yenmiştir.

Bundan sonra İzmir takımı ile Ankara takımı karşılaşılacaktır. Maç heyecanlı oldu. İlk devrede Ankara iki, ikinci devrede bir gol attı. İzmirli ikinci devrede üç golle mukabele ettiler. Oyun berabere bitti. Bu maçlarda en ziyade gol atan Ankara takımı fuar kupasını kazandı.

Safranboluda belediye seçimi hazırlıkları

Safranbolu, (Hususi) — Kazamızda belediye intihabı için hazırlıklar yapılmış, intihaba iştirak edecek vatandaşların isim ve adreslerini tesbit eden fişler dağıtılmıştır. Yakında seçim ced-velleri de asılacaktır.

Kavga yüzünden bir kadın çocuğunu düşürdü

Karagömrükte Tahtaminara sokağında oturan Mehmedin karısı Ayşe ve kızı Seher ile aynı evde oturan Halidin karısı Saffet arasında geçimsizlik yüzünden bir kavga çıkmış, Ayşe ile Seher birleşerek, Saffeti fe-na halde dövmüşlerdir. 8 aylık gebe olan Saffette çocuk düşürme alâmi görüldüğün-den Haseki hastanesine gönderilmiş, suçlu-lar yakalanarak tahkikata bağlanmıştır.

TAKVİM

AĞUSTOS

Rumi sene 1364	31	Arabi sene 1367
Ağustos 18	Resmî sene 1933	Hizir 118

ÇARŞAMBA

GÜNEŞ		Receb		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	24	3	40	8	54
10	38				

Öğle		İkinci		Akşam		Yatı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	14	15	56	18	44	20
Z.	5	28	9	10	12	—	1

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir mecliste konuşuluyordu, bahis ev kiralalarına intikal etti, hazır bulunanlardan biri:

«— Normal şartlar dahilinde bir ailenin kazancından kaçta kaçını mesken kirasına tahsis edebileceği sualini ortaya attı.»

Uzun müddet Avrupada yaşamış bir zat:

— Umumi kaide yüzde (10) u emreder, gayri tabii şartlar içinde bu miktar bir hayli yükselse bile asla yüzde (20) yi tecavüz edemez, cevabını verdi ve ilâve etti:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

— Meselâ geçen sene Fransız meclisinde yeni bir vergi tarhi münasebetile münakaşalar yapıldığı sırada bir adamın kazancına verdiği mesken bedeli ölçü olarak tutulmuş ve mesken bedelinin kazancın onda birini teşkil ettiği kabul olunmuştu.

Bu cevap üzerine bizdeki vaziyet tedkik edildi ve görüldü ki mecliste hazır bulunanların her biri kazançlarının (10) da birini değil, (5) te birini değil, fakat (4) te birini kiraya veriyorlardı.

TELGRAF HABERLERİ

Amerika kara'deniz kuvvetlerini artırıyor

İkisi zırhlı olmak üzere yeniden on sekiz harb gemisi inşa ettiriyor

Vaşington 30 (A.A.) — Bahriye nezareti, halen ihzar edilmekte olan 1939-40 deniz programının en azı 18 cüz'ütamın inşasını natik olacağını bildirmektedir: 2 zırhlı, 2 kruvazör, 8 torpido muhribi, 6 tahtelbahir ve belki de bir tayyare gemisi, bahriye efradı miktarının artırılması ve 2.000 den 5.000 e çıkarılması da derpiş olunmaktadır.

Bütün bu malumat ile harbiye nazırı Vudring'in ordu ve donanma gazetesinde mahalli muhafız kıtaatı efradının 195 binden 210 bine çıkarılmasını, 2320 tayyareden mürekkep bir askeri hava kuvveti vücutte girilmesini, sahillerin müdafaa vasıtalarının modernize edilmesini tavsiye yolunda yazmış olduğu makale arasında münasebet görülmektedir.

Kahraman ordunun yeni ve genç sübayları

Bu yıl harb okulunun bini tecavüz eden mezunlarına dün merasimle diplomaları dağıtıldı

Ankara, 30 (A.A.) — Harb okulunun 938 yılı mezunlarına bugün saat 15 de törenle diplomaları verilmiş ve törende büyük Millet Medlisi Reisi Abdülhalik Renda ile şehrimizde bulunan vekiller, mebuslar ve Ankara Vali ve Belediye Reisi ile Mevki ve Merkez Komutanları birçok generaller ve Vekâletler ileri gelenleri kalabalık bir halk bulunmuştur. Yeni sübaylarımızın muzika ile birlikte söyledikleri İstiklâl marşından sonra mezunlara diplomaları tevzi edilmiş, and içilmiş, birinci, ikinci ve üçüncü olarak çıkanlara mükâfatları verilmiş, yaş kutubüne sınıf biricisi tarafından sınıf çivisi

takılmış, okul komutanı kurmay albay Hamid Doğruer ve asteğmen Muhtar Ataç tarafından söylevler verilmiş ve harbiye marşı müzika ile birlikte mezunlar tarafından tekrar söylenmiştir. Mezunlar okul önündeki Atatürk Anıtı ve büyüklerimiz huzurunda merasim geçidi yaptıktan sonra davetliler büfelerde izzaz ve ikram edilmiş ve bu parlak törene son verilmiştir.

Bu sene Harb Okulunun bini tecavüz eden mezunları arasından Vecihi Akın birinci, Sami ikinci, Memduh İnce üçüncü çıkmışlardır. Kendilerine birer altın saat hediye edilmiştir.

Hitlerin Hududlarda Teftişleri

Bern 30 (A.A.) — Ciddi bir membadan Berne gelen malumata göre Hitler dün Loerrache mntakasında görünerek İsteiner Klotz istihkamlarını teftiş etmiştir. Bu havalide Alman kıt'aları bulunduğu ve bu kuvvetlerin iki fırka, belki daha fazla olduğu haber verilmektedir.

Arnavutluğun onuncu yıldönümü

Tirana, 30 (A.A.) — Arnavutluk Ajansı bildiriyor:

Dün saat 17 de, hükümet âzasının, sivil ve askerî yüksek memurların, vilâyet delegelerinin ve kalabalık bir halk külesinin huzurunda, Başvekil B. Kotta, radyoda neşredilen bir nutuk söylemiş ve bu nutukla, Arnavutlukta kraliçe tesisinin onuncu yıldönümü şenliklerini açmıştır.

Gece, Durres sarayında büyük bir şavare verilmiştir.

Mutedil Arabların şefi Filistinden ayrıldı

Kudüs 30 (A.A.) — Mutedil Filistin Arablarının şefi Ragib Naşasıbi, dün hava yolile Filistinden ayrılmıştır. Ne maksadla yapıldığı malûm olmayan bu seyahati, memlekette derin bir alâka uyanırmıştır.

Boyabadda Cumhuriyet bayramı hazırlıkları

Boyabad (Hususî) — On beşinci yıldönümü cumhuriyet bayramını kutlamak için kazamiz kaymakamı Hikmet Güvencin riyaseti altında belediye reisi Remzi Ural, askerlik şubesi reisi binbaşı Ali, jandarma komutanı yüzbaşı Salih, Parti başkanı Vehbi, Halk-evi başkanı Müctabadan mâteşekkil komite faaliyetine geçmiş, haftada iki defa topanarak hazırlıklara başlamıştır. Kaza dahilindeki nahiyeye ve köylerde emsalsiz tezahürat yapılması için köy-

Mareşalin sözleri

"Türk ordusile bütün memleket iftihar edebilir"

Elâzığ 30 (Hususî) — Dört saatten fazla ve Halkevinde yapılan manevraların kritiğinden bahsetmiştim.

Bu kritikte yüksek rütbeli ve komutan makamlarını işgal eden sübaylarla, manevranın üç günlük safhaları hakkında Orgeneral Kâzım Orbay tarafından izahat verilmiş ve harekâtın muhtelif durumları kritik edilmiştir.

Orbaydan sonra söz alan sayın Mareşal, Büyük Şefin telgraflarını okumuş ve müşarünileyhin selâm ve sevgilerini ve orduya karşı olan yüksek itimadlarını ordu sübaylarına tebliğ etmiştir. Bu iltifat sübaylar tarafından ayakta dinlenmiş ve büyük tezahüratlara vesile vererek «yaşa, varol» sesleriyle karşılanmıştır.

Sayın Mareşal manevra günlerinde gördükleri durumlar hakkında çok değerli sözler söylemişler, bilhassa hava kuvvetlerimizin seri inkişafına işaret ederek, sözlerini şöyle bitirmişlerdir:

«Geçmiş harberlerde olduğu gibi, bugün de büyük bir disiplin ve muharebe kabiliyetine sahip olduğumu bir kere daha isbat eden Türk ordusu ile, bütün memleket iftihar edebilir.»

Tenkidden sonra sübaylara dondurma ve limonata ikram edilmiştir.

29 ağustos sabahından itibaren alaylara, Orgeneral Kâzım Orbay tarafından merasimle sancak verilmeğe başlanmıştır.

Manevraya iştirak eden kıt'alara Büyük Şef Atatürkün imzalarını havi hatıra madalyaları tevzi edilmiştir.

Kıt'alar, merasim geçişi için hazırlanmaktadır. Ankaradan hareket eden ataşemiliterler çarşamba sabahı beklenmektedir.

Japonya, Çin'in değil Çan-Kay-Şek'in teslimini istiyormuş

Tokyo 30 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, Japon kuvvetleri Layçan dağlarından hücum ederek bu mntakadaki son Çin müstahkem mevkiilerinden birisi olan Kungsun'u zaptetmiştir. Diğer bir Japon kolu da Kiangsi ve Hupen eyaletleri hududunu geçmiştir.

Tokyo 30 (A.A.) — Japonya'nın şimalinde doğduğu kasabayı ziyaret eden harbiye nazırı General İtagaki, matbuata aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Hanken'i muhasara etmekle Japonya, sulh değil, Çan - Kay - Şek'in teslim olmasını istiyor.»

Girid âsilerinin muhakemesi

Âsilerden iki kişi 20 seneye mahkûm oldu

Atina, 30 (A.A.) — Hanya isyanı maznunlarından ikinci serinin de muhakemesi bitmiştir. Kociangelakis ve Yeroyanis, giyaben yirmi sene küreğe, başka bir Yeroyanis ve Simutobulos on beş sene, Vasil Mantakas yedi seneye, Krista Mantakas dört seneye, diğer 38 kişi de iki seneye mahkûm edilmiştir. 30 kişi beraet etmiştir.

Meksikoda 800 evi sular götürdü

Meksiko 30 (A.A.) — Monterrey ve civarında şiddetli yağmurlar yağmağa devam etmektedir. Tuğyan, her dakika büyümekte ve amele evlerini grup halinde sürüklemektedir. 800 evi sular götürmüştür. 900 aile açıkta kalmıştır. Şimdiden birkaç kişinin öldüğü tesbit edilmiştir.

Avrupa vahim anlar geçiriyor

Südteler meselesinde İngiltere ve Fransa kat'i kararlarını verdiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

toplantıdır. On beş nazırdan yalnız ikisinin iştirak etmediği bu toplantıda, İngilterenin Berlin sefiri Sir Nevil Henderson da hazır bulunmuştur.

Kabinenin bu toplantısında münhasıran Orta Avrupa vaziyeti görüşülmüştür. Hariciye nazırı Lord Halifaks, Südteler meselesinin arzettiği yeni veçheyi etraflıca izah etmiş ve bu mesele hakkında muhtelif hükümet merkezlerindeki İngiliz mümessillerinden gelen raporları okumuştur.

Lord Halifaksın izahatını dinliyen nazırlar, şimdiye kadar takip edilen siyaseti tasvir ederek, bundan sonra ittihaz edilmesi icab eden hatı hareketi tesbit etmişlerdir.

Amerika sefirile mülakat

Başvekil Balmorala hareketinden evvel Amerikanın Londra sefiri Jozef Kenediyi kabul ederek, kabine toplantısında cereyan eden müzakereler hakkında kendisine malumat vermiştir. Sir Nevil Henderson da bu mülakatta hazır bulunmuştur.

Yarın akşam Berline dönecek olan Sir Nevil Henderson, Südteler meselesi hakkında İngiliz kabinesinin noktai nazarını Alman hükûmetine bildirecektir.

Tam bir serbestî

Salâhiyyetler mahfellerde teyid edildiğine göre İngiltere, Pragda cereyan etmekte olan müzakerelerin tam bir serbestî içinde yapılmasını ve Almanyanın Südteler üzerine tesir icra etmemesini istemektedir. Sefir Hendersonun Alman hükûmeti nezdinde bu noktayı bilhassa tebarüz ettireceği anlaşılmaktadır.

Amerikanın vaziyeti

Londra 30 (Hususî) — Bugün ansızın Vaşingtona dönmüş olan Amerika Cumhuriyeti Ruzvelt, hariciye nazırı Hul ile uzun bir mülakatta bulunmuştur. Avrupadaki siyasi vaziyet bu mülakatın mevzuunu teşkil etmiştir.

Mevsuk bir membadan öğrenildiğine göre Ruzvelt ve Hul, Avrupadaki siyasi gerginliği izale etmek için yardımlarını esirgemiyeceklerdir.

Fransanın vaziyeti

Diğer taraftan, Fransız hükûmeti de İngiltere ile mütesanid hareket etmektedir. Yarın Londraya dönecek olan Fransız sefiri Korben, bugün Löbrünün riyasetinde toplanmış olan Fransız kabinesinin mukarretatını Lord Halifaksa bildirecektir.

Paris 30 — Nazırlar meclisinde Bone, harici vaziyet hakkında uzun uzadıya izahat vermiştir. Meclis, mumaileyhin beyanatını ve Frankistlerin siyasetine müteallik olan sarîh tariflerini ve Fransız ajanına gönderilmiş bulunan talimatı ittifakla tasdik etmiştir.

Daladiye tarafından millî istihşalâtın vaziyeti ve bu istihşalâtın millî müdafaa ile olan münasebetleri izah edilmiştir. Bundan sonra mesai nazırı Pomarel, Löbrünün imzasına bir kararname arzettiği. Bu kararname, bütün kabine erkânı tarafından imza edilmiştir.

Bu karnamenin birinci maddesi, millî müdafaa veyahud âmme hizmetlerinin emniyeti menfaatine çalışan bütün müesseselere hükûmetin munzam saatler bahşetmek hukukuna malik olduğunu tasrih etmektedir.

Pragda

Prag 30 (Hususî) — Hükümet mahfelleri vaziyeti soğukkanlılıkla takip etmektedirler. Bugün, Südet partisi şefi Henlayn Benes tarafından kabul edileceği söyleniliyordu ise de, bu mülakat yapılmamıştır.

Akşam geç vakit Benes Südet mebusu Funku kabul ederek, hükûmetin yapabileceği azamî fedakârlığı teşkil eden yeni programı kendisine tevdi etmiştir. Funk, bu program hakkında herhangi bir fikir beyan etmek salâhiyetini haiz olmadığını ve programı partisine ibras ederek, en kısa bir zamanda cevap vereceğini söylemiştir.

Lord Ransimen

Diğer taraftan Lord Ransimen heyeti temaslarına devam ederek, bugün sanayi ve metalürji erbabı mümessillerle görüşmüştür. Heyet öğleden sonra Alman demokrat partisi reisini de kabul etmiştir.

Lord Ransimen, bugün öğle yemeğini Fransız elçisiyle birlikte yemiştir.

Almanya

Berlin 30 (A.A.) — İngiliz kabinesinin Çekoslovakya hakkındaki müzakereleri, Alman etkârında derin itiba uyardırıştır. Bu müzakereler hakkında sarîh malûmat intizaran, politik mahfeller ihtiyatlı davranmaktadır. Gazeteler, bütün Südet talebelerini müdafaa etmekte ve Almanyanın sülhperver niyetlerini ileri sürmekte devamdadır. Hükûmetin, İngiliz büyük elçisinin Berlin dönüşüne kadar, intizar hatı hareketini muhafaza etmesi pek muhtemeldir.

Almanya askerlerini terhis etmiyor.

Berlin 30 (A.A.) — İki senelik askerî hizmetleri 30 Eylülde biten gençlere gelecek ilkteşrinin 27 sinden evvel terhis edilemeyecekleri resmen bildirilmiştir.

Nihai mücadele

Berlin 30 — Diğer cihetten gazeteler, gelecek günler zarfında işin halledilmesi lâzım geldiğini yazmakta ve Südet mebuslarından Frank tarafından yapılan beyanatın metnini dercetmektedirler. Bu beyanat, şu sözlerle hitam bulmaktadır:

«Şimdi nihai mücadeleye başlamak lâzımdır.»

Rusyanın vaziyeti

Moskova 30 (A.A.) — Havas muhabirinin iyi membalardan öğrendiğine göre, Litvinof ile yaptığı bir görüşme esnasında, Almanya büyük elçisi, Çekoslovakya ile Almanya arasında silâhî bir anlaşmazlık ihtimali takdirinde Sovyetler Birliğinin ne gibi bir hatı hareketi takip edeceğini, hususî surette sormuştur. Litvinof, cevaben, muhtemel olarak Fransanın Çekoslovakyanın imdadına yürüyeceğini ve taahhüdlerine sadık olan Sovyetler Birliğinin de Fransayı takip edeceğini bildirmiştir. Büyük elçi, bunun üzerine, bazı Çek askerî mahfellerinin tehlikeli hatı hareketinin Almanyanın tahriksiz bir tecavüze itham olunmaz bir surette müdahaleye mecbur edilebileceğini ilâve etmiştir. Büyük elçi, nihayet bunun Alman hükûmetinin bir teşebbüsü değil fakat hususî mahiyette bir görüşme olduğunu bilhassa kaydetmiştir.

Sivas çimento fabrikası hazırlıkları devam ediyor

Sivas, (Hususî) — Sivas Sümerbank tarafından Orta Anadolunun çimento ihtiyacını karşılamak üzere Nümune çiftliği civarında yapılacak büyük çimento fabrikasının su işi de Çelebilir köyüne gelmekte bulunan dere suyunun dörtte birinin köye, üçtünün de fabrikamın su ihtiyacına sarfedilmek suretinde halledilmiştir. İnşaata eylülde başlanacaktır.

Sındırgıya posta çok seyrek gidiyor

Sındırgı (Hususî) — Sındırgı halkı şimdiye kadar İstanbul gazetelerini gün aşırı okumakta iken Sus vapurunun Bandırma hattına tahsis edilmesinden sonra gazeteler iki üç günde bir toplu olarak gelmeğe başlamıştır. Pazardan maada hergün olan Balıkesir - Sındırgı arası postasından da bu sebebden istifade edilememektedir.

Kızılcahamama şiddetli yağmur yağıyor

Kızılcahamam (Hususî) — Kızılcahamama çok şiddetli yağmurlar yağdı ve bazı köyleri seller bastı. Perçin çayı taşarak Öyücek köyünün bütün bağ ve bahçelerini, bir çok evlerini, üç yüzden fazla davar ve bütün kümes hayvanlarını alıp götürdü. Zarar ve ziyanın mikdarı henüz tesbit edilememiştir. Nüfusça zayıf yoktur.

Çorluda arazi tahriri yapılıyor

Çorlu, (Hususî) — Bir müddettenberi Çorluda bulunan kadastro heyeti 24 kişilik bir kadro ile 4 posta halinde merkez ve köylerde tahrir devam etmektedir.

Şimdiye kadar Yanarlı, Onarlı, Balıhoca, Aşağısevindikli köylerinin kadastrası yapılmıştır. 11 mahalleden ibaret olan Çorlunun da kadastrosu tamamlanmak üzere. Bn köylerde 66 bin dekar arazi ve belediye hududları dahilinde de devlet namına 326 parça arazi tahakkuk ettirilmiş ve devlet namına yazılmıştır.

Dün esnaf cemiyetleri hastanesi açıldı

Vali Muhiddin Üstündağ kordelâyı keserek bu hayır müessesesine muvaffakiyetler diledi

Yeni pavyon açılırken

İstanbul esnaf cemiyetleri müşterek yardım heyetinin Cağaloğlunda vücade getirdiği hastane dün saat 16 da büyük merasimle açılmıştır. Açılış töreninde Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ, Vilâyet, Belediye, Ticaret Odası erkânı ve esnaf cemiyetleri mümessilleri hazır bulunmuşlardır. Törende, evvelâ esnaf cemiyetleri müşterek yardım heyeti reisi Rüşdü Turaç, kâtabi umumi Faiz ve hastane sertabibi Dr. Halid Ziya Konuralp birer söylev vererek esnaf cemiyetleri hastanesinin kısa bir zamanda ne gibi fedakârlıklarla vücade getirildiğini tebarüz ettirmişler ve bu müessesenin kuruluşunda yardımları dokunan zevata ve davetlilere teşekkürlerini bildirmişlerdir. Bundan sonra Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ kısa bir söylev vererek, bu hayır müessesesine muvaffakiyetler dilemiş ve hastane kapısındaki kordelâyı kesmiştir. Vali ve da-

vetliler bundan sonra hastane tesisatını gezmüşler, pek mükemmel ve modern tesisatı ihtiva eden bu müesseseyi çok beğenmişlerdir.

Dün hastanede 300 fakir ve yoksul esnaf çocuğu sünnet edilmiştir. Sünnet düğünü sabaha kadar devam etmiş, fakir yavruların acılarını unutturacak eğlenceler yapılmış, orta oyunu ve karagöz oynatılmıştır.

Yeni açılan esnaf hastanesi, bütün modern tesisatla çok mükemmel bir şekildedir. Hastanenin yatak adedi şimdilik 33 dür. Bu mikdar ileride daha çoğaltılacaktır.

Bütün esnaf aileleri hastanede bedava tedavi ve muayene edileceklerdir. Hastanenin bir başhekimisi, bir dahiliye doktoru, bir operatörü, bir laboratuar şefi, seyyar doktorları, ebe ve müteaddid hemşireleri ve sıhhat memurları vardır. Yeni hastane ile esnafın büyük bir ihtiyacı temin edilmiştir.

Pazarlıksız satış yarın başlayacak

Hayat pahalılığı mütehasşisların yaptıkları tedkikler

Hayat pahalılığı etrafında tedkikat yapmak üzere Avrupadan getirilen mütehasşis, doğu vilâyetlerini gezmekte ve halen Erzurumda bulunmaktadır. Doğu vilâyetlerinde perakende ve toptan fiyatları, eşyanın alışı ve satış tarzları gözden geçirildikten sonra tekrar İstanbul'a gelecek ve bu husustaki tedkikat İstanbul da ikmal olunacaktır. Bundan bir müddet evvel memleketimize getirilen İsviçreli mütehasşis, Ege mıntakasında ve Ankarada tedkikat yapmış ve raporunu hazırlamak üzere İsviçreye dönmüştü.

Doğu vilâyetlerinin hayat şartlarını gözden geçirmekte olan mütehasşisla memleketine dönmüş olan ecnebi mütehasşisin İktisad Vekâletine verecekleri raporlara büyük ehemmiyet verilmektedir.

İktisad Vekâletinde hayatı ucuzlatmak için alınacak tedbirleri tesbit etmek üzere, bir komisyon teşkil edilmiştir. Komisyon, ecnebi mütehasşisların raporlarından istifade edecektir.

Hayatı ucuzlatmak için atılan adımların başında, pazarlıksız satış usulü gelmektedir. Et, ekmeke, sebze, ve meyva fiyatlarında, İzmir, Ankara ile beraber pazarlıksız satış usulünün ikamesine şehrimizde de yarından itibaren başlanacaktır.

Türk Hava Kurumu haftası dün başladı

Türk Hava Kurumu haftası dün itibaren başlamış bulunmaktadır. Bütün Hava Kurumu şubelerinde havacılığa aid tezahürat yapılmış ve Kuruma üye yazılmasına başlanmıştır. Kurumun azaları semt dolışmakta, ferd, aza kaydetmektedirler.

Dün akşam Eyüb orta okulunda Eyüb Halkevi temsil kolu tarafından İstiklâl piyesi temsil edilmiştir.

Hava Kurumu haftası her tarafta büyük faaliyet içerisinde geçmektedir.

Bir kadını beygir çiğnedi

Aksarayda oturan Gülsüm isminde bir kadın, Aksarayda Asimbey sokağında geçen Halid adlı bir çocuğun binmiş olduğu at tarafından çiğnenerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Gülsüm tedavi altına alınmış, suçlu yakalanmıştır.

Dün yeni bir karakol binası açıldı

Taksimde Ağacamiinde modern bir karakol binası yapılmış ve dün açılmıştır. Bu bina şehrimizde ilk defa polis karakolu olarak inşa edilen modern ve güzel bir karakol binasıdır. İstanbul vilâyeti, imkân hâsıl oldukça şehrin diğer mahallerinde de buna mümasil modern karakol binaları vücade getirmek tasavvurundadır.

Balıkesir keçeciliğinin ihyası için Ticaret Odası tedbirler alacak

Balıkesirde keçeciliğin himayesine ve keçeleri kontrol etmeğe karar verildi, damgasız ve kontrolsüz olan keçeler piyasaya çıkarılmıyacak

Balıkesir (Hususi) — Balıkesirde eskidenberi imal edilen keçeler Trakya ve iç Anadolu'da çok tutulur ve iyi sürüm yapıldı. Bu yüzden keçecilik Balıkesirde bir hayli ilerlemiş ve karlı bir san'at haline gelmişti, fakat zamanla araya giren muhtelif sebepler yüzünden bu san'at ehemmiyetini kaybetmiştir. Keçeciliğin gerilemesinde iktisadi vaziyetler de âmil olmakla beraber, diğer bir sebep de,

bu san'atla meşgul bulunan bazı kimşelerin yaptıkları keçelere icab eden itina-yı göstermemeleri ve hattâ içlerine pamuk karıştırmalarıdır. Bu vaziyeti gözönünde bulunduran Ticaret ve Sanayi Odası keçecilik san'atını himaye etmeğe, keçelerle keçeden imal edilen eşyayı damgaya tâbi tutmağa karar vermiştir. Balıkesir keçeleri ancak kontrol edildikten sonra satışa çıkarılacaktır.

Sabıkalı bir hırsız Bursada yakalandı

Abdurrahman Ziyaeddin

İstanbul zabıtası tarafından şiddetle aranmakta olan meşhur sabıkalı hırsızlardan Abdurrahman Ziyaeddin, evvelki gün Bursa'da yakalanmıştır.

Bursa zabıtası tarafından yakalanan ve ilk sorgusu yapılan bu şerir, Eskişehir ve Kocaeli zabıtası tarafından da aranılmaktadır.

Tahkikat ve istivap derinleştirilmekte ve sabıkalı hırsızın yeni bir çok cürümleri meydana çıkarılmaktadır.

10 yılın gazeteleri Sergisi dün açıldı

Fatih Halkevinin, son on yıl zarfında Türkiye'nin her tarafında çıkan türkçe gazetelerden toplu olarak hazırladığı (On Yılın Gazeteleri) sergisi dün açılmıştır.

Merasimde Vali Muhiddin Üstündağ, Belediye ve Şehir meclisi azaları, Parti ve Halkevi reisleri hazır bulunmuşlardır. Merasime itfaiye bandosunun çaldığı İstiklâl marşı ile başlanmış, C. H. P. Fatih İlçe başkanı Cemaleddin Fazıl Erten kısa bir söylevden sonra sözü Dahiliye Vekâleti memleket işleri müşaviri Sadri Erteme bırakmıştır.

Sadri Ertem ilk Türk gazeteciliği ile istibdad ve meşrutiyet devirlerindeki gazeteciliği mukayyesini ve sonra Cumhuriyet devrindeki gazeteciliğin terakki ve itilâsı hakkında kıymetli bir söylev vermiştir.

Sadri Ertemin söylevinden sonra serginin maksad ve gayesi, yapılış tarzı kısaca anlatılmış ve Vali Muhiddin Üstündağ bu serginin inkişâf ve rejim için iyi düşünülmüş ve muvaffak olunmuş olduğunu söyleyerek sergiyi açmıştır.

Sergi dün akşama kadar binlerce ziyaretçi tarafından gezilmiştir. Sergi on beş eyüldü kadar hergün saat 10 dan 21 e kadar herkeşe açık bırakılacaktır.

Elektrik direğine çıkan bir çocuk düşüp yaralandı

Üsküdar'da Çavuşdere sokağında oturan Hüseyinin oğlu 10 yaşında Şinasi Valide camii civarında bir elektrik direğine çıkmış - tur. Bir aralık müvazenesini kaybeden Şinasi altı metre irtifadan aşağı düşmüş, başından ve kolundan ağır ve tehlikeli bir surette yaralanmıştır. Yaralı Nümüne hastanesine kaldırılmıştır.

Bir yolcu treni bir çobanı parçaladı

Evvelki gece Zeytinburnu ile Bakırköy arasında feci bir tren kazası olmuştur. Bakırköyde Yenimahallede tayyareci Fethibey sokağında oturan çoban Lambo, koyunlarını otlatarak Basmahane köprüsü civarında dolışırken koyunlardan bir kısmı demiryolunun üzerine çıkmıştır. Uzaktan bir tren düdüğü işiten Lambo, hayvanları kurtarmak üzere demiryoluna koşmuştur. Bu sırada Bakırköyden İstanbul'a gelmekte olan 51 numaralı banliyö treni çobanla beraber 15 kadar koyuna çarparak hepsini parça parça etmiştir. Hâdiseyi müteakip tren durmuş, çobanın cesedi tekerlekler arasında parça parça çıkarılmıştır. Kazaya sebep olan makinist Halid yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Yeni neşriyat

(Lokman Hekim) iki yaşında

Lokman Hekim'in 24 üncü sayısı çıkmıştır. Mecmua bu sayı ile iki yaşına basmış bulunmaktadır. Bu sayıda: (İngiltere ve Amerika'da ineklerden sıhhi tarzda süt sağışı), Lokman Hekim'in iki yıl zarfındaki faaliyeti, teşekkürleri, (İşlik ve kaşintıdan nasıl korunmalı?), (Yazın çok terleyenlere öğüdler), (Lokman Hekim'in öğüdleri), (Sağlam çocuk, gebe kadın), (bir avuç tuz ne büyük işler görüyor?), (Medeniyet âleminde neler oluyor?) gibi kıymetli yazılar vardır. Tavsiye ederiz.

Bir doktorun günlük notlarından

Kadınlarda kısırlık Niçin olur?

Her şeyden evvel şunu arz edelim ki, kadının doğurmamasının sebebi mutlaka kendinde olan bir kusur değildir. Birçok defa kusur zevcedir. Zevce eskiden geçirdiği müteaddid belsoğukluklarının neticesi husiyelerinde iltihaplar yapmış ve şişmiştir. Hüveynatı meneviyenin teşekkül ettiği güddenin bir çok yerlerinde esaslı tahribat husule gelmiştir. Meni içinde hüveynat kalmamıştır. Veyahud çok azalmış ve harekâtı da fevkalâde düşmüştür. Bu şeraitle kadının gebe kalmasını beklemek tabii saçma olur. Bazı erkeklerde de ademi iktidar olur. Bu ademi iktidar isterse esaslı bir sebebe yani uzvi bir sebebe istinad etsin, isterse asabi ve ruhi sebeblere dayansın. Herhalde ademi iktidar mevcut olduğu müddetce kadının hamile kalması mümkün değildir. Binaenaleyh kısırlığı tedkik ederken erkeği evvelâ nazarı dikkate almak mecburiyetindedir. Kadının doğurmamasının mes'ulü bu takdirde kendisi değil, zevcedir.

Fakat bu gibi sebeblerin haricindeki kısırlıkların sebebi bizzat kadındır.

Bu da, yumurtalıklarda, ve yolda iltihabi şekilde veyahud gayri tabii şekildeki bozukluklardır. Rahim yan tarafa veyahud arka tarafa veyahud yan tarafa çok devrik olur. Veyahud rahim çok küçük bir çocuk rahmi kadar olur. Neşvünema bulmamıştır. Veyahud da kadın ay başı görmüyor veyahud pek az görüyor. Yani yumurtalıkların faaliyetinde bir kusur ve nâtamamiyet var demektir.

İşte umumiyette kısırlığın sebepleri bunlardır.

Cevab isteyen okuyucularımızın postu yoluyla yazmalarını rica ederiz. Akal takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Bir sarhoş rakı şişesinin üstüne düşerek yaralandı

Evvelki gece saat birde boğazından kanlar fışkıran bir adam sürüne sürüne Pangaltı polis merkezine gelmiş ve kapıdan içeri girer girmez bitkin bir halde yere yuvarlanmıştı. Bir cinayet karşısında bulduklarını zanneden polislerden birisi mecruhun ifadesini almağa çalışırken diğeri de telefonla can kurtaran otomobilini çağırmıştır.

Şişli çocuk hastanesine kaldırılan yaralının ilk müdahatı yapıldıktan sonra biraz aklı başına gelmiş, ve o zaman kendisini bilemeyecek derecede sarhoş olduğu anlaşılmıştır.

Tophanede esnaf kahvesinde yatıp kalan ve sıvacılık yapan bu adamın ismi Kâzım Yılmazdır. Ne suretle ve kimin tarafından yaralandığı hakkında yapılan tahkikat sonunda şu neticeye varılmıştır:

Kâzım evvelki akşam kafayı adamakıllı dumanlamış ve Feriköydeki bir ahbabına misafirlîğe gitmiştir. Orada da Kâzım rakı ikram etmişler ve işret âlemi gece geç vakte kadar devam etmiştir. Saat yarımında arkadaşlarından ayrılan Kâzım, yolda içmek üzere bir şişe rakı daha almış ve yattığı kahveye gitmek üzere yola çıkmıştır. Tam pazar yerine geldiği zaman elindeki şişeyi açmak istemiş, bu sırada müvazenesini kaybederek şişenin üzerine düşmüştür. Bu sırada pek tabii olarak ehtindeki şişe kırılmış ve kırıkları da Kâzımın boğazına saplanmıştı. Zabıta ilk defa buna inanmak istememiş ise de hâdisenin vukubulduğu mahalle gidildiği zaman doğru olduğu anlaşılmış, verilen doktor raporu da bunu teyid etmiştir.

Çimento ihtikârının önüne geçmek için tedbir alınacak

Çimento buhranı inşaat mevsimi başladığındanberi devam etmektedir. İstanbul Belediyesi İktisad Müdürlüğü murakıbları buhran münasebetile tedkikler yapmışlar ve tedkiklerini bir rapor halinde Belediye reisliğine vermişlerdir. Belediyenin yapmış olduğu tedkiklere göre piyasada çimento buhranında istifadeye kalkışanların ihtikârı saptıkları görülmüştür. Belediye reisliğinden, kaymakamlıklara yazılan tezkerede yerli fabrikaların çimento istihsalâtı isteği karşılanmadığından Etibankın hariçten otuz bin ton çimento mübayaa ettiği ve bu çimentolar henüz İstanbul piyasasına çıkarılmamış olduğundan çimento fiyatlarında ihtikâr yapıldığı görüldüğünden kaymakamların ihtikârı önlemleri istenmiştir.

Perakende satışlarda çimentonun çuvalı yüz kuruş olarak tesbit edildiği halde, çimentonun mevcut olmadığını ileri süren esnaf, perakende alıcılara çimentonun çuvalını 110-115 kuruşa kadar satmaktadırlar.

Haseki hastanesinin yatak takımları çalındı

Haseki hastanesinde ambar memuru Fevzi, zabıtaya müracaatla hastanenin eski hademelerinden Arab Beşir tarafından müesseseye aid bir çok yatak takımı çalındığını iddia etmiştir.

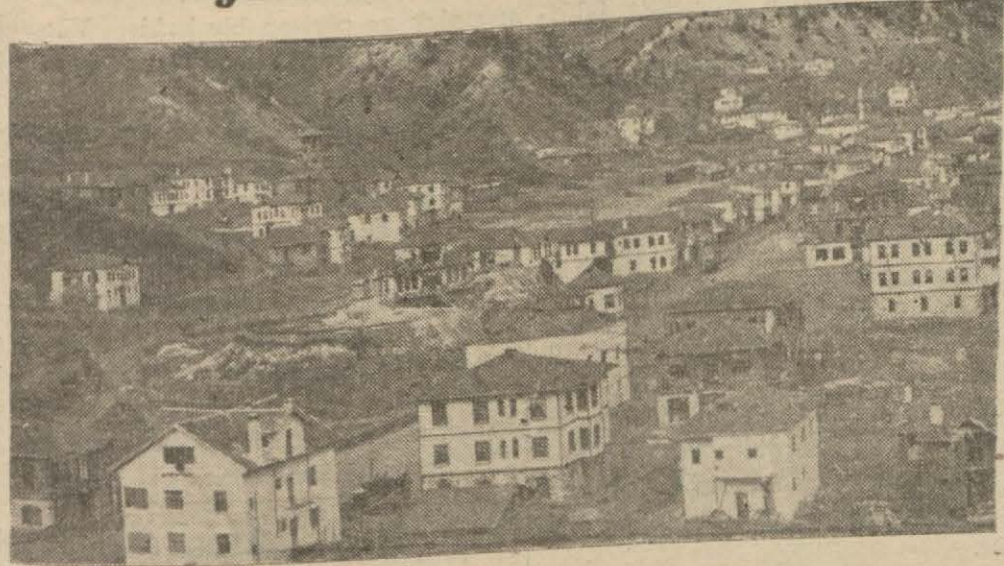
Zabıta tarafından yakalanan Arab Beşir suçunu itiraf etmiş ve çaldığı eşyayı Aksarayda Millet caddesinde 30 numaralı dükkanda leblebicilik eden Hüseyinin saklamakta olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine dükkanda yapılan aramada, Beşir tarafından muhtelif tarihte aşırılmış külliyyetli miktarda don, gömlek, yatak çarşafı, bataniye vesaire bulunmuş ve müsadere edilerek müesseseye iade edilmiştir. Suçlular müddetumumliğe teslim edilmişlerdir.

MEMLEKET HABERLERİ

Kızılcahamamda büyük ve geniş bir devlet mahallesi kuruluyor

Geniş bir sahada hükümet konağı ile adliye, halkevi, belediye binaları, ticaret odası ve güzel bir park yapılacaktır.

Kızılcahamamın umumî görünüşü

Kızılcahamam, (Hususi) — Ankara'ya 105 kilometre mesafede olmasına rağmen, Kızılcahamam gün geçtikçe hükümet merkezinin yegâne sayfiyesi haini almaktadır.

Çeşid çeşid soğuk memba suları, sıcak ve ılık banyoları ve maden sularıyla, bu güzel kasaba tabii servetleriyle bunu temin etmiştir. Her sene yaz aylarında yurdun her yanında çalışan ve yabancı memleketlerden Türkiye'ye çalışmak için gelmiş bulunan mütehasıs ve işçilerden mürekkep kafilerle eğlenmek, dinlenmek ve yıkanmak için buraya çekilmektedirler. Tabiatın büyük bir mebzuliyetle serptiği şifa kaynaklarından faydalanmak için her yandan derdiler, malüller, mide ve barsaklarından muztarib olanlar da büyük bir yekün tutarlar.

Yalnız tabiatın büyük bir israfı bu raya serptiği varlıkları istismar için hiçbir emek, hiçbir gayret sarfedilmemesi büyük bir teessür uyandırır.

Yalnız on beş yirmi gün evvel işe başlayan yeni Kaymakam gelir gelmez bu ihmali kökünden kaldırmak ve tabii varlıkların verimini artırmak için giriştiği sistemli çalışmaya, ümid telkin eder mahiyettedir.

Kaymakam Hamdi Öney bir program çizerek hamam ile maden suyu yollarını yaptırmak, çamların altını düzlettirerek, buralarda büfe ve gazinolar vücade getirmek, sıcak banyoları asri bir şekle sokmak gibi teşebbüslere girişmiştir. Aynı zamanda köy yollarının yapılması, umumî iki modern helâ inşası, lâğım tesisatının ıslahı gereken işler arasına alınmıştır.

Hanları tavuklardan, sokak ve caddeleri köpeklerden ve gübrelerden kurtarmak, şehre gelenlere yer temini için belediyede bir müracaat kalemi tesis etmek gibi basit ve fakat halkın sıhhati ve şehrin kalkınması noktasından ehemmiyetli işler de bunlar arasında zikredilebilir. Yiyecek ve içecek şeylerin ucuzlatılması için de verimli çalışmalara başlanmıştır.

Hülâsa az zaman içinde bu şirin yer lâyık olduğu umrana kavuşacak ve yurdun güzel bir parçası, bir şifa kaynağı, bir dinlenme ve eğlenme yeri haline alacaktır.

Kızılcahamamda hükümet mahallesi kuruluyor

Kızılcahamamda devlet daireleri çok karışık bir vaziyette ve harap binalar-

20 bin lira istikrazla Mardine iyi içme suyu getiriliyor

Mardin (Hususi) — Belediye meclisi reis doktor Aziz Urasın başkanlığında fevkalâde bir toplantı yaparak Mardine getirilecek suyun proje ve sondaj ile şehrin imar plânı için belediyeler bankasından 20 bin liralık bir istikrazın akdine karar verilmiştir.

Diğer taraftan şehrimizin Savurkapısı civarındaki mezarlık kaldırılacak ve yerine güzel bir park yapılacaktır. Garz Kepşo denen yer de asri mezarlık haline ifrağ edilecektir.

Beypazarında bir çeltik fabrikası kuruluyor

Beypazarı (Hususi) — Kaza merkezine bağlı köyler şehre telefonla bağlanmıştır. Şehirden köylere otomobil gidecek şekilde yollar açılmıştır.

Bu sene kurulacak çeltik fabrikasının temeli atılmıştır. Beediyeinin yapacağı elektrik fabrikasının da yakında temel atma merasimi yapılacaktır.

Karsta bir genç ağaç altında kaldı ve öldü

Kars — Dün yağın şiddetli yağmurlardan şehir dahilinde belediye parkındaki ağaçlar altına sığınan 20 yaşlarında Cafer oğlu İbrahim adında bir genç, altında bulunduğu ağaca yıldırım düşerek ölmüştür.

Sivasın 4 Eylül bayramı

Sivas, (Hususi) — Sivaslıların her yıl büyük tezahüratla kutladıkları 4 Eylül 1919 yıldönümü bayramı bu yıl da büyük tezahüratla kutlanacaktır. Bu hususta hazırlıklara başlanmıştır.

Muradlı'nın Sevindikli köyü

Muradlı (Hususi) — Muradlı'nın Aşağı Sevindikli köyü eskiden (40) hânenen ibaret iken (1934) senesinden beri iskân edilen göçmenlerle (200) haneye baliğ olmuştur. Köyde modern bir okuma odası, içine gül fidanları ve etrafına akasya ağaçları dikilmiş Cumhuriyet meydanı yaptırılmış, bunun ortasına bir Atatürk anıtı dikilmiştir. Çalışkan halkı sayesinde bu köy pek yakında büyük bir inkişafa mazhar olacaktır. Resimde köydeki Atatürk anıtı görülmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Aman Hasan Bey ne kadar sevindim bilsen...

... İstanbulda türkçe konuşmayan vatandaşlardan...

... Para cezası alınması kat'iyet kesbetmiş.

Hasan Bey — İstanbul caddelerinin asfalta çevrilmesi için yapılacak masrafların karşılığı bulundu dese...

YURDDA SPOR

İzmir fuar maçlarından iyi neticeler alındı

Yukarıda İstanbul, ortada Ankara, aşağıda Trakya muhtelitleri

İzmir (Hususi) — Fuar kupası maçlarında alınan neticeler, sporun ölü mevsiminde bile futbolümüzün vaziyetini göstermesi bakımından şayamı dikkat tir. İstanbul, Ankara, Trakya ve İzmir muhtelitlerinin iştirak ettikleri bu turnuvanın en tecrübesiz takımı, şüphe edilemez ki Trakyadır. Trakyalılar İzmir ve Ankara muhtelitleriyle yaptıkları iki maçta zaman zaman güzel oyunlar göstermişler ve bölgelerinde futbola verilen ehemmiyetle mütenasib neticeler almışlardır. İçlerinde orta muavinleri ve orta muhacimleri nazarı dikkati celbetmiştir. Bilhassa orta muhacim Nazmi, takımın en kıymetli elemanı idi.

İstanbulun Ankaraya mağlubiyetini bir sürpriz olarak müteale etmek mümkün değilse bile, Ankaralılar bu maçta şanslı bir oyun çıkarmışlar ve galebeyi temin etmişlerdir. Oyunun ikinci dakikasında Esadın bir kafa pasını cidden iyi kullanan Murad, ilk İstanbul golünü kaydedince İstanbulun galebesini muhtemel görenler vardı. Takım, bilhassa hücumda iken Ankaradan daha tecrübeli ve teknikti. Ankaralılar, ilk devrede müsaid bir oyun gösterememişlerdir.

Ankara muhtelili ikinci devrede güzel hareketlerle temayüz etmiştir. Hamdinin şahsi gayretile İstanbul kalesine attığı golden sonra Basri de nefis bir gol

çıkarmış ve İstanbul muhtelili galibiyet ten mağlubiyete sürüklenmiştir. Şüphe edilemez ki İstanbulun gönderdiği temsilî takım, ideal bir takım değildir. İçlerindeki iyi oyuncular bu maçta kendilerini gösterecek bir canlılık gösterememişlerdir.

İstanbul muhtelili İzmir maçında, ilk maçtan daha atılgan, daha enerjiktir.

İzmir muhtelili fuar maçlarının ilk ikisinde en müsaid tesir bırakan takımdır. Takım halinde yaptığı hücumlarda çok muvaffak olan İzmir muhtelitine İstanbul maçında gol çıkaramamak hastalığı arız olmuştur. Fakat takım halinde bir kaleden öteki kaleye işleri, oyunu zaman zaman açıp kapamaları stadyumda bir Avrupalı takımın oyununu seyredemiş gibi bir tesir bırakıyordu.

Eğer İstanbul muhtelili ilk maçta mağlub olmaması bulunsaydı, bugün fuar kupasını alması muhakkaktı. Fakat oyun şanslı ilk maçta İstanbul çocuklarının yüzüne gülmemiştir.

Gebze İdmanyurdu Akınsporunu yendi

Gebze (Hususi) — Bugün Gebzeye gelen İstanbul Akınspor klübü futbolcuları ile Gebze İdmanyurdu futbolcuları arasında çok heyecanlı bir maç yapılmış, Gebzeliler bu maçı 3-2 kazanmışlardır. Maçtan sonra misafirler şerefine Dolap bahçesinde bir ziyafet verilmiştir.

Küçük memleket haberleri

Kızılcahamam nahiyelerinde jandarma karakolları yapılıyor

Kızılcahamamın Güvem ve Peçenk nahiyelerinde birer jandarma karakolu yapılmışa başlanmıştır. Bu karakolların inşaatı bugünlere ikmal edilecektir. Resmî kışadlarını yapmak üzere kaza jandarma komutanı yüzbaşı Zühdi Güven bu iki nahiyeye gitmiştir.

Boşabad çayında beton bendler yapılıyor

Boşabad kasabasının ötedenberi istifade etmekte olduğu kasabanın içinden geçen çay bendlerinin betonla yapılmasına başlanmıştır. Belediye reisi Remzi Uralın gayretile su ihtiyacı karşılanmış olacaktır.

Balıkesirde bağcılık ilerliyor

Bu yıl Balıkesir ve havalisinde kavun karpuz pek az olmuştur. Hasanbey kavunu ise hiç yok denecek bir haldedir. Diğer yaz mahsullerinin verimi de düşüktür. Buna mukabil Balıkesirde bağcılık ilerlemektedir. Üzüm vaziyetli iydirdi.

Sındırgıda yeni yıl tütün mahsulü

Son günlerde Sındırgıda havalar çok sıcak gitmektedir. 938 yılı tütün mahsulü çok nefis toplanmakta ve zürrain sevincini mucib olmaktadır.

Sındırgı jandarma komutanlığı

Sındırgı jandarma komutanlığına tayin olan Manisa jandarma bölük komutanı yüzbaşı İsmail Hakkı kazaya gelerek vazifesine başlamıştır.

Muratlı havalisinde Tayyare cemiyetine mahsul toplanıyor

Muratlı havalisinde Tayyare cemiyeti menfaatine mahsul toplanmağa başlanmıştır. Köylerde bu hayırlı işe muhtarlar, merkezde ise öğretmen Halil Aykaç memur edilmiştir.

Balıkesir köy sağlık korucuları kursu

Balıkesirde, bugün köy kalkınma programında yer alan köy sağlık koruyucuları kursu çalışmalarına devam etmektedir. Kursu 50 kişi kaydolmuştur. Kurs bir buçuk ay devam edecek ve muvaffak olanlar 30 lira aylıkla köylere sağlık koruyucusu olarak tayin edileceklerdir.

Çorluda buğday mübayaası

Çorluda Ziraat Bankası şubesi bir buğday eksperinin nezaretinde çiftiden buğday mübayaasına başlamıştır.

Çorlu ortamektebine rağbet fazla

Çorlu ortamektebine talebe kayıtları ve kabulüne devam edilmektedir. Bu seneki müracaatı geçen senelere kıyas kabul edilemeyecek kadar çoktur.

Boşabadda esnaf sıkı bir kontrolden geçiriliyor

Yaz mevsimi olması hasebile bir takım hastalıkların önüne geçilmesi için kasaba esnafı sıkı bir kontrol altına alınmış ve hükümet doktoru Suad tarafından teftişler yapılmaktadır.

PAZARLIK

— Anlaşıldı, senin fazla paran yok. Derlerdi.
— Sen aklımı mı kaçırdın? Derlerdi.
— Haydi bayım, haydi bayım başka kapıya! Derlerdi.
— Sen böyle iyi şeylere alışmamışsın! Derlerdi.
— Sen, bayağı şeylerden hoşlanıyorsun. Onlar da biz de bulunmaz.. bize kibarlar gelir. Derlerdi.
— Yalan söylüyorsun! Derlerdi.
— Sen bunu giyemezsin! Derlerdi.
— Alacaksın al, almayıacaksın alma! Derlerdi.
Bir yandan da boyunbağımı eller, gömleğim düğmesini çözer, iç çamaşıma bakarlar; ne işde olduğumu, haftalık mı, aylık mı sorarlar; evli olup olmadığımı, karımın çalışıp çalışmadığını, çocuklarımın sayısını.. vel-hasil içimi, dışımı öğrenmek isterlerdi. Kızarlarsa kolumdan tutar, kapı dışarı atarlardı. Beş on adım yürürdüm. arkamdan bağırırlardı.
Dönüp gittiğim zaman, kapıdan:
— Git git!
Diye tekrar kovdukları vaki idi. Dönüp gitmezsem, ya arkamdan buraya yazamıyacağım kadar kötü sözler söylerler.. yahud da koşarlar, ya-kamdan yakalarlar, ite kaka götürürlerdi.
Onlar beni böyle götürürlerken, gelen geçenler merakla seyredeler, ve her biri bir şey söylerlerdi:

— Acaba kimdir?
— Bilmem, herhalde borcunu vermiyen bir dolandırıcı.
— Mağazadan çıktı.
— Bir şey aşırıdır..
— Zaten pek hırlyya benzemiyor.
— Bak nasıl asılıyor, gitmek istemiyor.
— Geçen gün benim cebimden saatimi aşırımlardı. İşte bu adamı o gün tramvayda yanımda görmüştüm. O aşırımlı olacak.
— Polise haber vermelii!
— Üç lira, diyor, bak. İtiraf da ediyor. Mağazanın kasasından üç lira aşırımlı olacak.
Bütün bunların başıma gelmesine sebep olan belki gene bendim.. çünkü bir dükkâna girip bir mal alacağım zaman:
— Yarım lira aşağı olmaz mı? Yahud da:
— Üç lira fazla iki liraya verersen alırım!
Tarzında sözler söyledim.
Kanun bunu menediyor, artık bundan böyle:
— Yarım lira aşağı olmaz mı, iki liraya verersen alırım tarzında sözler söyleyemeyeceğim. Bu sözleri söyleyemeyeceğim için çok memnunum.. çünkü mağaza sahipleri, mağaza tezgâhtarları da bundan böyle yukarıda sıraladığım kötü sözlerin hiç birini söyleyemeyecekler, ve beni yakamdan yakalayıp sürükleyemeyecekler.
İsmet Hulusî

Bunları biliyor mu idiniz?

Merih ile arz arasındaki mesafe İngilizler ve an'ane bağlılığı

Merih ile arz arasındaki mesafe daima değişir. Merih arza en yakın olduğu zamanlarda, uzak olduğu anlardan (215) milyon mil daha yakındır. Artık uzak olduğu zamanki mesafe ne kadar azımdır. Siz düşünün.

İngilterenin nasıl an'anelerine bağlı bir memleket olduğuna küçük bir misal:
On üçüncü asırda İngiliz krallarına aid küçük bir toprak parçasını bir nalband satın almıştı. Nalband fakirdi. Kral bu adamdan para almak istemedi. Her sene sonunda altı nal ile altı nala kâfi gelecek çivi yapıp vermesi şart koşulmuştu. Şimdi bu arsa bir çiftlik arazisine dahildir. Fakat kira bedeli değişmemiştir. Her sene çiftçi altı nal ile bir miktar çivi. İngiliz maliyesine götürür, maliye idaresi bunu kaydeder ve tekrar çiftçiye iade eder.

Kadınlar sakaldan hoşlanmıyor

İngilterede kadınlara şöyle bir sual sorulmuştur:
— Erkeklerin sakallı mı, sakalsız mı olmalarını istersiniz?

Gelen cevapların ekserisinde kadınların daha ziyade sakalsız erkeği tercih ettikleri, sakal bırakanların sevimsiz olduğu, yüzlerinin bir kusurunu kapatmak için böyle bir kulfete katlandıkları kanaatını verdikleri bildirilmiştir.

Hem çocuk arabası, hem oyuncak

Her şeyde kolaylığı arıyan Avrupa sosyete kadınları, şimdi de çocuklarını, yeni sistem hafif arabalarda gezdirmektedirler. Çocuk, canı sıkıldığı vakit arabadan inerek, onu bir oyuncak gibi kolaylıkla itmekte ve eğlenmektedir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına Cevablarım

İstanbulda Bay (Ş. B. K.) ya:
— Aranızda her hangi bir hâdiseye geçmemiş gibi hareket ediniz ve bu hareketinizin karşınızdakinde doğuracağı reaksiyona bakınız. Bu takdirde sabırsızlandığımı ve sizden umduğum cümlelerin gelmesini beklediğini göreceksiniz.

Bay «M. G.» ye :

— Mektebde okuyan bir genç kız hakkında o mektebe müracaat ederek tahkikat bulunmak, o genç kıza lekelemek demektir. Sizi tanımadığımı, aranızda hiçbir şey olmadığını bilmezler, şübheye düşerler. Bu şübhenin de kızın istikbaline tesir edecek bir ateş haline gelmesi güç bir

şey değildir, başka çareye tevessül ediniz.

Zonguldakta, Bay «A. A.» ya:
Sanırım mugalâtadan hoşlanan bir tarafınız olacak: Bir dostun zevcesini tavsit etmek ile evlenme dellâlinin tavassutuna başvurmak arasında mevcut büyük farkı anlamanız lâzımdır. Bununla beraber mademki ısrar ediyorsunuz, arzunuzu yazayım fakat bilirsiniz ki mektub saklamam, okur okumaz yırtarım, onun için ilk mektubunuzda yazdıklarınızı unuttum, tekrar ediniz, sarih mahalle, semt, meslek adresinizle birlikte.

Manisada Bayan «Müteessir» e:
Arzunuz vechile adresiniz bende saklı kalacak ve ancak gerçekten talib olana verilecektir.

TEYZE

Kadın Köşesi

Sade güzel bir kostüm

Artık yalnız yazı değil, sonbaharı da düşünmek vakti geldi. İlk güzel modeller birer birer gözümüzün önüne seriliyor. Havalar biraz serinlemeye başlar başlamaz yeni bir şıklık içinde görünmek isteyenler, yapacakları elbiseyi, şimdiden seçmelidirler.
Şu modeli yaptırırsanız yakasına kendi renginin yakasını, ya zıddını koydurmalısınız. Belinden ceketin eteğine, oradan da eteğe uzanan koyu renk çizgiyi işletirsiniz. Renginın yakanın rengine uyması şarttır. Yakanın parçasından kollarına kapak koydurursunuz.
Pek koyu görünmemesi için bu tayyörünüzle açık renk bir eşarp kullanmayı da ihmal etmezsiniz tabii. Hele tayyörünüzle bir renkte yapacağınız şapkanın kenarına da açık renk bir süs getirirseniz tam bir genç kız, genç kadın gibi giyinmiş olursunuz.

Her kadın bilmelidir:

Kristal vazo, bardak ve sürahiler nasıl temizlenir?

Kristal vazo, bardak ve sürahiler nasıl temizlenir?
Odun kömürünü ince toz halinde dövdünüz. Yıkayacağınız kristal şeyin içine dökünüz. Üstüne biraz su koyunuz. Kuvvetli kuvvetli çalkalayınız. Sonra içini boşaltınız. Bol soğuk su ile çalkalayınız, süzülmiye bırakınız. Tertemiz olur.

Kristal bardak, sürahi vesairenin kırılmaması için hiç bir vakit içlerine bir denbire sıcak su doldurmamalıdır. Biraz sıcak su koyar koymaz her tarafına temas edecek şekilde çalkalamalısınız. Bu ilk hararet kristalın her noktasını inhisat ettirir. Ondan sonra içine istediğiniz kadar sıcak şey koyabilirsiniz.

Sürahi dolu iken bir yere dokundurmamaya çok dikkat etmelidir. Çünkü dolu sürahinin boş sürahiye nazaran mukavemeti daha azdır. Daha çabuk kırılır.

«Şişesiz mantar da işe yarar mı» demeyiniz? Kış geliyor, fazla tıpaları şimdiden bir teneke kutuda biriktirir, üstlerine bir kaç damlacık ta gaz dökerseniz ateş ve sobayı tutuşturmak için çiradan daha kullanışlı bir vasıtanız olur.

Bacaksızın maskaralıkları :

Mahkemelerde

Haliçte bir sandalı batıran motör kaptanı ağırcezaya verildi

Kaptan, dikkatsizlik ve tedbirsizlik sebebiyle bir kişinin boğulmasına sebebiyet vermektен muhakeme edilecek

Evvelki gün Haliçte Haliçoğlu açıklarında Kadıköyünden Karaağaç fabrikasına buz almağa giden, İhsaniye motörü, bir sandala çarparak, parçalamıştı. Sandalın içerisinde bulunan Vehbi, Mustafa ve Hacı isiminde üç amele denize dökülmüşler, bunlardan Hacı suların içine karışarak kaybolmuş, diğerleri kurtarılarak hastaneye kaldırılmışlardır. Kazayı yapan motörün kaptanı Mehmed Tok, hakkında polisçe yapılan tahkikat neticesinde, adliyece sevk edilmiştir. Hâdisenin tahkikatına müddeiumumî muavinlerinden Sadreddin vaz'iyet ederek, suçlunun ve şahidlerin ifadelerini almış, hâdisenin sübut delillerini toplamıştır. Tahkikat neticesinde Mehmedin suçu dikkatsizlik ve tedbirsizlikle ölüme sebebiyet mahiyetinde görülmüştür. Müddeiumumî derhal iddianamesini yazmış ve suçluyu cürmü meşhur kanunu na göre, muhakeme edilmek üzere, Ağırceza mahkemesine vermiştir. Ancak dün Zafer bayramı münasebetiyle adliyenin tatil olması ve Ağırceza mahkemesinin nöbetçi bulunmaması sebebiyle, duruşmaya başlanamamıştır. Bu feci kazanın duruşmasına bugün bakılacaktır.

Çok garib bir karı - koca davası

Kocası elbisesini parçalayınca kadın dava açtı

Şehreminde karısının makasla saçlarını kesen, döven ve ipekli elbiselerini parçalayarak, izar eden bir koca adliyece teslim edilmiştir. Yeni evliler arasında geçen bu garib hâdisenin tahkikatını yapan cürmü meşhud müddeiumumîsi Orhan Köni, suçlu kocayı Sultanahmed 2 nci sulh ceza mahkemesine sevk etmiştir. Saçları kesik ve perişan geçen bu manzara arzeden davacı Vildan, mahkemede hâdiseyi şöyle anlatmıştır: «Şevket nikâhlı kocamdır. Evleneli dört, dört buçuk ay oldu. Dün aramızda yün nakasha çıktı. Beni dövdü. Üstelik bu yetmiyormuş gibi, aldı makası eline, ne kadar kıymetli elbisem varsa, parça parça doğradı. Bu elbiseler onun parası ile almamıştı. Evlenirken, ben çehiz olarak getirmiştim. İki tanesi ipekliydi, onar lirahlık. Biri ağır ipekli, 15 lira. Bir diğeri de, gene 10 lira değerinde yünlü bir kumaştandı. Bunların tazminini isterim. Kocamdan davacıyım.» Sabık iskân memuru olduğunu söyleyen Şevket ise: «Bunlar oldu. Fakat, sebep karımdır. Onun başkaları ile alakası bulunduğunu öğrendim. Hattâ, müddeiumumîliğe müracaat ederek, aleyhinde takibat yapılmasını bile, istedim. Çünkü kavga da bu yüzden çıktı.» Demişdir. Şahidlerden Zafer de, genç karı koca arasındaki hâdiseyi, şöyle anlatmıştır: «Vak'ayı duyunca evlerine gittim. Karşılaştığım vaziyet şu oldu: Kocası

Vildanın saçlarını makasla doğramış, başı çıplak ve perişan bir halde. Vücudu çürükler içinde. Ortada birçok kesilmiş ve parçalanmış elbise vardı.» Bunun üzerine, mahkeme Şevketin karısı hakkında açtığı davanın müddeiumumîlikten tahkikine ve suçlunun da tevkifine karar vererek, duruşmayı bir başka güne bırakmıştır. Tevkif edildiğini öğrenen suçlu, mahkeme salonundan çıkınca, polisin elinden kurtularak, koridorda aşağı doğru kaçmağa başlamış, fakat yetişen polis ve jandarmalar tarafından yakalanarak tevkifhaneye gönderilmiştir.

Aleyhine şahadet eden arkadaşını yaralayan suçlu ağırcezaya verildi

Küçükpazarda, mahkemede aleyhinde şahadet ettiği için arkadaşı Cemali tabanca ile yaralayan Ali Osman, suçlu öldürmeğe teşebbüs mahiyetinde görülerek, Ağırceza mahkemesine verildi.

Duruşmaya evvelki günü başlanmış, fakat yaralı hakkında kat'i rapor verilmemiş, raporun celbi için talik edilmiştir.

Sevdiği kızı yaralayan bir hizmetkârın muhakemesine başlandı

Şilenin Taşhambar köyünde yanında çalıştığı çiftlik sahibinin kızı Hamideyi seven ve ailesinden isteyip vermeleri sebebiyle, yolda bekliyerek genç kıza ağır surette yaralayan Azizin muhakemesine başlanmıştır.

Taammüden katle teşebbüsten Ağırceza verilmiş olan Aziz, mahkemede suçunu inkâr etmiş ve duruşma şahidlerin dinlenmesi için başka bir güne bırakılmıştır.

Trak vapurunun yaptığı kaza tahkikatı neticelendi

Trak vapurunun limanda yaptığı kaza etrafında, 4 üncü sorgu hâkimliğince, ilk tahkikat açılmıştır.

Tahkikat neticelendiğinden, hâdiseler günlerinde mahkemeye itikal edecektir.

Şehir işleri :

Bebek - İstinye asfalt yolunun inşaatı devam ediyor

Bebek ile İstinye arasında yapılan asfalt yol inşaatı devam etmektedir. Bebek ile Rumelihisarı arasındaki mezarlıktaki taşlar tamamen yerlerine yerleştirilmiş, müteahhid tarafından mezarlık duvarının yapılmasına geçilmiştir. Bazı bina sahipleri, evlerini yıkmaktansa ruhtunun doldurulmasını ve bu masrafın kendileri tarafından ödeneceğini teklif etmişlerse de, bu talep reddedilmiştir.

Bağdad vapuru bir sandal batırdı

Burgaz adası iskelesinden kalkmakta olan İsmet kaptanın idaresindeki Bağdad vapuru bir sandala çarparak batırmıştır. Sandal içindeki Said, Nubar ve Sayalan adlı 3 kişi denize dökülmüşlerse de gene aynı vapur tarafından kurtarılmışlardır.

Gelin güveyi

«Son Posta» tefriki: 2

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

İmparatoriçe ve Kontes Valevska

Dünkü kısmın hülasası

Tullerin sarayında bütün prensesler, prensler, Fransanın yüksek rütbeli memurları, zevceleri toplanmıştır. İmparatoriçe Jozefin baş mühürdar Cambaceres ile tavlâ oynuyor. Biraz mağmumdur. Çünkü kocası Napolyonla araları hiç de iyi değildir. Napolyon kendisini dul almıştır. İlk zamanlar çılgıncasına severken, son zamanlarda onu ihmal etmiştir. Ortada muhtelif sebepler, bilhassa Napolyon'un kız kardeşlerinin tesiri vardır. Jozefin şimdi 45 yaşındadır. Napolyon kendisini boşamak niyetlerini taşımaktadır. Roman başlarken içeri giren zaptiye nazırı Fuşe bu niyeti vaktile İmparatoriçeye açmakta beis görmemiştir. Bunun içindir ki Jozefin bu adamdan nefret etmektedir.

Biraz sonra Napolyon gelecektir. Fakat her zamanki gibi geciktirir. Sonra Napolyonun ortanca kız kardeşi Prenses Borgez de bermutad geç kalmıştır.

(Roman devam etmektedir)

Karolin'e doğru eğilen Fuşe:

— Altes, diye mırıldanıyor. Bu akşam galiba imparatoru çok bekleyeceğiz. Yanına Clark'ı çağırtdı... Üstelik İspanyadan da yeni haberler geldi... Heyeti tanzimiye reisi Fontan, gülerrek:

— Âlâ! Öyle ise, demek ki gene nutuklar söyleyeceğiz, dedi ve (yanındaki general Jünonun karısına hitaben de:) Paris valisi de İnvâliyes'in kubbelerine gene yeni zâfer sancakları asmak fırsatını bulacak desenize... diye ilâve etti.

O aralık bitişik salondan tatlî, hüznü verici bir çalgı sesi geldi. Bunlar, imparatoriçenin hususî saray kilisesinin kemancıları. Paer'in «Griselda» sını çalıyorlar. Biraz sonra da tellerden çıkan müzik ile beraber, güzel bir erkek sesi yükseldi... İtalyanın en iyi ve meşhûr şarkıcısı. «Crescentini» okuyordu. Fırsatçılar, geveze kadın sesleri, bir an için durdu... Sonra, imparator henüz ortada olmadığı için, uğultu yavaş yavaş gene arttı.

Halbuki Jozefin, dalgın dalgın dinliyor. Yorgun gibi bir hali var. Toplantının bitmesini can ve gönülden istiyor. İstiyor ama «efendi», «hâkimi mutlak» gelmeden çekilmesine imkân yok ki. Saray hademelerinden birini gönderip herkesin kendisini beklediğini Napolyona hatırlatmak lâzım!

İmparatoriçe:
— Birazdan geleceğim! diye homurdanmış ama... Vakit geçiyor... Ve işte hâlâ gelmiyor!

Jozefin de ne yapsın, salonları doluşturma karar verdi. Kravatının kat kat dantelleri içinde sapsarı yüzile kibarlık taşıyan Cambaceres'in karşısında oturup durmaktan usandı artık.

Ayağa kalktı ve yer yer yıldızla bezemiş gibi parıldayan elması elile, tavlâ masasının üstündeki sedef ve abanozdan yapılmış pulları birbirine karıştırdı, kendine hâs olan zarafetle:

— Bu akşam bu kadarla kalsın prens, zaten yendiniz beni! dedi.

Kaba ve ağır görünüşü altında tam bir dalkavuk zekâsı taşıyan baş mühürdar:

— Majesteleri, ancak oyunda yeni lebilirler... dedi.

İmparatoriçeye kolunu vermek üzere yanında eğildi.

Bu akşamki toplantıda ne bir kral, ne de başka prens var. İmparatoriçeye kol vermek şerefi Cambaceres'e düşüyor ve zaten o da, böyle gurur okşayıcı gösterişleri kaçırarak adam değildir.

Bütün kadınlar, hattâ Napolyonun annesi bile ayağa kalktılar. Kendisini seçilmiş bir söz, bir gülümseyişle selâmlayan bütün bu insanların arasından, imparatoriçe, göz kamaştırıcı elması, yaldız ve ışık parıltıları içinde geçip yürüyor...

Kiminin önünde durdu çocuğunu sordu, kiminin evlenmesine, ötekini mesleğine dair, alâka ile bazı şeyler söyledi.

Etrafındakilerde minnet ve şükran

«Mari Valevska filminden»

Mari Valevska

hisleri uyandırmasını çok sever. Pek çoğunun işlerine yardım ve onlara iyilikler etmiştir.

Muhakkak ki o, bir hükümdar karısından ziyade, tam mânasile kibar bir salon kadınına benziyor. Sözlerinde konuşmasında, haşmetten, vakardan ziyade zarafet ve incelik seziliyor. Muhitine karşı fazla sokulganlık, yakınlık gösteriyor, her suretle kendini beğendirmek için uğraştığı belli.

Ama bu kadar birbirine uymayan, benzersiz insanların içlerindeki hisleri, tezadları idare etmenin, hırsları yatıştırmanın ne güç iş olduğunu biliyor o.

Mabeynci, yüksek haşmetli bir sesle, hemen hemen Napolyon kadar beklenen başka birini haber veriyor:

— Asaletmeap prenses Polin Borgez hazretleri!

Sonra da daha mütevazı bir eda ile [çünkü saray teşrifati, seslerin perde ve ahengine bile hâkim olan bir kuvvettir.]

— Madam la Kontes Walevska! diyor.

Hafif bir fısıltı... Ve iki yüz çift göz, tek kanadı açılan yaldızlı kapıya döndü.

Napolyonun bu harikulâde güzel, cazibeli ve hoppa kız kardeşi, peri adımıyla, ağır ağır, içe eziklik veren yumuşak kımıldanışlarla ilerledi.

Canova'nın, çırçıplak denecek bir halde heykelini yapmak şerefini tattığı o eşsiz vücudü, bu akşam, mavi tül kıvrımları bütün güzelliklerini meydana vururcasına sarıp örtüyor...

Başında, boynunda, parmaklarında, ayak bileklerinde, imparatoriçenin elmaslarını bile gölgede bırakan Borgezlerin, meşhur pırlantaları, nâdide taşları parıl parıl yanyor.

Yanında, elinden tuttuğu, çok genç, sarışın, harikulâde güzel tenli, ufak tefek bir kadın var.

Bu kadının gözleri koyu mavi; âdeta menekşe renginde. Çok tatlî bir ifade taşıyan yüzüne, kara ve keskin kaşları değişik, sırlı bir mâna katıyor. Biçimli bir burnu, güzel, biraz küskün gibi duran pembe bir ağzı, uzunca bir boyunu, ince kolları, biraz ufakca, ama pek gü-

zel ve dik göğüsleri, pürüzsüz, lekesiz, billûri omuzları var.

Bu şatafat ve debdebe devri için, giyinişi çok sade. Etek kısmı beyaz krepten, bol kıvrımlı, uzun, parlak beyaz, kadifeden bir elbise.

Ne pudra, ne alık, ne mücevher. Yalnız belinde ve altın pırlıtlı saçlarında güller takılı.

Napolyonun gönlünde eşsiz kudretler sahibi bir yeri olduğu söylenen ve imparatorun ısrarile, Parise vârsbütün yerleşmek üzere, kalkıp Borsövadan gelen, Lehli kadın; aylardanberi o kadar çok lâfi edilen insan bu, işte!

Lehistan'dan gelir gelmez Polin'in konağına inmişti ve Napolyon, onun Tulleri sarayına götürülüp takdim edilmesini isteyince Polin bu işi zevkle üzerine aldı.

İşte imparatoriçe, birden duruyor. Herkes gibi o da biliyor. Onun da kadının casusları, kadın polisi kurnaz ve tecrübeli. O sırada tam yakınına tesadüf eden Madam Roşfuko ve Kler dö Remüza ile konuşuyor gibi yapıyor.

Prenses de ötede, Lehli arkadaşına:

— Geliniz Mari, geç kaldık. İmparatoriçeyi oyun başında bulamyacağız. Yanımızdan geçerken sizi takdim ederim, olmaz mı? diyor.

Ve teşrifat filân hiç aldırış etmeden, kolunu Mari Walevska'nın beline doluyarak onu yürütüyor.

Sarayın yabancıları olan bu genç ve güzel kadın geçerken, etraftan hayranlık mırıltıları yükseliyor.

Azametli Karolin bile onu okşayıcı söz ve iltifatlarla karşılıyor, Talleyrand, teşrifat nazırı Ségür, Avusturya sefiri Metternih, Fontan ve Bernadot gibi devrin sayılı büyükleri, hep onun etrafını alıyorlar.

Bütün bu hürmet ve tâzimleri o çok asil ve kibar bir tavırla karşılıyor. Yalnız mabeyin müşiri Düro yaklaştığı vakit, güzel ağzını candan gelme bir gülümseyişle aralıyor.

Napolyonun yanından, sanki gölgesi imiş gibi hiç ayrılmayan Düronun ne sağlam bir dost olduğunu, tâ ilk gündənberi biliyor.

(Arkası var)

SEYAHAT MEKTUPLARI : 34

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

Nihayet hududu geçtim!

İranî şoförler atıp tutuyorlardı ama meğer onlarda yolları bilmiyorlarmış, kestirmedir diye saptığımız şosede boğazımıza kadar çamura saplandık

«Gürcübulak» dağlarında kurulu çadırılarda midemizi dolduracak bir şey bulamadık ama, güzel kadınlarla gözlerimize iyi bir ziyafet çektikten sonra boş kalan ellerimizi salıya salıya ters geri döndük. Artık hiç bir ümid kalmamış, bu gece aç yatmayı zihnime yerleştirmiştim.

Gümrük binasının üstündeki sırtlara geldiğim zaman, aşağıdan feryad eden insan sesleri kulağımıza çaldı. Dikkat edince bu seslerin bizim için yükseldiğini, mendillerin, «gelin!» diye bize doğru sallandığını farkettik... Tuhaf şey! Ne olabilirdi? Her iyi haberden ümidimi kesmiş olduğum için, bu seslenme ve bu işaretlere hayırlı bir mana verememiştim... Ne olursa olsun, dolu dizgin ken-dimizi kaptık koyuverdik.

— Müjde bayım müjde!
— Hayrola?!..
— Gidiyorsunuz!
— Gümrük izni mi geldi?
— Hayır ama, Tebrize gidecek bir İran kamyonu geldi...
— Amanım! Beni de götüreceksin mi?
— Tabii değil mi ya? demindenberi niye feryad ediyoruz?..

Yarabbi, bu havadis kadar beni acaba ne sevindebilirdi? «Piyango çıktı! İstanbulda yeni bir tiyatro binası yapıldı!» Yahud «Bir erkek evlâdın oldu!» dese-ierdi acaba bu kadar hoşuma gider de beni coşturur muydu?..

İssiz bir adada kalmış kazazede insan, ufukta vapur dumanı gördüğü zaman acaba benim kadar heyecan duyar mıydı?.. Düşünün ki Ağ, susuz ve yersiz kalacağım gecede bir vasıta çıkıyor; beni erişmek istediğim diyara götürüyor.. Bunun vereceği sevinç ve heyecanı anılabilmek için o hayatı yaşamak lâzımdır.. yoksa anlatabilmek kimin haddine...

Saçı dökük kel, İranî şoförün yüzüne öyle yalvararak bakmış olacağım ki, yolcu alacak yerleri olmadığı halde, beni götürmeğe razı oldular.. Kamyoncular iki kişi idi.. Biri şoför; öteki muavini.. Kamyon tepemele, ama bir küçük dağ tepesi kadar yükseklikte «çay» sandıkları yüklü idi.. Kim bilir nerelerden sevkedilen bu sandıklar Trabzona gelmiş, oradan İran kamyonuna yığılıp transit olarak gönderiliyormuş.. Ne olursa olsun, neme-

lâzım benim!. Aralarına alıp götürecekler ya... Sevincimden az kalsın gümrük meydanında oynuyacaktım.. herkesin eline, boynuna sarıldım, öpüştük, helâllaştık, vedalaştık... Arabadaki yerime sıçrayıp atladım... Bu andan itibaren artık Türkiye hududlarından dışarı çıkıyor-dum.. İki senedir tasarladığım, binbir müşkülâtla kapısına kadar geldiğim İrana şimdi girecek, hiç bir ârizaya uğramadan tâ Tebrize kadar gidecektim.. Vâkıâ Tebrize gidivermek öyle kolay değildi. En aşağı iki gün lâzımdı. Neyse, İrana giriyordum.. hiç olmazsa İran köylerinde kala kala gidecektim ya.. başka bir hayat, başka bir düşünüş ve başka bir yaşayışta insanlar arasında günlerimi geçirecek, yeni yeni şeyler de öğrenecektim..

Bu kamyon da, öteki, yani Türkiyeli eşleri gibi, hırlaya, poflaya harekete geçti.. Tozu dumana katarak yola revan olduk.. hafif bir tepeye çıktık. İki dağ arasındaki ince yoldan geçtik. Hudud karakolu nun nöbetçisini de selâmladıktan sonra İran topraklarına girmiştik.

Yanımdaki şoförlerin neşelerine payan yok.. Kendi vatanına giren her insan gibi, sevinçlerinden gülüşüp söyleniyorlar. Tekrar memleketlerine dönebildiklerine hamdü sena edip «Ya Abbas!» diye ellerini açıp dua ediyorlar.. Bütün bu telâş arasında da Tebriz şehrini, İran yollarını; memleketlerine aid her şeyi methetmeğe fırsat buluyorlardı.. Bilhassa yolları... Zaten İran yollarının çok muntazam olduğunu İstanbulda iken de duymuştum.. Onlar methettiğe, ben de: — Evet öyleymiş.. haberim var!

Gibi cevaplarla boyuna onları tasdik edip gidiyorduk. Fakat bütün bu konuşmamıza rağmen daha düzgün bir yola girememiştik.. Avrupada yaptığımız otomobil seyahatinde de görmüştüm ki: Bir çok memleketlerin hududa yakın yolları daima bozuk ve kötüdür.. Bu aklımda olduğu için, iyi yola daha sonra çıkacağımızı düşünerek şimdilik sarsılmamızı hoş görüyordum...

İstanbulda duyduğum İran yollarının güzellik tafsilâtını, iki yanımdaki şoförler de, biri bırakıp öteki âğâz eylliyerek tekrar ediyorlardı.

(Devamı 10 ncu sayfada)

Okuyucu Mektupları

Su taksitleri Zamanında Tahsil edilmeli

Kadıköyünde oturan bir okuyucumuz, su taksitlerinin her üç ayda bir tahsil edilecek yerde, bazan altı ayda bir tahsil edilmesinin doğruduğu mahzurlar üzerinde duruyor. Anlattığı hikâyeyi nakle delim:

Kadıköydeki evimi bir memura kiralamışım. Memur Bursaya tayin olmuştu. Birkaç gün sonra evimi bir başkasına kiralamam ve suyun açılması için müracaata bulundum. Sular idaresi çıkan kiracının depozitten başka daha 425 kuruş borcu olduğunu söyledi. Bizzarur parayı vererek suyu açtırdık.

On gün sonra ailesini götürmek üzere İstanbula gelen eski kiracım makbuzu alarak parayı verdi.

Bunun sebebi sular idaresinin alacaklarını üç ayda bir tahsil etmeyip altı ayda bir almasından ileri gelmektedir. Eğer kiracı uzak bir yere gitseydi. Şüphesiz ki mutazarrir olacaktım. Mercil aidiinin nazarı dikkatini cebnetmenizi rica ederim.

★

Tarla ekilip icarı verilmiyor.

Okuyucularımızdan Osmanbey caddesi, Şâir Nigâr sokağında Erhan Ezer yazıyor:

On sene evvel ölmüş bulunan babam emekli yarbay Asımdan kalan Denizlinin Çivril kazası civarında Karamenderes boynunda bin dönümlük arazimizi ora yer-llerinin ileri gelenleri ekip biçmekte ve on senelik teraküm eden icarını verme mektedirler. Bu yüzden teraküm eden vergiyi de biz vermeğe mecbur kaldık. Bir çok yerlere müracaat ettim, bir netice alamadım. Ne yapacağımı şaşır-dım kaldım.

★

Tekirdağ mektepleri neden erken açılıyor?

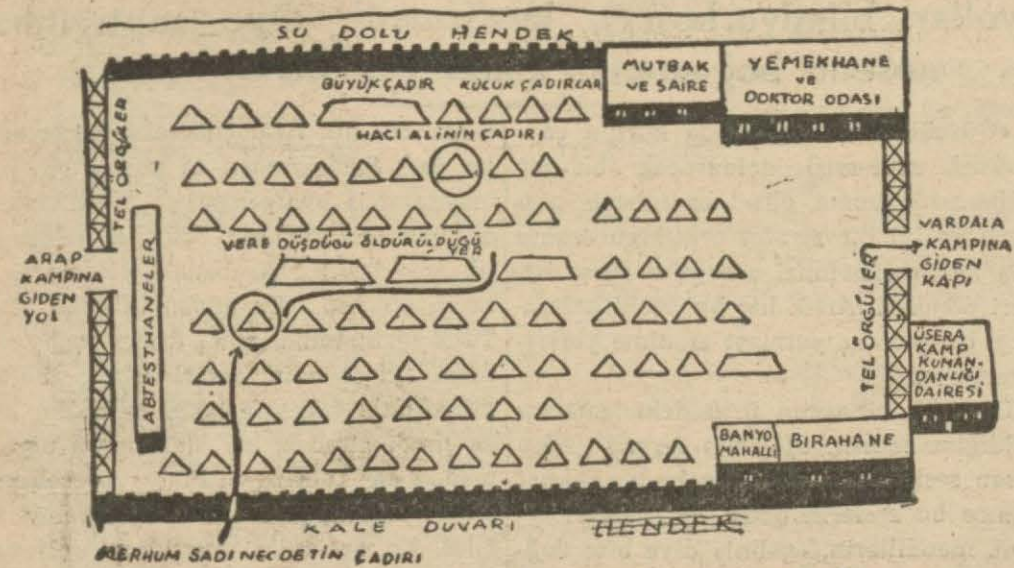
Tekirdağ okuyucularımızdan P. Maldu imzalı yazılıyor:

Gazetelerde okuduğuma göre İstan-bulda mektepler 2 teşrinlevvelde açılacakmış. Halbuki Tekirdağdaki mektepler Eylülün 15 inde tedrisata başlıyor. Gegen sene de böyle olmuş ve olacakları-mız 30 derece hararete buram buram ter dökerken hastalanmışlardı. Burası bir ziraat ve çiftçi memleketidir ve hava itibarile de İstanbula daha sıcaktır. Maarif idaresi muntaka düşünerek bunu tanzim ettiyse burasının sıcaklığını nazarı itibara almalıydı. Maarif Vekâleti mekteplerin açılma işini bir sistem dahilinde yaptırma ve bildirdiğim vaziyete müdahale etse çocuklarımızı harab olmaktan kurtulurdu.

Malta üsera kampında işlenen bir cinayet

Hacı Alinin boğazına ip takıldı. Bir düğmeye basılmasa ayağının altındaki döşeme tahtaları açılıp boşluğa indiler. Her şey bitmişti...

Üsera kampının ve cinayet sahnesinin krokisi

— Sen Kileman kampına götürülecektim. Malta adasının yüksek bir yerinde bulunan bu kamp, on iki metre irtifaındaki duvarlarla çevrili idi. Duvarların etrafında derinliği altı, genişliği dört metre olan su ile dolu hendekler vardı. Hendeklerin ötesinde de İngiliz nöbetçileri ve mitralyözler bulunuyordu. Sen Kileman kampındaki esirlerin iki yüz tanesini zabıt veya - benim gibi - siyasi maznun olmak üzere Türkler teşkil ediyordu.

İngilizler, mevkuların nerede hapsolünacaklarını, içtimaf mevkilerine göre tayin ederlerdi. Meselâ Vardala kıyısında aristokratlar, Rokat ve Arab kamplarında da ehemmiyetsiz şahıslar bulunuyordu.

Eski istihbarat memurlarından Bay Cemal:

— O halde sizi de burjuvaların arasında koymuşlar, dedim!

Muhatabım gülerek sözüne şöylece devam etti

— Sen Kileman kampındaki iki kişi nazarı dikkatime çarptı. Bunlardan biri doktor Sadi Necdet Beydi; diğeri de Hacı Ali. Sadi Necdet Bey gayet vatanperver ve kibar bir zattı. Aslan Arab olan Hacı Ali ise sabıkalı, nevi şahsına münhasır bir adamdı. Vaktile Türk ordusunda süvari yüzbaşı iken firakçılık yüzünden arkadaşlarından birini öldürmüştü. Bilâhare aftan istifade etmiş. Fakat Çatalca harbinde gene birisini vurmuş; Bulgarlara kaçmış. Uzun bir macera hayatı geçirmiş, bir çok memleketleri dolaşmış. Nihayet Mısır'a gitmiş, fakat İngilizler hüviyetinden şüphe etmişler, Malta'ya sürmüşler.

Hacı Ali ile doktor Sadi Necdet Beyin araları açıldı. Hacı Ali, Türk hükümetinin, kendisini zehirlemek üzere doktor Sadi Necdet Beyi buraya gönderdiğini zannediyordu. Hattâ, bu korku yüzünden kimsenin verdiği şeyi yemiyordu. Daima çarşıdan çiy olarak tedarik ettirdiği gıda maddelerini kendisi pişirir, güvercin besler ve kimse ile de konuşmazdı. Yalnız arasına benim yanıma geliyordu. Hiç kimse ile temas etmediği halde, bana sokulmasını bir maksada hamlediyordum. Hacı Alinin şüpheli bir hareketini görmemekle beraber, bu adama karşı ihtiyatlı davranmamızı bütün arkadaşlara söylüyordum.

Hacı Ali bir taraftan da Sen Kileman kampından yakayı kurtarmağa bakıyordu. Türkiyeden kaçmış bir siyasi mülteci olduğunu ileri sürüyor, tahliyesini istiyordu.

Nihayet bu emelinde muvaffak oldu. Günün birinde yanıma âdetâ koşarak geldi:

— Yarın çıkıyorum, dedi, bu akşam bir veda ziyafeti vereceğim. Bazı arkadaşları davet ediyorum. Bir liste yaptım, al, oku ve hep beraber akşamleyin çadırımda buluşalım!

Hacı Ali, bu sözleri söyledikten sonra uzaklaştı. Listeye baktım: En başta doktor Sadi Necdet vardı! Diğer davetliler de, ya benim gibi cebnebi memleketlerdeki faaliyetleri şüpheli görülen veya o zamanki hükümetin müfrit aleyhtarı olan şahıslardı. Hacı Alinin bu seçişinden kuş-

kulandım. Arkadaşları birer birer buldum ve düşüncelerimi söyledim. Nihayet, Hacı Alinin ziyafetini reddetmeğe, hep beraber karar verdik! Yalnız doktor Sadi Necdet itiraz edecek oldu!

— Korkuyor musunuz, dedi?

Ona:

— Hayır! cevabını verdim. Fakat vaziyetimizdeki nezaketi gözönünde tutmak lâzım. Bir hâdise çıkar, lüzumsuz yere üzülmürüz. Onun için gitmemek daha doğrudur!

Hacı Ali bizi beklemiş. Bakmış ki gelmiyoruz. Arab, kızmış, köpürmüştü ve sabaha kadar içmiş. Alkolün ve intikam hissini verdiği bir nevi cinnetle evvelce hazırladığı usturpayı eline almış, doktor Sadi Necdetin çadırını gözetlemeğe başlamış.

Doktorun çadır arkadaşı olan zat gayet sofu idi. Sabah namazını kılmak için, her vakit olduğu gibi, o sabah ta abdest almağa dışarı çıkmış. Hacı Ali de zaten bu fırsatı kolluyormuş. Hemen çadırdan içeri girmiş ve usturpayı, her şeyden habersiz olarak uyuyan doktor Sadi Necdetin başına indirmiş.

Doktor, başından kanlar aka aka yaktıktan fırlamış. Kendisini yaralayıp kaçmanın Hacı Ali olduğunu görmüş. Arabı: — Ulan katil herif, diye kovalamağa başlamış!

Arab, ters yüzü geri dönerek doktorun üstüne saldırmış:

— Daha sen ölmedin mi, diye koynundan çıkardığı bıçağı Sadi Necdet merhumun vücudüne tam 18 kere saplamış, hursunu bununla da alamamış, âdetâ kemiklerini kırarcasına zavallıyı doğramış!

Gürültüden uyanıp ta hâdise mahalline geldiğimiz zaman, doktorun ölü olarak yerde yattığını, katil Arabın da çadırının önünde şarkı söylediğini gördük.

Bu kanlı hâdisenin verdiği teessür, Arabın istihzâsine, bütün âsâbımızı galeyana getirdi. Herifin üstüne hücum edecek olduk. Çadırının içine kaçtı. Arabın başına çadır direği düşsün diye, ipi söktük. Ondan sonra taş yağmuruna başladık!

Hacı Ali boğuk boğuk feryad ediyordu. Fakat onu mutlaka recmetmeğe karar vermiştik. Nihayet süngülü İngiliz askerleri geldi. Arabı hapishaneye ve doktor Sadi Necdet merhumun nâşını da üsera hastanesine götürdüler. Doktor için, aramızda iane topladık, Malta adasındaki camii mezarlığındaki medfeneye lâhâdi ve taş yaptırıldı!

İngilizler, Hacı Aliye dikkat ve ihtiyatla bakıyorlardı. Aradan altı ay geçti, katil Arab iyi oldu! Biz, ona karşı gösterilen bu alâkayı nazarı dikkate alarak, tahliye edileceğini zannediyorduk. Fakat, Arab kefeni yırtınca, sanki beyhüdeye zahmet etmiş gibi, hemen divaniharbe verildi. Hepimizi ayrı ayrı çağırıyorlar. Ben, Hacı Alinin ziyafet akşamı bana bıraktığı listeyi gösterdim. Bütün talâkâtimle Arabın kötü maksadlarını izah ettim. Listede bulunan isimler, divaniharbin gözüne çarptı. Hâdisede tasmin görüldü. Neticede Hacı Ali için şu hükmü verdiler:

— İdam!

(Devamı 10 ncu sayıfada)

SİNEMA

Holivutta 15 gün

Myrna Loya Türkiyeden mektub yazan gençler

Genç ve güzel san'atkâr haftada 6.000 mektub alıyor ve bunları teker teker okuyor (Amerika hususi muhabirimiz İbrahim Safa yazıyor)

Kadıköyünde büyük bir sinema yapılacak

Şehrimizin en müteşebbis sinemacılarından biri Kadıköyünde muazzam bir sinema inşasına karar vermiştir.

1500 seyirciyi istiyebilecek olan bu sinemanın inşasına bir iki aya kadar başlanacaktır.

Bu sinemanın inşasında modern teknik nazarı dikkate alınacağı gibi içinde büyük tiyatro kumpanyalarının temsil verebilecekleri surette zengin bir sahne tertibatı da yapılacaktır.

"İpek", sineması büyütülüyor

Şehrimizin birinci sınıf sinemalarından olan (İpek) sineması büyütülmektedir. Sinema (250) seyirci daha alabilecektir. Aynı zamanda makine tertibatında son yenilikler tatbik edilecektir.

Sigrid Gurie boşanıyor...

Son sene içinde birdenbire büyük bir şöhret kazanmış olan İsveçli yıldız Sigrid Gurie kocası Tomas Stewart'dan boşanmıştır. Mahkemede kocasından ayrılmak için şu sebepleri serdetmiştir:

— «Aramızdaki rabita karı koca rabitasından fazla bir kardeş rabitası idi. Bundan da bıktım doğrusu... En sonunda attığı tokat beni baştan çıkardı.»

San'atkâr fare!

Jozephine Beach kimdir bilir misiniz?... Bu Holivudda rol yapan küçük bir faredir... Senelik maası 8000 dolardır...

Bu güzel fareyi bu sene piyasaya çıkacak olan ve Freddie Bartholomew ile Warner Baxter tarafından oynanan filmde göreceğiz.

Berlinde çevrilecek Fransız filmleri

Meşhur Fransız san'atkârlarından: Marie Bell -Raimu- Michel Simon (Hindistan cevizi) adında bir film çevirmek üzere (Berlin) e hareket etmişlerdir.

Bundan başka gene Fransız san'atkârlarından Robert Ozaune ve grubu (Tabarin) adında bir film çevireceklerdir.

«İdeal» tip hangisidir?..

(Kolombia) film kumpanyası (Golden Bay) adında büyük bir film çevirmek üzere. Bu filmde baş dolmuş yapacak olan erkek san'atkârın bir boksör ile hayalperver bir musikişinas tipini canlandırması icab eylemektedir.

Kumpanya, bu hususta gazetelerde bir anket açmış ve filmde yapılacak role göre bir (İdeal) tipin tesbitini istemiştir.

Alman netice şudur:

Baş = Tyrone Power yahud Erol Flym.

Göz = Charles Boyer.

Burun, yanak, çene: Gary Grant.

Ağız: Robert Taylor yahud Franco Töne.

Şimdi (Kolombia) kumpanyası bu tipde bir san'atkâr yahud bir san'atkâr namzedi aramaktadır.

Milton bu sene iki film çevirecek

Meşhur Fransız san'atkârı Milton hâlen (Prince Bouboule) adında güzel bir komedi çevirmektedir.

Yakında bitecek olan bu filmden sonra (Kamış darbesi) adında büyük bir müzikli komedi çevirecektir. Bu filmde kadın baş rolleri birkaç aded olacaktır. San'at hayatını terkettiği rivayet edilen (Jozefin Beker) in de bu filmde rol alacağı söylenmektedir.

«Uçan Deli» film çeviriyor

Eski bir tayyare ile bir hamlede Amerikadan Avrupaya geçen ve (Uçan Deli) lâkabını alan Douglas Corrigan hayatı ve hassatan Amerikadan Avrupaya uçuşu hakkında bir film hazırlamaktadır. Filmde baş rolü kendisi yapacaktır. Film 1938 - 1939 prodüksiyonunun en cazib eserlerinden biri olacaktır.

Annabella'nın yeni filmi

Meşhur Fransız sinema yıldızı Eylül ayının ortalarına doğru (Hotel du Nord) adında büyük bir film çevirmeye başlayacaktır. Erkek san'atkârın kim olacağı henüz tesbit edilmemiştir.

Clark Gable ve Myrna Loy açılan bir anket neticesinde sinema san'atkârları arasında kral ve kraliçe seçilmişlerdir. Resim kendilerini bu anketi açanların verdikleri tacları alır ve radyo ile halka teşekkür ederken gösteriyor

Hollywoodda sinema yıldızlarının şöhreti, aldıkları mektubların adedile ölçülür. Birinci sınıf bir yıldız mutlaka haftada beş bin mektub almaktadır. Bu bir ölçüdür. Mektubların adedi düştükçe, yıldızın prestiji azalıyor demektir.

Bu mektupları yıldızların bizzat kendileri değil, hususî kâtibleri okurlar. En mühimlerini ayırıp yıldızın masasına bırakırlar. Diğerlerini de kaldırıp atarlar.

Myrna Loy sinema yıldızları içinde bu çeşid mektublara en çok düşkün olanların başında gelir.

Kendisile konuşmağa gittiğim zaman bilhassa bu mesele üzerinde fikrini sordum.

Dedi ki:

— Bir tiyatro artistine seyircilerin alkışları neyi ifade ediyorsa, sinema yıldızlarına gelen mektublar da aynı şeyi gösterir. Çünkü bu mektubların mühim bir kısmı, bizim rollerimizdeki muvaffakiyet veya ademi muvaffakiyetimize dairdir. Ya takdir edilirsiniz, yahud da tenkid... İşte ben bu yüzden bu mektublara çok büyük bir ehemmiyet atfetmekteyim.

— Her gelen mektubu okur musunuz? — Evet, okurum. Çünkü içinde ne yazıldığını çok merak ederim. Yalnız resim isteyenleri kâtiblerim okurlar.

Bizzat okuduğum mektublarda bazan çok istifadeli fikirler bulurum. Meselâ geçenlerde bir kadından aldığım bir mektubda, benim yeni şekilde bir kuvafor ile çok daha cazib olacağım söyleniyordu. Bu kadının tarif ettiği kuvaforu yaptım ve hakikaten tipime çok uygun olduğunu gördüm. Şimdi saçlarımı eskisi gibi yaptırıyorum. İşte bakın. Gördüğünüz bu kuvafor, beni seven kadının tarif ettiği kuvaforüdür, nasıl buluyor sunuz?

— Güzel, çok güzel. Başınıza çok yakışıyor?

— Bir başka gün de bir genç adamdan bir mektub aldım. Bazı yürüyüş hareketlerini kusurlu buluyor ve tashih etmemi söylüyordu. Bu arada birkaç türlü ekzersiz de tavsiye ediyordu. Bu genç adamın bütün tavsiyelerini yerine getirdim ve çok istifade gördüm.

— Bu mektupları okumak için günde kaç saat sarfedersiniz?

— Beş, altı saat. Bazan daha fazla.. fakat bunların içinde neler vardır? Meselâ bazı genç kadınlar uğur temin etmek için sağ terliğini isterler, yeni doğuran kadınlar da: «Bu pazar bize gel de yav-

rumun ismini koy, isim anası ol!» derler; bazıları hiç akıl almayan şeyler isterler, bazı köylüler köylerindeki panayırın «kraliçe» si olmam için davete gelirler.

Bütün bunlara nazikâne cevaplar yazarım, gönüllerini alırım. Sonra aramızda bir muhaberedir başlar, onlar yazar, ben cevap veririm. Bu suretle yüzlerini görmediğim birçok dostlara malik olmuş bulunmaktayım.

— Peki Mis Loy, bir hafta aldığınız mektublar ne kadardır, yekünün büyük kısmını kadınlar mı, erkekler mi teşkil eder?

— Bir haftada 6000 mektub aldığım oldu. Yazanların mühim bir kısmını kadınlar teşkil etmektedir. Bazı filmlerde gelin elbisesi kullandığım zaman birçok genç kızlar derhal bana baş vururlar, kismetlerini celb için giydiğim elbiseyi isterler.

Biz böyle konuşurken Mis Loyun hususî kâtibi olan genç kız içeri girdi ve telefonda istendiğini söyledi.

Myrna Loy: «Şimdi meşgulüm, siz cevap veriniz!» dedi.

Biraz sonra hususî kâtibi geri geldi: — Eleanor Powell bu akşam buraya gelecekmış» haberini getirdi.

Eleanor Powell iki senedenberi yıldızlığa yükselememiş bir dansözdür, Myrna Loy kendisile çok samimidir. Çünkü dansı çok sever. Hattâ sinemaya intisab etmeden evvel Hollywoodda bir dans mektebi açmıştır. Şimdi bile Beverly Hill'deki köşkünde büyük bir dans salonu vardır. Köşkte bundan başka müzik odası, mütalea salonu, sigara salonu, poker salonu, yazı odası bulunmaktadır.

Mis Loy sadece bir yıldız değil, aynı zamanda mükemmel bir ressam ve heykeltıraştır. Sonra o kadar güzel piyano çalar ki, hayran olmamak imkânsızdır.

ASKERLİK BAHİSLERİ

Düşmanı nasıl yendik?

20 Ağustos gecesi Garb cebhesinde Başkumandanın riyaseti altında yapılan tarihî toplantı

Bu toplantıda ikinci ordu erkânı harbiye reisi sıfatile ben de vardım. Ordu kumandanları, ordularının durumunu ve hazırlık derecesini anlattılar. Asıl taarruzun yapılacağı mntakanın, yani birinci ordunun kumandanı şevk içinde idi

Yazan: General H. Emir Erkilet

1922 senesinin ağustos ayındayız; herkes taarruz neşesi ile için için sevinmektedir. Son noksanlar da tamamlanmak üzere..

Sakaryadan, yani takriben bir sene denberi, garp cephesi kuvvetlerini mümkün mertebe arttırmaya, teşkilâtını ve talim ve terbiyesini sağlamaya çalışıyordu. Bu hümmalı mesainin hedefi acaba ne idi?.. Şüphesiz, düşmanı memleketten çıkarmak lâzımdı. Sakarya kazanılmış, düşmanın taarruz ve istilasına sed çekilmiş, fakat düşman ordusu henüz Eskişehir - Afyonkarahisar bölgelerinde duruyor ve bütün batı Anadolu onun elinde inliyordu.

Düşmana topraklarımızı tahliye ettirmek için yalnız siyasî tedbirler yetmiyordu ve yetmezdi; bunlar vakit kazanmak, taarruz maksadımızı gizlemek ve düşmanı ataletle sevk etmek için güzel ve faydalı yardımcı vasıtaları.

Memleketi düşmandan temizlemek için tek müessir çare ona taarruz etmek ve onu yerinden koparıp atmaktır; ve işte, bir senedir, bunun için çalışılıyordu.

Taarruz niyeti, tabiatile, Sakarya galibiyeti ile beraber doğmuştu; şimdi ise, aradan tam bir seneye yakın mühim bir zaman geçmiş, garb cephesindeki Türk orduları, memleketin verebildiği kadar artmış ve maddî ve manevî epey kuvvetlenmişti. (Dünkü yazıya bakınız.)

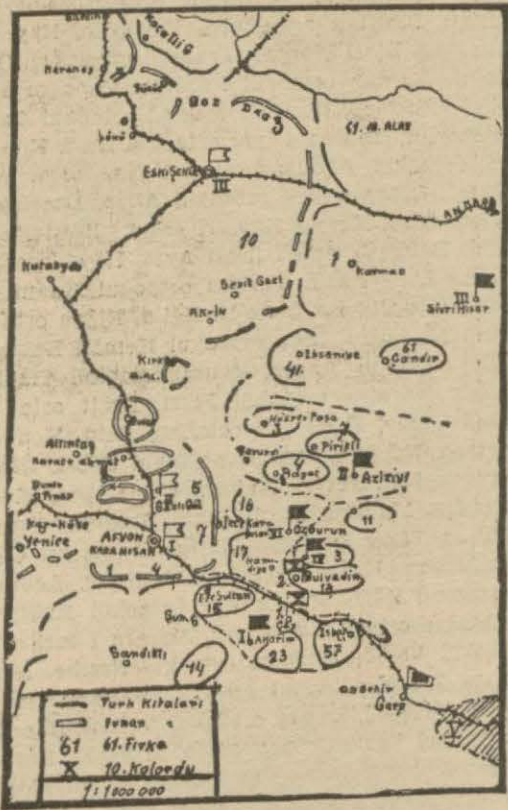
Düşman ordusuna nasıl ve nereden taarruz edilmelidir? Bu çok mühim soru, Başkumandanlığın ve garb cephesi kumandanlığının halledecekleri esahşir mesele idi ve bu mevzu üzerinde, tabiatile, garb cephesi ve birinci ve ikinci ordu kumandanlıkları arasında epey müzakereler ve yazışmalar oldu. Taarruz, düşmanın Eskişehir ve Afyon gruplarının arasından Döğer genel istikametine sürerek büyük bir meydan muharebesinde düşmanın asıl kuvvetlerini mağlûb etmeği düşünenler düşmanın müstahkem bir mevziine çatmaktan ve Afyon cenubunda her hangi bir muvaffakiyetsizlik halinde Sultan dağları ve cenubuna atılmak tehlikesinden ictinab etmek istiyorlardı. Nihayet pek musip olarak taarruzun düşmanın ric'at hattına, yani Afyon - İzmir demiryoluna, yakın olan cenub cenahına ve gerisine tevcih edilmesini kararlaştırdı. Bu karar yüksek ve cesurane idi ve onu ancak bizzat Başkumandan verebilirdi. Muvaffakiyet halinde düşman yalnız mağlûb değil, imha edilebilecekti.

Düşmanın şimalden Afyonun doğusuna doğru inen cephesi birdenbire batıya dönüyor ve Afyonun 8 Km. kadar cenubundan geçiyordu. Bu vaziyet, Afyon bölgesinde, düşman için mahzuruluğu doğudan ve cenubdan taarruza maruz, büyük bir çıkıntı yapmıştı. Bundan başka, düşmanın Afyon grubunun, Emirlerle doğru kırılan, şimal cenahı da ihataya elverişli idi.

Garb cephesi iki ordu bölgesine ayrılmıştı. Kumandanlık karargâhı Çayda kurulu olan birinci ordunun mntakası Akarçaydan Akdenize kadar gidiyor ve emrinde, cephedeki 8. ve 6. piyade fırkaları, Dinar müfrezesi, 3. süvari fırkası ve bir takım küçük piyade ve jandarma müfrezelerinden maada, 14. piyade fırkası ve I. Korun üç fırkası bulunuyordu. (Cem'an 6,5 piyade ve bir süvari fırkası).

Karargâhı Bolvadinde bulunan 2. ordunun ise cem'an 11 piyade fırkası ile birer müstakil piyade ve süvari alayından mürekkep kuvvetleri 4 kolordu halinde idiler ve mntakası Akarçaydan Porsuğa kadar uzanıyordu.

Yalva, İznik gölü ve Bilecik şimali bölgesinde İznitü örtmeğe memur olan Kocaeli grubunun kuvveti bir fırkadan pek az farklı ve doğruca cephe kumandan-

26 ağustos taarruz tahşşüdünden evvel Garb cebhesinin vaziyeti

Akşehir doğusunda Iğında 3 zayıf fırkaları V. süvari koru cephenin ihtiyatında idi. Cephenin emrinde ayrıca yeni beş keşif tayyaresinden mürekkep te bir uçak kademesi, menzil teşkilâtı vesaire vardı. Garp cephesinin, taarruz tahşşidatından evvelki, bu durumu çok iyi, elastiki ve her hale uygun idi. Düşmanın 11 piyade ve her hale uygun ve bir S. fırkası, yani kuvvetinin yalnız 1/4 ü ihtiyatta iken Türk ordusunun 17 piyade ve 4 S. fırkasından yalnız 7 piyade ve 1 S. fırkası cepheye ve mütebaki 10 piyade ve 3 S. fırkası, yani 2/3 ü ihtiyatta bulunuyordu.

İki tarafın konuşunun tedkikinden şu netice çıkıyordu ki, düşmanın, bir cephe kısmına ve tahkimata bağlı olmayan ve bu sebeble her tarafa hareketli hazırlanan genel ihtiyatı yalnız, Döğer bölgesindeki, üç piyade ve Uşak cephesindeki hafif S. fırkasından ibaret iken Türk garp cephesinin seyyar ihtiyat kuvvetleri 10 piyade ve 3 süvari fırkasına balığ oluyordu. Bizim konuş tertibatımızdaki bu üstünlük taarruz hazırlık ve tahşşidatımız gereği gibi kolaylaştırmak ve gizlemeye de çok yaramıştı; çünkü Akarçay cenubuna yollanmak için cepheden kuvvetler çıkarmak lâzım değildi.

Her iki tarafın da, kuvvet, ağırlık merkezleri Akarçayın şimalinde idi. Eğer biz ihtiyat fırkalarımızı Akarçayın cenubuna, düşmandan habersiz kaydırabilir ve musammem taarruzumuzu, düşmanın birinci ve dördüncü fırkalarının, nisbeten zayıf olan, arasına ve birinci fırkanın boş bulunan sağına ve gerilerine, üstün piyade, topçu ve süvari kuvvetlerle anlaşılan ve baskın tarzında yapabilirsek harbi kazanabilecek idik.

Bunun için, gündüz, düşman uçaklarının ve kara gözetleme yerlerinin görüp sezebilecekleri, cenuba doğru her memleketten ictinap edilecek ve taarruz tahşşidatımız munhasıran gecenin karanlığında ve ağaçlardan ve her türlü arazi örtülerinden istifade edilerek, dikkat, ihtimam ve itina ile yapılacak sayıca oldukça külliyyetli olan taarruz ağır ve hafif top bataryalarımız ve taarruz fırkalarımız, düşmana en ufak bir şüphe vermeyecek surette yeni hazırlık mevzilerine gireceklerdi. Bunlar pek güç şeylerdi fakat muhakkak olacaktı.

Taarruzun ağustos sonundan evvel yapılması artık takarrür etmiş ve Akarçay cenubuna tahşşüd hareketi, tarifimiz vechile başlamıştı. Bir gün, 20/21 ağustos 1922 gecesi birinci ve ikinci ordu kumandanları erkânı harbiye reisleri ile Akşehirde Garb cephesi karargâhına da-

vet olundular. Erkânıharbiye umumiye reisinin hazır bulunduğu ve Başkumandanın gızzat idare ve riyaset ettiği bu mühim ve tarihî toplantıda, ikinci ordu erkânıharbiye reisi sıfatile ben de bulunmuş idim. Ordu kumandanları ordularının durumunu ve hazırlık derecesini anlattılar ve ihtiyaç ve noksanlarını bir daha söylediler. Fakat geriden gelebilecek, bir kaç binek ve yük otomobili ile sıhhiye kamyonlarından başka bir şey yoktu.

Asıl taarruzun yapılacağı mntakanın yani birinci ordunun kumandanı şevk içinde idi ve «filvaki top mermisi, muharebe ve nakil vasıtaları ilâ. ordunun çok noksanları vardır; kalabalık cihetile bulunduğumuz yerde tam iase bile olamıyoruz; fakat bunları tedarik etmenin yegâne çaresi taarruz etmek ve ileri gitmektir.» diyordu.

İkinci ordu kumandanı daha kaygılı idi: Vâkıâ asıl taarruzu o yapacak değil idi. Fakat elinde kalan beş fırka ile düşmanın büyük kısmını, yani 7 fırkasını, tutmak ve tesbit etmek gibi ağır bir vazife ona düşmüş idi. Bir düşman fırkası, sayıca ve kuvvetçe bir Türk fırkasının yarım misli kadar fazla sayıldığından ikinci ordunun karşısındaki düşmanın kuvveti hükmen bir misli fazla idi ve işte o, kendince bir misli fazla bir kuvvete, gene ancak taarruz ederek, birinci ordunun asıl taarruzunu muvaffakiyete erdirecek idi.

Bunun için 2. ordu VI. kolordunun 16. ve 17. fırkaları ile düşmanın Güzelimdağ şimal ve cenubundaki tel örgülü kat, kat müstahkem mevziine cebheden ve III. Korun 61. piyade ve mürettep süvari fırkaları ile de, VI. korun şimalinden, düşmanın Kazuçurandaki sol yanı ile gerilerine taarruz edecek idi. Ancak bu taarruz mümkün kılmak ve düşmanın Eskişehir grupuna karşı himaye etmek için de 41. fırkayı, düşmanın Eskişehir grubunun Seydigazi cenubundaki cenahına, şimale doğru taarruz ettirmek ve bu esnada düşmanın bütün Eskişehir grubunun demiryolunun cenup ve şimalindeki cephesini işgal edip tutmak ve bütün cephenin sağyanını ve Ankara istikametine korumak icap ediyordu. III. korun geri kalan birinci fırkası bu işe memur edildiği takdirde 2. ordunun hiç bir ihtiyatı kalmıyacak idi; bu sebeble bu müşkül hal için mühim ve cesurane bir karar lâzımdı ve işte bu kararı, bütün mes'uliyetleri omuzlarında taşıyan Başkumandan, bu 20/21 gecesi bizzat verdi: Ankara - Eskişehir demiryolunun şimali boş bırakılacak, cenubu Çiftelere kadar yani 40 km.lik bir alan müstakil bir piyade alayı ile iki topa tevdi olunacak ve 1. piyade fırkası toplanarak (Çifteler - Hüsvrev paşa) bölgesinde ikinci orduya ihtiyat olacak idi. Bu suretle, taarruz için lâzım olan son mühim teferruat bu gece hallolmuş ve taarruzun birinci ordu mntakasından 26 ağustos 1922 sabahı yapılması kat'i surette takarrür etmiş idi.

(Birinci yazı Son Postanın 30 ağustos tarihli nüshasındadır.)

(Sonu yarına)

Belediye otobüs işletme hazırlıklarını bitirdi

Belediye, şehirde işletileceği otobüsler etrafındaki hazırlıklarını ikmal etmiş bulunmaktadır. Şartnamenin hazırlanması için Dahiliye Vekâletinden emir beklenmektedir. Türkiye topraklarında işletilecek otobüslerin tipini tesbit ile meşgul olan Vekâlet, kararını yakında İstanbul Belediyesine bildirecektir.

EDEBİYAT

Servetifünun hatıraları

Bir melon şapka, on kolon yazı ve sürekli bir titizlik...

İşte masa başında son Süleyman Nazif

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

1925 ilkteşrinindeki şapka kanunile ben başıma, ilk defa olarak, İzmir kavunu biçiminde bir hasır şapka geçirmiştim. Fesin çirkinliğinden ve manasızlığından kurtulmuşum ya, bir müddet için daha iyisini aramıyabilirdim. Zaten dükkânlarla mağazaların raflarından bodrumlarına kadar her hangi bir köşesinde, içi oyuk ve önu, yahud etrafı çıkıntılı, hasırdan, kadifeden, fôtrden veya çuhadan her hangi nesne ele geçirilirse kafanın üstüne oturtulduğu o telâş ve kesadlı günlerde medeni serpuşunu henüz kim zevkine göre seçebiliyordu. Her gün şu bizim, yani muharrirlerin meşhur yokuşumuzu inerken ve çıkarken genç, orta yaşlı ve ihtiyar bütün meslekdaşlarımızın kafasında da ya kulaklarına kadar geçmiş, yahud gagasını kanadlarının altına sokup uyuklayan büyücek bir kuş gibi tepesinde bozulup kalmış çeşid çeşid, acayip şapkalar görüyordum. İşte bu esnada Süleyman Nazif te, yıldırım ve şimşekli fikirlerle dolu başı üstüne inadına dar gelen bir siyah melon oturtmuştu.

Nihayet aradan bir kaç ay geçti ve daha bu bir kaç ay içinde şapkasının biçimini ve rengini değiştirenler haylice ziyadeleşti. Yalnız nedense «Karagün» ün kahraman yazıcısı Süleyman Nazif, 1927 de öldüğü güne kadar başından siyah melonunu uzaklaştırmadı. Ben işte o aralık, yani 1926-27 arasında, Leyali Girizan şairi Hüseyin Siretin «Servetifünun» yazı işleri müdürlüğünden çekilmesi üstüne bu vazifeye çağırıldığımdan üstad Nazifi heybetli çehresine ayrıca bir heybet ilâve eden bu siyah melonu ile matbaada sık sık karşımda görmeğe başlamıştım. Üstadi çok eskiden tanıdığım ve bir defa kalabalık bir mecliste bana sevinç veren teveccühüne, bir defa da sokakta müdhiş zılkına uğradığım cihetle (bu hatıralarımı ayrıca yazacağım) mümkün olduğu kadar gönlüne göre gidip canını sıkımağa çalışıyordum. Fakat ne mümkün? Bana çatacak sebep bulamasa bile mürettiblerle hiç arası iyi değildi. Kırık bir virgül için söylenir, bir tek makalenin tashihi için üç dört gün üstüstüne matbaaya gelir, bazan günün sabah, akşam bir kaç defa uğrardı. Bu suretle, Mahmud Sadığın fenni makaleleri gibi dokuz on sütünden aşağı yazmadığı edebî makalelerinin tashihi hiç bitmez ve dizildikten sonraki sütun miktarlarını aştığı haftalar çok olurdu. Ne uzun iş! Hem de her defasında bütün kolonlar yeniden çıkarılacak! Amma, bir kaç kolonda, bu kadar eleme sonunda tek hata bulamasa bile o sütunlar da ötekiler, yani filân satırında bir harfi bozuktur diye işaret ettiği, yahud bir kelimeyi değiştirdiği tashihi sütunlar gibi tekrar tertemiz önüne konulacak!

Yukarıda mürettibler hayrette ve prova tezgâhı başka işle meşgul değil diye başmürettib Sadık Efendi telâftadır. Aşağıda da, Allah rahmet etsin, Muhtar Halit Bey, Nazifin, yanımızda olmadığı saatlerde yalnız bana derdini yanar, bana söylenir durur

— Birader, bu iş ne olacak? Nazif Beye rica etsek te bu kadar tashihten vazgeçesler.. vallahi matbaada işler duruyor!

Tabii, benden aldığı cevap da şudur: — Hakkın var, kardeşim. Fakat sen hem patronumuz Ahmed İhsan Beyin biraderisin, hem de matbaa müdürüsün. Bu meseleyi bizzat Nazif Beyin kendisine söylemelisin!

Ben böyle deyince karşımdakinin derhal benzi sararır ve iki elini havaya kaldırıp masasında doğrularak itiraz ederdi:

— Yoo.. bak, ben söyleyemem.
— O halde ben de söyleyemem.
— O zaman Muhtar Bey melûl melûl yüzüme bakardı:
— Pekâlâ.. ne olacak bunun sonu?
— Olacağı işte bu, derdim, Nazif Bey her hafta bitinceye kadar makalelerini sekiz, on, on beş defa tashih edecek!
— İyi amma, onun bu işten bıkaacağı yok!
— Ehh.. ne yapalım.. üstada hürmete mecburuz!

İşte Muhtar Beyle bu meseleyi her gün aşağı yukarı bu şekilde konuşurduk

Merhum Süleyman Nazif

Şimdi Süleyman Nazif, ekseriya Fuzuliden, Bakiden bahsettiği ve bazan da İctihatçı Abdullah Cevdetin Shakespeare tercümelerine kızarak «Shakespeare Mezbahası» başlıklı ve numaralı üstüstüne yedi sekiz makale ile ona müdhiş hücumlar savurduğu bu yazılarını nasıl tashih ederdi, onu anlatayım.

«Servetifünun» matbaasını bilenler vaziyeti gözlerinin önüne getirebilirler. Malûm ya, içerideki camlı kapıdan, alt katıki idarehaneye girilince hemen karşıya gelen ve ön tarafı bankalardaki gibi uzun ve ancak omuz hizasına kadar yüksek tahta sedli bir bölme vardır. Dipte soldaki aralığın içerisine girilir. İşte Servetifünunun son on beş yıldır hazırlandığı yer orasıdır. Eskiden yukarıda bir odada çalışılırdı. Fakat sonra aşağısı, daha pratik görüldü. Fakat ne var ki Süleyman Nazifin bir kere bile bu hücreye sokulduğunu hatırlamıyorum. Camlı kapıdan girer girmez, ilk karşısına gelen ben olduğum için derhal siyah melonunu çıkarır, ben de kalkıp hürmetle selâm veririrdim. Sonra acele, bölmenin üstünden elimi sıkarak, arkasından sorardı:

— Provalar hazır mı?
— Zannedirim. Siz istirahat buyurun da...

Ona bu cevabı verir vermez derhal hademeyi çağırırdım:

— Mürettiblere seslen.. Nazif Bey geldiler.. çabuk provaları getirsinler!

Nazif bu esnada sağdaki kapıdan asıl matbaa müdürlüğüne tarafına geçmişti. Tâ uzaktaki, pencerenden sağdaki yazıhaneden Muhtar Bey ve kapının yanındaki masasından da Muhtar Beyin arkadaşları Mazhar Bey ayağa kalkarlardı. Selâmlar ve el sıkışmaları... Bu da bitti mi, Nazif hemen bir iskemle çekerek ve şapkasını karşısına koyarak Muhtar Beyin yanındaki uzun yeşil masanın önüne kurulur. O masa, icabında, matbaaya aid diğer işlere, kitablara, mecmualara girecek olan klişelerin sıralanacağı ve bir sürü nümunelerin ortaya serileceği masadır. Fakat Süleyman Nazif orasını bir kere zaptetti mi; artık hiç bir yürekli çikırtı ta masanın bir köşesine bir toplu işne bile ilgisizdir.

Biraz sonra makalesinin bilmem kaçınıcı tashihi kendisine getirilir ve gene kırık virgülün, yahud provada çıkmamış noktalar ayrı ayrı işaret edilir ve provaları çıkaran çocuğun makine basması gibi tertemiz, her tarafı okunaklı hazırlanmış gayret ettiği kolonlar bile ya iki saat sonraya, yahud vakit darsa ertesi sabaha tekrar görülmek emrile geri gönderilir.

Üstad, uzun uzun uğraşarak tashihi her bitirişinde gözlüğünü tekrar çıkarırmıydı, çıkarmaz mı idi, bu anda iyice hatırlamıyorum. Yalnız kat'i olarak şunu söyleyebilirim: Siyah melon şapka, yeşil uzun masanın üstündeki yetimliğinden, garibliğinden kurtulur ve üslubu kadar ihtisamlı olan başa yeniden kavuşurdu.

O baş bugün ebedî uykusunda.. ah keşki sağ olsaydı da, o kadar sevdiği mecmuasında biz gene ona bütün sevgimiz ve saygımızla kolonlarının sayısız pro-

Askerî terfi listesinin son kısmı

Yüksek tasdikten geçen askerî terfi listesinin baş tarafını dün vermiştik. Bugün de listenin son kısmını neşrediyoruz:

Binbaşılığa terfi eden levazım yüzbaşları
Keşmeddin Üsküdar, Hasan Bağdad, Celâleddin İstanbul, Nuri Bakır, Nedim Erzincan, Hadî Gelibolu, Demir Bakır, Arif İskenderun, Hazım Bursa, Hamdi Harput, Mustafa Nasıç, Fuad Konya, Edip Erzurum, Şemseddin İstanbul, Kemal Köprülü, Nazmi Yafa, Sami Erzurum, Şeref Erzincan, Fevzi Aksaray.

Yüzbaşılığa terfi eden levazım üstteğmenleri
Cavid Erzincan, Reşad Kayalar, Rıza Bursa, Fazlı Kağızman, Ahmed Oltu, Remzi İstanbul, Fahri Üsküdar, Hüseyin Şibinkarahisar, Fethi Dragman, Celâl Refahiye, Mustafa Hortum, Galip Kastamonu, Sezai Yenipazar, Cavid Kıbrıs, Hüsnü Üsküdar, Reşid İstanbul.

Üstteğmenliğe terfi eden levazım teğmenleri
Necmeddin Edirne, Muhterem İstanbul, Bekir Kayseri, Mithat İstanbul, Cahid İstanbul, Fazlı Üsküdar, İhsan Elâzığ, Nevzat Denizli, Ethem İstanbul, Talât Balıkesir, Basri İstanbul, Bürhaneddin İstanbul, Mithat Orhanelli, Ali İstanbul, Nuri Malatya, Salâhaddin Edirne, Kemaleddin Zile, Subhi Gelibolu, Hayreddin İstanbul, Salâhaddin Üsküdar, Müjdat İstanbul, Süleyman Anteb, Nihad İstanbul, Necatî İstanbul, Nureddin İstanbul, Hadî Tokad, İbrahim Tekirdağ.

Birinci sınıfa terfi eden askerî adli hâkimler
İhsan Menemen, Şemseddin İstanbul.

İkinci sınıfa terfi eden üçüncü adli hâkimler
Yusuf Tikveş, Şükrü Erzurum, Falk Erzurum, Hikmet Tophane, Hasan Şehremini, Ali Hanya, Mustafa Erzurum.

Üçüncü sınıfa terfi eden dördüncü sınıf adli hâkimler
Kenan İstanbul, Fahri Ankara.
Dördüncü sınıfa terfi eden askerî adli hâkimler
Celâleddin Üsküdar, Akif Tekirdağ, İhsan Erzurum.

Beşinci sınıfa terfi eden altıncı sınıf askerî adli hâkimler
Kadri Manastır, Halim Selânik.
Altıncı sınıfa terfi eden yedinci sınıf askerî adli hakim
Feridun İzmir.

Birinci sınıfa terfi eden ikinci sınıf muamelât memurları
Necatî Sivrihisar, Nazım Manastır, Ferid Bakırköy, Nazif Kılıs, Bahaeddin Edirne, Kadri Hacıkadın, Asım İškodra, Nimet Diyarbakır, Zati Edirne, Alâeddin Edirne, Hüsnü Kavak, Kadri Bigadiç.

İkinci sınıfa terfi eden üçüncü sınıf muamelât memurları
Sadettin İstanbul, Tahsin Manastır, Şükrü Kırşehir.

Dördüncü sınıfa terfi eden beşinci sınıf muamelât memurları
Ethem Manastır, Cemal İstanbul, Cevdet İstanbul, Abdülvahid İstanbul, Mustafa İstanbul, Cemal Kastamonu, İhsan Senice, Rıza İstanbul, Hidayet İstanbul, Zekâi İstanbul, Rüşdü İstanbul, Cemal İstanbul, Necmi Manastır, Hakkı İstanbul, Hulûsi Edirne, Vasıf İstanbul, Adnan İstanbul, Cemal İstanbul, Ziyaeddin İstanbul, İhsan Gelibolu, Hüsnü San'a, Saim İstanbul, Emin Yanya, Mazhar C. M. paşa, Asım Bağdad, Ali Erzincan, Halit İstanbul, Ethem Harput.

Beşinci sınıfa terfi eden altıncı sınıf muamelât memuru
Fehmi Van.
Üçüncü sınıfa terfi eden dördüncü sınıf imamlar
Rıfat Batum, Şevket Malatya, Haydar Batum, Şevki Malkara, Mustafa Şile.
Dördüncü sınıfa terfi eden beşinci sınıf imamlar
Abdülâziz Erbil, Zeki Hezograd, Yahya Rize, Mustafa Manastır, Hakkı Edirne, Sıdki Miriâbâd, Mustafa Çankırı, İsmail Bizren, Mustafa Demirci, Mustafa Balıkesir, Mes'ud Gümüşhane, Ali Trabzon, Hamdi Kütahya, Bahaeddin Kerkük.

Dördüncü sınıf tüfekçiliğe terfi eden beşinci sınıf tüfekçiler
Mustafa İstanbul, Hakkı İzmir, Refik Sivas, Falk Erzincan, Osman Erzurum, Ali İstanbul, Ömer Yenibağçe, Ali Kastamonu, Cemil İstanbul, Mustafa Gebze, İsmail İstanbul, Ali Van, Hulûsi İstanbul, Şükrü Erzincan, Hüseyin Üsküdar, Said İnebolu, Vehbi Kalkandere, Osman Gümüşhane.

Beşinci sınıf tüfekçiliğe terfi eden altıncı sınıf tüfekçiler
Rıza Bozkır, Necip Antalya, Tahir Trabzon, Abdullah Van.
Birinci sınıfa terfi eden ikinci sınıf öğretmenler
Namık İhsaniye, Cemal Üsküdar.

Dördüncü sınıfa terfi eden beşinci sınıf öğretmenler
Hüsameddin Galata, Nazmi Bakırköy.
Dördüncü sınıf otomobil makinistliğine terfi eden beşinci sınıf otomobil makinisti
Arif Küçükmustafapaşa.

Beşinci sınıf otomobil makinistliğine terfi eden altıncı sınıf otomobil makinistleri
Mustafa Safranbolu, Lütfi Karaman.
Dördüncü sınıf kamacılarına terfi eden beşinci sınıf kamaacı
Emin İzmir.

Beşinci sınıf kamacılarına terfi eden altıncı sınıf kamaacı
Ahmed İstanbul.

Beşinci sınıfa terfi eden altıncı sınıf demirci ustası
Ahmed İstanbul.

Beşinci sınıf telsiz makinistliğine terfi eden altıncı sınıf telsiz makinistleri
Hakkı İstanbul, Celâleddin İstanbul, Şahabeddin İstanbul.
Beşinci sınıfa terfi eden altıncı sınıf teli sınıfa terfi eden
Hamdi Silifke.

Dördüncü sınıfa terfi eden beşinci sınıf marangozlar
Nuri Rusçuk, Yusuf Vidin.

Beşinci sınıfa terfi eden altıncı sınıf marangoz
Rasim İstanbul.

Altıncı sınıfa terfi eden yedinci sınıf marangoz
Hakkı Bitlis.

Beşinci sınıfa terfi eden altıncı sınıf etüt memurları
Hasan Nazilli, Hüsameddin İstanbul, Harun Rize.

İkinci sınıfa terfi eden üçüncü sınıf Riyaseticumhur bandosu öğretmeni
İhsan İstanbul.

Üçüncü sınıfa terfi eden dördüncü sınıf Riyaseticumhur bandosu öğretmeni
Ahmed İstanbul.

Dördüncü sınıfa terfi eden beşinci sınıf Riyaseticumhur bandosu öğretmeni
Mişon İstanbul.

Beşinci sınıfa terfi eden altıncı sınıf Riyaseticumhur bandosu öğretmenleri
Vasfi İstanbul, Ali İstanbul.

Üçüncü sınıfa terfi eden ordu bandosu öğretmeni
Hüsnü Selânik.

Beşinci sınıfa terfi eden altıncı sınıf ordu bandosu öğretmenleri
Halid Üsküdar, Hüsnü Üsküp, Cemaleddin Çankırı.

Altıncı sınıfa terfi eden ordu bandosu öğretmenleri
Şükrü Çengelköy, Niyazi Uluorlu.

Üçüncü sınıfa terfi eden dördüncü sınıf nalbandı
Ethem Pirlepe.

Dördüncü sınıf beşinciye
Hüseyin Bursa
Beşinciye terfi eden
Abdülâziz Diyarbakır,
Üçüncü sınıfa terfi eden dördüncü sınıf hesap memurları
Şevket Elâzığ, Esad Konya, Tevfik Konya, Tahsin İstanbul, Sırrı Burdur, Cemil Şam, Sadullah İstanbul, Akif Ankara, Cemal Erzurum, Hazım İzmir, Süleyman İsparta, Hakkı Manisa, Kazım İçel, Tevfik Manastır, İhram Girid, Suphi Maraş, Fehmi Buldan, Abdurrahman Diyarbakır, Fehmi İsparta, Zeki Erzincan, Hakkı Bitlis, Mustafa Kirmastı, Falk Erzincan, Lütfi İstanbul, İsmail Sarıyer, Mustafa Burdur.

Dördüncü sınıfa terfi eden beşinci sınıf hesap memurları
Hüsnü Bağdad, Reşad Maraş, Nedim Erzurum, Rıza Trablusgarp, İsmail Edirne, Hüseyin Debre, İbrahim Kerkük, Mahmud Bandırma, Sabri Yanya, Hüsnü İstanbul, Hüsnü Kırşehir, Ethem Kırklareli, Hasan Kılıs, Hakkı Çankırı, Ekrem Yozgad, Tevfik Malatya, Nuri İsparta, Fevzi Batum, Rıza Kerkük, Nafiz Kütahya, Sadık Arapkir, Remzi Kastamonu, Sırrı Dedeoğaç, Abdullah Gerebene, Necati Edirne, Hüsnü Erdek, Raif Balıkesir, Hakkı Parga, Nuri İnegöl, Arslan Debre, Ahmed İstanbul, İhsan Kirmastı, Sabir Çerkez, Hakkı İştıp, Fevzi Çorum, Hamdi Karahisar, Nuri Erzincan, Receb Diemetoka, Abdullah Bandırma, Zihni Diyarbakır, Rasim Nevşehir, Şükrü Çorum, Hulûsi Çarsançak, Nimet Sivas, Mustafa Çankırı, Hamdi Hayrabolu, Ragıp Sungurlu, Rıza İsparta, Şükrü Ankara, Hayreddin Kirmastı, Nuri Çerkez, Fehmi Niğde, Tahsin Sivas, Fehmi Gelibolu, Niyazi Bergama, Vehbi Karaoğaç, Muharrem Kerim İsparta, Hakkı Erzincan, Ali Harput, Nuri Tahir Manastır, Sıdki Sandıklı, Zeki Kerkük, Ziver Kastamonu, Saffet Erzurum, Ahmed Hereke, Bahaeddin Kırklareli, Talât İsparta, Fehmi Karacabey, Şakir Edirne, Nuri Bergama, Galip Çatalca, Fehmi Denizli, Hüseyin Kayseri, Arif Kola.

Beşinci sınıfa terfi eden altıncı sınıf hesap memurları
Mustafa Üsküp, Remzi İstanbul, Tahsin Sivas, Ziya İstanbul, Fevzi Ürküp, Sabri Yozgad, Fevzi Erzurum, Reşid Edirne, İbrahim Karamürsel, Rahmi İstanbul, Lütfi Yozgad, Şadi Tarsus, Lütfi Kırklareli, Kâmil Seyhan, Mehmed Balıkesir, Hüsnü Bursa, Abdülvahid Sivas, Hayri Diyarbakır, Fuad Sivas, Süleyman Burdur, Enis Bursa, Mustafa Bolu, Enver Yozgad, Lütfi Sivas, Nureddin Kılıs, İbrahim Gemlik.

Edebiyat: Servetifünün hatıraları
(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

valarımı hazırlatsaydık... Çünkü bugün düşündükçe onun bu titizliğini bile seviyor ve bu ifrat derecede titizliği o hevacanlı muharririn kaleme ve yazıya verdiği en büyük bir hürmet nişanesi olarak görüyorum.

— Halit Fahri Ozansoy

DOYÇE ORIENT BANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:
Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

Har türlü banka işi

Eski Türk detektifleri

(Baş tarafı 8 inci sayfada)

Bir gün üsera kamp çavuşu elinde bir liste ile geldi. İsmimi ve diğer 8-9 arkadaşım adımı okudu. Toplandık. Kendi kendimize:

— Galiba, gene divanharbe gidiyo - ruz, diyorduk!

Çavuş, hepimizi, kapalı bir kamyona bindirtti. Yola koyulduk, epeyce gittik. Nihayet, bir binanın avlusunda aşağı indik. Burası, askerî hapisane imiş!

O gün, Hacı Ali idam edileceğinden, bizi müşahid olarak getirmişler!

İçeri girdik. Hücresinin birinde, Hacı Ali oturmuş, nargile içiyordu. Bizi görünce soğukkanlılıkla:

— Hoş geldiniz, dedi.

Boş bulunarak, Hacı Alinin bu sözüne: — Geçmiş olsun, diye mukabele etmiyeyim mi?

Arab:
— Ne geçmiş olsunu yahu, cevabını verdi. İdam hükmünü yedik. Öbür dünyayı boyluyoruz, işte!

Bu sırada İngiliz çavuşu saatine baktı, yanımıza gelen diğer memurlarla görüştü:

Hacı Aliyi, iki basamak merdiveni olan dar bir yere çıkardılar. Tavanda bir halka vardı. Bu halkaya bir ip taktılar, ipin bir ucunu da Hacı Alinin boğazına geçirdiler.

Çavuş sordu:

— Bir söyleyeceğin var mı?

Arab:
— Kalan paramla mezarıma taş yaptırın, cevabını verdim!

Artık, mahkûmun son arzusu da öğrenilmiş, yalnız hükmün icrası kalmıştı. İşte, ben de onu merak ediyordum. Çünkü, mahkûmun boynuna ip geçirilmişti. Fakat ayakları yerde idi! Yanımdaki arkadaşlara:

— Acaba, şu Arab, ayakları yere değdiği halde nasıl asılacak, diyordum.

Fakat az sonra onu da öğrendim: Celâleddin başı, arkamızdaki kapının yanında dimdik duran hapisane çavuşuna:

— Horrayt, kumandasını verdi!

Çavuş elile bir düğmeye bastı.

Hacı Alinin ayağının altındaki döşeme tahtaları, birdenbire, sağa sola doğru açılıp boşluğa indiler!

Katil Arab, bir kaç saniye sonra, boğazındaki iple boşlukta sallanan kirlî bir paçavradan farklı değildi!

— Canı cehenneme, dedim.

Sabih Alaçam

Poliste :

Düncü otomobil tramvay ve araba kazaları

Modada tramvayın son durak yerinde durduğu halde frenleri iyi sıkışmamış olan 39 numaralı tramvay arabası, birdenbire hareket etmiş ve oradaki tampona çarpmıştır. Sarsıntı neticesinde araba içindeki müsterriden Vahid başından ve kolundan yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, dikatsizliği neticesi hâdiseye sebep olan vatman Yahya yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

★ Haydarda Bıçakçı Alâeddin sokağında oturan Orhan, Aksaraydan Yedikuleye gitmekte olan 36 numaralı tramvaydan atlar kenarına düşmüş ve muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, tahkikata başlanmıştır.

★ Şoför Alinin idaresindeki 2546 numaralı otomobil ile vatman Süleyman tarafından kullanılan 151 numaralı tramvay arabası arasında Beyoğlunda Tokatlıyan oteli önünde bir çarpışma olmuş, her ikisi de ehemmiyetli surette hasara uğramışlardır.

★ Sürücü Yaşar tarafından idare edilen 2440 numaralı yük arabası ile şoför firar eden 2076 numaralı otomobil arasında Beyoğlunda Hamalbaşı caddesinde bir çarpışma olmuştur. Bu çarpışma neticesinde hayvanlar ayaklarından yaralanmış, araba tamamıyla parça parça olmuştur. Şoför aranmaktadır.

İncir ağacına çıkan üç kişi düşüp yaralandı

Ortaköyde Denizbanka aid kömür deposu sahilinde demirli bulunan «Yüzbaşı Muradbey» adlı kömür gemisinin tayfalarından serdemine Mustafa ile Hayrullah ve Mehmed isimindeki üç kişi depodaki incir ağacına çıkmışlardır. Bir aralık her üçü de incirin bir dalı üzerinde toplandıklarından dal birdenbire kırılmış, ve hepsi birden yere düşerek vücudlarının muhtelif yerlerinden yaralandı.

Orta okullarda terfi eden öğretmenler

Orta okullarda terfi eden öğretmenlerin isimlerini muhtevî listeyi evvelki gün neşretmiştik. Bugün de listenin mütebaki kısmını neşre devam ediyoruz.

Maası 25 liradan 30 liraya çıkanlar

Zile ortaokul Osman Nuri, Akhisar ortaokul Ferruhsar, Süleymaniye ortaokul Emine, Galatasaray İsmail Hakkı, Bafra ortaokul E. Müzeyyen, Kastamonu ortaokul Nadide, Emirgan ortaokul Emine, Cumhuriyet ortaokul Emine, Buca ortaokul M. Emin, Buca ortaokul Hıfız, Ankara erkek lisesi Senai, Edirne erkek lisesi İsmail Hakkı, Eskişehir lisesi Hakkı, Edirne kız Öğ. o. Zühre, Urfa ortaokul Leylâ Develli ortaokul Şadan, Kırklareli ortaokul Turgud, İzmir Kız Öğ. O. Ahmed, Tokad ortaokul İsmail Hakkı, Ünye ortaokul Ahmed, Gümüşane ortaokul Lütfullah, Ebiistan ortaokul Selâhaddin, Haydarpaşa lisesi Muhtar, Trabzon erkek Öğ. O. Saim, Burdur ortaokul Fahriye, Çapa ortaokul Müteddep, Kadıköy 3 üncü ortaokul Cemaleddin, Ankara 1 inci ortaokul Nuri, Konya ortaokul Abdurrahman, Ünye ortaokul Yasef, Süleymaniye ortaokul Aliye, İstanbul erkek lisesi Kemal Kayseri erkek lisesi Kemal, Balıkesir erkek lisesi Aysel, Haydarpaşa erkek lisesi Nasih, İsparta ortaokul Muammer, Kandilli kız lisesi N. Halid, Niğde ortaokul M. Lütfü, Biga ortaokul Kemal, Bakırköy ortaokul Aliye, Çorum ortaokul Halil, İzmir Karataş ortaokul Fikri, İzmit ortaokul Didar, Kırklareli ortaokul Said, Konya ortaokul Rebia, Mersin ortaokul Sabri, Rize ortaokul M. Tevfik, Ankara erkek lisesi Mukaddes, Malatya lisesi Hakkı, Trabzon lisesi Nihad, İzmir kız lisesi Fikriye, Bursa kız Öğ. O. Selma, Kayseri lisesi M. Muhtar, Adana ortaokul Zülfiyar, Akhisar ortaokul Rukiye, Amasya ortaokul İ. Nihad, Ankara 1 inci ortaokul Vacide, Ankara ortaokul Nezihe, Ankara 2 inci ortaokul Adalet, Bakırköy ortaokul N. Hadi, Bartın ortaokul Rahmi, Bilecik ortaokul Leman, Buca ortaokul Niğar, Burdur ortaokul Okyay, Çatalca ortaokul Mahmure, Çapa ortaokul Halide, Edremid ortaokul Fatma, Heybeliada ortaokul M. Ragıp, İnönü ortaokul Meliha, İnönü ortaokul Şekibe, İnönü ortaokul Seniha, Kadıköy 1 inci ortaokul Şahap, Kahraman ortaokul İbrahim, Karaman ortaokul Edibe, Merzifon ortaokul Müşerref, Kastamonu ortaokul Fitnat, Kastamonu ortaokul Hürriyet, Kırklareli ortaokul Şerafeddin, Kırşehir ortaokul Meziyet, Kırşehir ortaokul Haydar, Kumkapı ortaokul Fatma, Konya ortaokul Emin, Maraş ortaokul Şemseddin, Nazilli ortaokul Mahir, Niğde ortaokul H. Fikret, Ordu ortaokul Kemal, Samsun ortaokul Leman, Sinop ortaokul Dilaver, Sinop ortaokul H. Avni, Süleymaniye ortaokul Nuriye, Tarsus ortaokul Salih, Trabzon kız ortaokul Hakkı, Urfa ortaokul Ratip, Urfa ortaokul Arif, Ünye ortaokul İbrahim, Üsküdar birinci ortaokul Meliha, Üsküdar 2 inci ortaokul Meryem, Adana kız lisesi Aliye, Ankara kız lisesi Emine, Ankara kız lisesi Zahide, Ankara erkek lisesi Fevziye, Ankara erkek lisesi Şükrü, Ankara erkek lisesi Turan, Ankara erkek lisesi Mesut, Ankara erkek lisesi M. Ulvi, Afyon erkek lisesi Sabahaddin, Antalya lisesi S. Refik, Antalya lisesi Sırrı, Balıkesir lisesi Melike, Bursa lisesi Cemil, Bursa lisesi M. Nezihe, Denizli lisesi İsmet, Diyarbakır lisesi Süheyl,

Diyarbakır lisesi Seyfi, Diyarbakır lisesi A. Dinç, Erenköy K. lisesi İclâl, Erzurum lisesi Nadi, Eskişehir lisesi Reşad, Eskişehir lisesi Hayri, Gaziantep lisesi Hüseyin, Gaziantep lisesi Nazma, Haydapaşa lisesi R. Zühre, Haydapaşa lisesi C. Raşid, İstanbul K. lisesi Talia, İstanbul K. lisesi Sabiha, İstanbul K. lisesi Canan, İstanbul erkek lisesi Osman, İzmir kız lisesi Fikret, İzmir kız lisesi Aliye, İzmir erkek lisesi Halid, İzmir erkek lisesi Ali Ülgen, İzmir erkek lisesi N. Ahmed, Kandilli kız lisesi Nebiye, Kandilli kız lisesi Zekiye, Kandilli kız lisesi İclâl, Kayseri lisesi Neyir, Kayseri lisesi İsmail Hakkı, Konya lisesi Nezahat, Sivas lisesi Sabri, Sivas lisesi Kenan, Sivas lisesi Nâzım, Sivas lisesi Zati, Trabzon lisesi Ş. Vehbi, Yozgad lisesi Halid, Adana erkek Öğ. O. Aliye, Malatya lisesi Fatma Zehra, Balıkesir Öğ. O. Esad, Bursa kız Öğ. O. Leman, Edirne kız Öğ. O. Advıye, Edirne erkek Öğ. O. M. Ali, Bursa kız Öğ. O. Mürvet.

Maası 22 liradan 25 liraya çıkanlar

İnönü ortaokul Kevser, Bursa kız Öğ. O. Baha, Beykoz ortaokul Emine, Silifke ortaokul A. Muhtar, Mardin ortaokul İbrahim Cibali ortaokul N. Belkis, Bartın ortaokul Fehmi, Karaman ortaokul Tevfik, Muğla ortaokul Necmeddin, Merzifon ortaokul Fikri, Vefa lisesi M. Necatî, Erzurum Öğ. O. Salim, Mardin ortaokul Sabri, Kilis ortaokul Ömer, Giresun ortaokul Nebahat, Sinop ortaokul Saime, Galatasaray lisesi A. Hikmet, Bayburt ortaokul Şakir, Bergama ortaokul A. Ulvi, Giresun ortaokul Suad, Nevşehir ortaokul Kemal, Antalya lisesi Hüsnıye, Galatasaray lisesi M. Sadık, Ankara musiki Öğ. O. M. Ragıp, Ankara musiki Öğ. O. Avniye, Eskişehir lisesi Nefise, Eskişehir lisesi Hüsnü, Afyon lisesi N. Berire, Aydın ortaokul Nimet, İstanbul kız ortaokul Fatma, İsparta ortaokul Adnan, Burdur ortaokul Nuri, Buca ortaokul A. Nuri, Buca ortaokul Hamdi, Kiliha ortaokul Tahir, Kırşehir ortaokul S. Zeki, Sırd ortaokul Abdülvahab, Ünye ortaokul Hayriye, Üsküdar ikinci ortaokul Melâhat, Taksim ortaokul Z. Aydın, İzmir kız lisesi ortaokul Ziya.

Maası 20 liradan 22 liraya çıkanlar

Mersin ortaokul Hasan, Çorum ortaokul Şükrü, Sivas ortaokul Nedim, Mİlas ortaokul Ferid, Erzurum ortaokul Öğ. O. İhsan, İzmir kız lisesi Fakihe, Kadıköy 2 inci O. O. Vahdet, Erenköy kız lisesi Seher, Galatasaray lisesi Lütfü, Pertevniyal lisesi mes'ud Cemil, İnegöl ortaokul Esad, Tarsus ortaokul Seyfi, Develli ortaokul Rıza, Ayvalık ortaokul Sıdka, Beyoğlu ortaokul F. Destine, Kayseri lisesi ortaokul Güzide, Kadıköy 2 inci O. O. Sabahat, Erzincan O. O. Pervin, Diyarbakır lisesi H. İhsan, Elâzığ ortaokul Adalet.

Maası 17,5 liradan 20 liraya çıkanlar

Aksaray ortaokul Ferid, Akşehir ortaokul Fitnat, Niğde ortaokul Nefise, Erenköy kız lisesi Dündar, Galatasaray lisesi A. Sabri, Galatasaray lisesi Esref, Biga ortaokul Kevser, Sinop ortaokul Neş'et, Adana ortaokul Müeyyet, Bergama ortaokul M. Cahid, Ödemiş ortaokul Fatma, Kırklareli ortaokul Salâhaddin, Adana kız lisesi Münevver, Akhisar ortaokul Saim, Tekirdağ ortaokul Kemal Çankırı ortaokul Ziya, Ankara kız lisesi Hatice, Ankara 2 inci ortaokul Fethiye, Bursa ortaokul Nezihe, Ordu ortaokul Ayten, Trabzon K. O. Sevinç, Adana erkek 1. Nuri, Samsun lisesi Fikret, Bursa Öğ. O. Fatma.

Kaf Dağının arkası

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

— Hele bir göreceksin efendi.. öyle jorse [*] lerimiz var ki: Nah buradan yumurtayı bırak, kendi kendine yuvarlanıp Tahran'da duruptu!

— Yollar, hududdan itibaren asfalt diye duymuştum.

— Doğrudur..

— Nerede?

— Yoh, burada değildir. Daha sonradan başlar..

Bir bayırdan ovaya doğru indik.. Hudud köyü olan Bazırgan, yolun sağ tarafında görünüyordu.. Gümrük binası da orada olduğu için, o tarafa gidecektik. Fakat önümüzde görülen yol, köye gitmek için büyük bir kavis yapıyordu.. Halbuki sağımızda görülen geniş ovoidan şose yapılsaydı daha kestirme olurdu.. Bu düşünce ile ilerlerken, ana yoldan ayrılmış, tam benim düşündüğüm gibi, köye doğru uzanan kestirme bir yolla karşılaşmıştık. Şoförler, medihlerini biraz daha ballandırmak için dediler ki:

— Yollarımız o kadar çoktur ki: Mesela şu küçük gümrük köyüne gitmek için iki jorse yapılmıştır!.. Bir şu gördüğümüz, bir de doğru giden..

Arkadaşına da tasdik ettirmek maksadile:

— Öyle değil mi Ali Asgar?..

— Öyledir!.. Görünüyor ya..

— Biz hangisinden gidelim?..

— Kestirmeden gidelim.

— Bozuk değildir a?..

— Yoh! Yahşidi!..

Asıl şoseyi bırakıp sağa, tarlalar içinden geçen yola saptık.. Ne kadar gittik, Kamyonun tekerlekleri kaç defa devir yaptı, bilmiyorum. Carrrrk!..

— Aman aman!..

— Demeye vakit kalmadan bataklığa saplanmıştık!..

Allahım! Neydi bu benim talihsizliğim?.. Koca seyahatte bir gün olsun oohl diyemiyecaktım?..

— Behey ukala herif!.. Ne vardı, camış şoseyi bırakıp ta bu bilmediğiniz bataklığa sapacak!..

— Benim ne kabahatim var.. o söyledi.

— Hele bak ne diyor!.. Asıl söyleyen sensin!

— Yalan söyleme! Eşeğin oğlu!

— Ağzını bozma! Köpeğin torunu!

Oooo!.. İy ziyacak:

— Kesin gürlütyüü!.. İkiniz de haltettiniz.. Şimdi bu berzahtan nasıl kurtulacağız, siz onu söyleyin!

★

Ukalaların, meğer Trabzona ilk gelip gidileriyimş.. Tarlalar arasından geçen bu yolu onlar da benim gibi ilk defa görmüşler.. caka lâzım ya..

— Sapar mısın, sapalım mı?..

Derken işte böyle çamura saplanıp kaldık.. Üst tarafı malûm: Kazmalar, kürekler. Tarlanın çamurlarile bulanmak, kamyonun yağlarla buluşmak.. netice: İki saat didinmekten sonra halâs!.. Amma, ne üst, ne baş. Kızılçık mürabbası jemiş mahalle çocukları gibi bulaşık bir surat; köpek hücumuna uğramış gibi pa-

Zafer bayramı coşkun tezahüratla kutlandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gibi, bugünkü Cumhuriyete temel ve inki-lâba ana olduğunu tebarüz ettirmiş; ordu-nun Ulu Şef Atatürk'e ve millete bağlılığını bildirmişti.

Bu sırada Başvekil Celâl Bayar, refakat-lerinde Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, Adliye Vekili Şükrü Saraçoğlu olduğu hal-de merasim yerine gelmişler ve Üniversite önünde kurulan tribünde yer almışlardır. Bundan sonra merasim geçişi başlamış, tri-bünün karşısında mevki alan bandonun çaldığı marşla, başda yedek sübay okulu oldu-ğu halde askeri tib okulu, deniz harb okulu, deniz lisesi, gedikli erbaş okulu, kuleli ve Maltepe lisesi, muntazam adamlarla Baş-vekil, ve vekiller ve komutanları selâmlıya-rak geçmişlerdir.

Bunlardan sonra kahraman askerlerimi-zin geçidi başlamış, piyade, süvari, topçu, istihkâm ve motörlü kıt'alar meydan doldu-ran binlerce halkın alkışları arasında tri-bünde bulunanları selâmlamışlardır. Bunla-rı piyade, süvari ve bisiklet ve motosikletli polislerin, itifaiye kıt'alarının ve mekteb-lilerin geçişi takip etmiştir.

Beyazıda hazırlanan tribünlerde, Baş-vekil ve vekillerden başka, Vali, komutan-lar, şehrimizde bulunan meb'uslar, vilâyet, parti, belediye erkânı, yüksek rütbeli sübay-lar, malûl sübaylar ve davetliler merasim geçişini seyretmişlerdir. Geçid resminden son-ra Başvekil Celâl Bayar ve vekiller gördük-leri mükemmeliyet ve intizamdan dolayı İs-tanbul komutanına takdir ve tebriklerini bil-dirmişler ve halkın alkışları arasında Beya-zıd meydanından ayrılmışlardır.

Merasime iştirak eden kıt'alar geçid res-minden sonra Beyazıd, Divanyolu, Eminönü, Köprü, Bankalar caddesi, Tepebaşı, İstiklâl caddesi yolla Taksim'e çıkmış, güzergâhta mevki alan binlerce halkın alkışları arasında Cumhuriyet âbidesinin etrafında toplanmış-tır. Âbide önünde hep birden bandonun iş-tirakile İstiklâl marşı söylenmiş, komutan-lık, belediye, halk partisi, hava kurumu, as-keri tıbbiye ve deniz harb okulları ve diğer teşekküller tarafından âbideye müteaddid çelenkler konmuştur.

Saat 12 de Selimiye kıışlasından 21 pare top atışıyla bayram kutlanılmış, gündüzkü merasime nihayet verilmiştir.

Fener alayları

Gece de şehrin muhtelif yerlerinde bay-ram şerefine merasim ve feneralayıları yap-ılmış, müsamereler tertib edilmiştir. Ana-dolu yakasında yapılan fener alayına Sell-miyedeki, Rumeli yakasında yapılan fener alayına da Taşköşküdeki alaylar iştirak et-miştir.

Dün memleketin bir çok yerlerinden al-dığımız telgraflarda 30 Ağustos zafer bay-ramının her yerde büyük ve coşkun bir he-yecanla kutulandığı bildirilmektedir.

Halkevlerinde

Dün akşam Şehremini Halkevi konferans salonunda zafer bayramı münasebetiyle Emin Âli Yücel tarafından bir konferans veril-miş, konferansı müteakib evin müzik kolu tarafından çalınan muhtelif parçalar din-lenmiştir.

Şişli Halkevinde dün saat 15 den 17 ye kadar boks müsabakaları yapılmış, gece bir çaylı dans verilmiştir.

Eminönü Halkevinde yapılan merasime saat 19 da başlamıştır. İstiklâl marşı söy-lenmiş, Naki Tezel tarafından konferans ve orkestra tarafından konser verilmiştir.

Şehrimizdeki bütün Halkevlerinde dün bu münasebetle merasim yapılmıştır.

Dumlupınarda merasim

Afyon 30 (Hususi) — Başkumandanlık meydan muharebesinin 16 ıncı yıldönümü münasebetiyle bugün Dumlupınarda Şehid Asker Âbidesi önünde yapılan merasim çok azametli olmuştur.

Tören yeri sabahın erken saatlerinden iti-baren toplanan kadın ve erkek, atlı ve yaya köylülerle bir mahşer manzarası arz ediyor-du. Yaşın köyler halkından başka günlerce at yükürarak uzak köylerden gelmiş olanlar da vardı.

Adatepenin yamaçlarında biriken insan yığınları hep aynı şeyden bahsediyorlardı: «İstiklâl savaşı ve Atatürk»

Kolordu komutanı General Tevfik Özem'in asker, gençlik ve halk kıt'alarını teftişten sonra törene İstiklâl marşıyla ve 21 merasim topu atılarak başlandı.

Ordu adına genç sübay, gençlik adına Ankara hukuk fakültesinden Hayri Aksoy ve İstanbul üniversitesinden Ekrem Yiğit, halk adına da Afyonlu İhan Açıkgoz heyce canlı söylevler verdiler ve çok alkışlandılar.

Müteakiben törende Cumhuriyet halk par-tisi ve halkevlerini temsil eden Sinop meb-usu Cevdet Kerim İncedayı, kürsüye çıkarak sık sık alkışlarla kesilen ve umumî bir coş-kunluk veren nutkunu söyledi ve ezvümle dedi ki:

«Çok asırlardanberi dünya durumunda mühim rol oynayan muazzam bir hâdise 16 sene evvel bu gün burada Türk elile cihan tarihine yazıldı. Dünya tarihi kim bilir da-hâ kaç asır bundan üstün, bundan azametli bir hâdise kaydetmeyecektir. Bu hâdise Türk kudretinin, Türkün ve intikamının, Türk benliğinin eseri olan 30 Ağustos zaferidir.

Hatib, bundan sonra, kısa bir tarihçe yap-mış, başkumandanlık meydan muharebesini anlatarak demiştir ki:

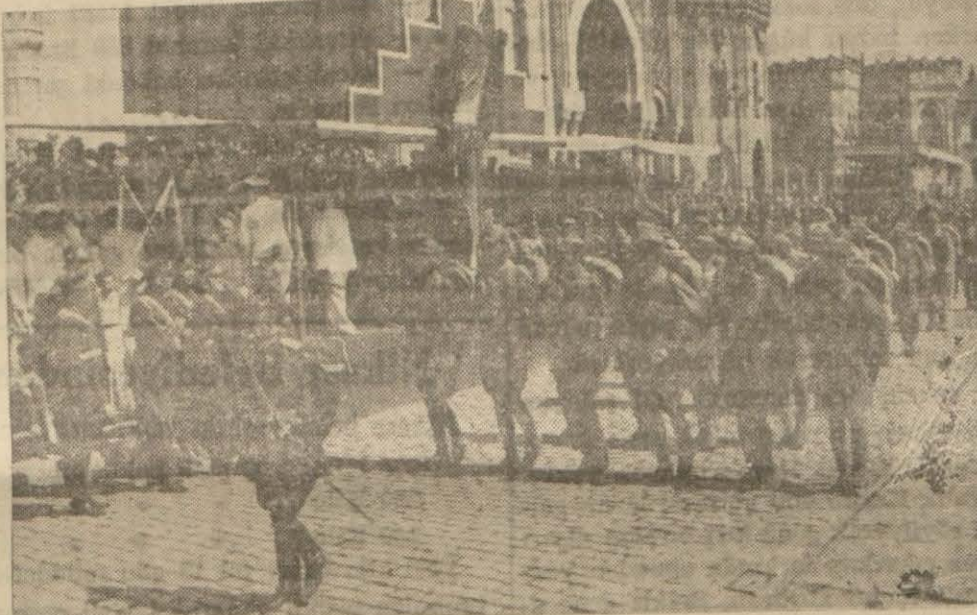
«Aksa, güneşin batmasına bir saat ka-la devlet kurmak ve millet idare etmekte ol-duğu kadar askerlik san'atında da en bü-yük üstad olan Atatürk, meydan muharebe-sini karanlıklara bırakmada tam neticeyi almak azminde olduğu için bütün toplar, makineli tüfekler açığa sürüldü. Top, tüfek sesleri hududları devamlı bir uğultu içinde

Başvekil, Millî Müdafaa ve Adliye Vekil lerile birlikte dün Beyazıd'da yapılan geçid resmini seyrediyorlar.

Başvekil ve Millî Müdafaa Vekili İstanbul komutanile görüşürlerken

Kahraman piyade lerimiz geçerlerken

Başvekilin teşekkürü

İstanbul, 30 (A.A.) — 30 Ağustos zafer bayramı münasebetiyle memleketin birçok taraflarından gelen tebrik telgraflarına ayrı ayrı cevap veremediğine müteessir olan Başvekil Celâl Bayar bunlara karşı teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansı-nı memur etmişlerdir.

Vali ve Belediye reisi Muhittin Üstündağ âbide önünde defteri imzalariken

birakıyor, şarapneller sonsuz bir şimşek sil-silesi gibi çıkıyordu.

Bu sırada bütün milletin iradesini ken-dinde toplayan o Büyük Baş, İleri hatlara fırladı, hücum emrini verdi. Tam gün ağar-mıştı ki, düşman mevzilerinde birdenbire çar-tırdı koptu ve biraz sonra her ses kesildi. Bu mes'ud olduğu kadar hazin karanlık ve sükûnet içinde yalnız bir şey duyuluyor-ve görülüyordu: «Türk neferlerinin çelik hız-ı ve Türk süngüleriyle yıldızlanmış ve ye-re yaklaşmış bir sema.»

Cevdet Kerim İncedayı sözlerine şu su-retle nihayet vermiştir:

«Mutlu ölü, büyük ordu bir İstiklâl ve İn-kilâb müessesesi olan C. H. P. millî prog-ramda seni Türk İstiklâl ve inkilâbının ve Cumhuriyetinin kollayıcı ve koruyucusu di-yer öğüyor ve öğünüyor. Her şeye lâyık olan kahraman ordu, sana sonsuz sevgi ve saygı-lar sunuyor.

Atatürk, Çocuk, genç, ihtiyar, kadın, erkek gönül-lerimizin bütün saffet ve heyecanile Dum-lupınarda büyük eserinin huzurundayız. Her yanımız gazillerin hatıralarıyla, aziz şehidle-rin mukaddes ruhlarıyla çevrilmiş olarak sa-na sonsuz bağlılık ve tazimlerinizi sunuyo-ruz.

Sağ ol... Bundan sonra merasim âmiri General Tevfik Özem, ruhu ve değerli söylevini ver-di. Hatib, 16 sene evvel bugün tören yapı-lan yerde ve bizzat ateş içinde hareketli idare ederek savaşın kat'i neticesini istihsal eden Büyük Başbuğun adını anrken alkış ve yaşa sesleri çevrede uzun ve heybetli a-kisler yapıyor, ufukları çınlatıyordu. Topla-rın dağılı inleyen gürleyişleri devam eder-ken, bir tayyare filomuz da cevelânları yaptı ve âbideye Büyük Millet Meclisi ve Başve-kâlet, Cumhuriyet Halk Partisi, Vilâyetler ve bir çok müesseseler adına pek çok çe-

lenkler konuldu. Âbide, az zamanda göz al-cı çiçek yığınları içinde kalmıştı. Belediye, ordu, vekâletler ve vilâyetler -den gelmiş olan hey'etler şerefine büyük bir akşam ziyafeti vermiş, gece şenlikler yap-ılmıştır.

Ankara 30 (A.A.) — Bugün 30 Ağustos za-fer ve tayyare bayramıdır. İstiklâl ve millî kurtuluş tarihimizin bu şerefli günü bütün memlekette büyük törenle kutlanmıştır.

Ankara bugün sabah saat 8 den 9 a ka-dar Genel Kurmay Başkanlığında ordu adı-na bir kabul resmî ve saat 9,30 da Hipod-romda askerî tören yapılmıştır. Törene tüm-ben bandosu tarafından çalınan İstiklâl mar-şile başlanmış, garmlzonun en genç sübay-ı tarafından Cumhuriyet Halk Partisi ve Ha-va Kurumu namına ve müteakiben tümen komutanı tarafından nutuklar söylenmiş ve merasim geçidi yapıldıktan sonra Hipodrom-daki törene nihayet verilmiştir. Bundan son-ra Harbiye okulundan mezun olan sübay-larımız önde müzikla olduğu halde Ulus mey-danına gelmişler, Atatürk anıtına törenle çelenk koymuşlardır.

Edirne 30 — Büyük zafer bayramı, on gün evvel kahraman ordumuza kavuşmakla bir kat daha şenlenen güzel Edirne'de şimdiye kadar görülmedik bir heyecanla kutulan-mış ve Edirne Halkevinin Atatürk ve or-dumuza olan derin bağlılıklarını tezahürü-ne vesile olmuştur.

İzmir 30 (Hususi) — 30 Ağustos zafer bay-ramı büyük tezahüratla kutlanılmış ve büyük bir geçid resmi yapılmıştır. Askerlerimizizin geçişleri halk tarafından şiddetle alkışlan-mıştır.

Nevyork sergisi için yapılan hazırlıklarla

1938 beynelmîlel Nevyork sergisi dünya milletlerinin san'at, kültür, tarih, endüstri ve zevk bakımından dövüşecekleri bir ring olacaktır.

Ringlerinde en çetin kavgaları seyretmeğe alışmış olan Amerikalılar bu teknik ve zevk-musaraasında her zaman için garib addedi-len telâkî ve zevklele neler numara ve-recekler, şimdiden kestirilemez.

Yalnız beynelmîlel sergiler içinde şüphe yok ki, alâkadarları en fazla düşündüreni Nevyork sergisi olmuştur. Zevkleri, telâkî-leri, görüşleri bambaşka bir dünyaya mem-leketinden bir parça kurmağa gidecekler bu kuracakları muvakkat müstemlekeyi hem e-konomik zihniyet, hem millî düşünce ile ye-nileştirmek için azamî gayret ve faaliyetle kollarını sıvamak mecburiyetle karşı karşı-ya bulunuyorlar.

Biz, bu çapta büyük bir sergiye aşağı yukarı ilk defa iştirak ediyoruz. Bu iş için ce-bimizle soktuğumuz elimizin avucunda bir milyon lira var. Bu para ile bizim için bil-hassa, bizi hâlâ tam mânâsile tanımayan A-merikada bir çok şeyler yapabiliriz. Bilhassa propaganda..

Biz boyumuzu, bosumuzu göstereceğimiz bu muazzam sergi için aylardanberi çalış-ıyoruz. Amerika hükümeti serginin en güzel bir köşesini bize vermiştir. Hükümet büt-d-cesinden bir milyon lira gibi hiç de az ol-mıyan bir meblâğı ortaya koymuştur. Şimdi iş Türk mimarına, Türk ressamına, Türk de-koratörüne ve bunların yaratacakları millî Türk eserine kalmıştır.

Hazırlıklar ne derece ilerlemiştir? Hepi-miz için millî bir şeref teşkil edecek olan sergi için yapılan hazırlıklar, düşünülen ye-nilikler nedir? Bunları öğrenmek istedik. Dün serginin dekorasyonunu yapacak olan ressam ve dekoratör Abidin Dinoyu gördük. Abidin Dino Rusya'da ve Fransada uzun zaman bulunmuş, sinema, resim, dekorasyon işleriyle yıllarca sarmaş dolaş olmuş değerli bir san'atkârimizdir.

Mimar Sedat Hakkının (Türk sitesi) proje-si üzerinde çalışan san'atkâr suallerime şu cevapları verdi:

— Site Türk projesi Türk mimarisinin güzel bir sentezidir. Türk sitesinin merkez bi-nasının duvarları çinlerle müzeyyen ola-caktır. Bu merkez binanın etrafında bir kah-ve, inhisarlar, Sümerbank ve diğer müesse-seler pavyonları bulunacak, yuvarlak bir av-lunun muhtinde çok müvazenel bir kül teş-kil edecektir. Avlunun ortasında ışık tertiba-tı son derece itina ile hazırlanmış bir ha-vuz vardır. Binanın hariç ışıkları için yeni bir ışık tertibatı düşünülmüştür. Kültür ba-kımından Türk sitesinin en mühim yeri bib-liyotek salonudur. Burada inkilâba aid en mühim eserler yeni Türkiyeyi canlandıran muazzam bir fotoğraf dökümantasyonu, spor sahasında Türk milletinin en eski za-

manlardanberi kuvvet ve alâkasını göstere çok enteresan nümuneler toplanmıştır. Hiç zıssihha, tezyini san'at gibi meseleler da-burada çok cazib bir şekilde ve yeni bir tarz-da anlatılacaktır.

Sitede Türkün büyük bir restoranı mev-cuttur. Ve yerli küçük san'atların bu salon süslemek için en kuvvetli elemanları sergiye iştirak edecektir.

Sitenin muhtelif köşeleri havuzlarla çev-rilmiştir. Ve gece ışık tertibatı için bu ha-vuzlardan çok istifade edilecektir.

— Devlet pavyonu ne şekilde olacaktır?

— Devlet pavyonunun nihai şeklinin ta-yini için bir ressam grubu çalışmaktadır. Genç heykeltıraş Zühtü bu pavyonda Tür-veyi temsil eden muazzam bir heykel ha-salamaktadır. Bütün milletlere aid, Amerik-lılar tarafından inşa edilmiş suh aveni-sünde mühim bir yer işgal eden Türk dev-let pavyonu bilhassa kültür bakımından şa-yanı dikkattir. Burada her millete ayrılar yerin eb'adı müsavi olduğu için dekoratör-lerimiz müsavi şartlar dahilinde dünya san-atkârlarile boy ölçüşeceklerdir.

Bu pavyonun yarısı eski Türk medeniyet-lerini canlandıracaktır. Diğer nısı ise bü-yük inkilâbımızın en mühim merhalelerin izah edecektir.

Ziyaretçi pavyonumuza girer girmez Ata-türk'ün bir büstünü görecektir. Pavyonun inşasında, mermer, şeffaf cama benziye: Rodhoide'den sütunlar kullanılacaktır. V-dip duvarda yere kadar ve kademe kademe giriş merkez kapısı boyunca akan bir ışık havuz pavyonun dekoratif merkezidir.

— Buradan sergiye tarihî eser olarak ne götürülecek?

— Eti ve diğer devirlere aid bazı heykeller götürülecektir. Müzelerden çok kıymetli eş-yalar seçilmiştir. Bütün bu hazırlıklar üze-rinde iki ressam grupumuz hararetle çalış-ıyor.

Genç san'atkâra sordum:

— Gideceğimiz yer bambaşka bir dünya. Bilhassa değişik bir zevk dünyasına gidiyo-ruz. Burada orijinal ve millî Türk pavyonu-nu mu kuracaksınız yoksa bugünkü san'a-t cereyanlarının tesiri altında kalınacak mı? Cevap verdi :

— Serginin merkez fikri (yarının tekniği) fikridir. Konulan motif budur. Bu düsturu tatbik ederken aynı zamanda Türk mima-risinin ve san'atinin yarın görüşle bir sen-tezi tecrübe ediliyor. Yarını bulmak için er-yeni en eski bir san'at kültürünün üstüne dayamak lâzımdır.

Bu sergi Türk zevkine, Türk işçisine daya-nacağı için muvaffak bir eser olacaktır. Yal-nız üzerinde ısrarla durmamız icab eden nokta varsa, o da kendimizi tanıtmaya azamî gayret etmektir.

Nusret Safa Coşkun

Beşiktaş klübünde olup biten garib hâdiseler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tehdid ettikleri iddia edilmektedir. İstanbulda bulunan bütün spor teşek-küllerinin âmiri sıfatile zatı alınızın bu hususta neler düşündüğünüzü söyleme-nizi rica ederiz.

Bay Muhiddin Üstündağ dedi ki

« Kanunun emrettiği her şeyin yap-ılacağı tabiidir. Ancak bu arada Beşik-taş klübünün bir takım füzuli gayretkeş-leri gençliği ve eski mensubları kendile-rine siper tutarak bulanık suda balık av-lamak yoluna sapmışlardır.

Vazih ve dürüst olmıyan mübalâğalı hareketlere meydan vermemek gerekir.»

SON POSTA — Muhiddin Üstündağın bahsettiği bulanık suda balık avlamak gayretini güden hareketlerin neler oldu-ğuna anlyamadık. Bunlar (Şeref) levha-sının staddan indirilmesi hâdisesi ve kongrenin içtimaa çağırılması ile alâkadar olamayacaklarına göre bahsimizden ha-riç demektir. Valimizin bu işde de kanu-nun hâkim olması için lâzım gelen alâ-kayı göstereceğini bildirmesini memnu-niyetle karşılıyoruz.

★ Şerefspor klübü müessisleri ne diyorlar?

Beşiktaş klübünde yirmi dokuz imzalı bir taktirle akdi istenilen fevkalâde kongrenin akdedilmeyişi hakkında neler dü-şündüğünü bir kere de Şerefspor klübü müessislerinden Bay Necib Berkandan sorduk. Dedi ki:

— Biz Beşiktaş klübü azası idik ve klü-be merbuttuk, fakat yapılan hareketin çirkinliği karşısında çekilmeye mecbur kaldık. Eğer fevkalâde bir kongre akde-dilip bu idare heyeti değişir ve yerine bir başka idare heyeti gelirse ve o da bizi klüpten uzaklaştıran sebepleri ortadan kaldırırsa, yeni spor klübümüzü dağıtır ve yeniden Beşiktaş klübüne iltihak ederiz. Yani biz arkadaşlarımıza bağlıyız. Fakat bugünkü idare heyeti kaldıkça bu mümkün değildir.

Biz artık binayı tuttuk, her şeyi ta-

mamladık. Geçen ay mer'iyete geçen ye-ni cemiyetler kanunu mucibince bundan sonra tahkikat yapıldı, neticelendi ve ev-rak polis müdürlüğüne gitti. İzinimizi bekliyoruz.

Sırası gelmişken şunu yazmanızı rica ederim. Geçen hafta Muradiye tarafla-rında Şerefspor namile Feriköyle bir maç yapılmıştır. Bu Şerefsporla bizim Şerefs-porun hiçbir alâkası yoktur, bu isim kullandıkları için haklarında polis takti-bata başlamış bulunuyor.

Esasen bizim henüz A ve B takımları-mız yoktur. Yalnız genç takımımız var-dır ve genç takımımız bir kere Beykoz genç takımile oynamış, sıfır bir galib gel-miştir. Klübümüz her nevi sporla meş-gul olacaktır.

Müessisi yirmi bir kişiyiz, şimdiden yüz elli azamız bulunuyor. Fakat buna rağmen tekrarlıyoruz: Biz arkadaşları-mıza bağlıyız, eğer bizi Beşiktaş klübün-den uzaklaştıran âmiller ortadan kalka-cak olursa hâlâ klübümüzden ayrı kal-makta elbet te inad etmeyeceğiz.

Atatürkün teşekkürleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İstanbul 30 (A.A.) — Reiscumhu Ataturkün Mareşal Fevzi Çakmağa çek-tikleri tebrik telgrafı:

Mareşal Fevzi Çakmak Elâzığ-

Türk ordusunun büyük zafer bayram başta siz olmak üzere bütün silâh arka-daşlarımıza kutlu olsun.

K. Atatürk Mareşal Fevzi Çakmaktan Atatürk yazılan telgraf:

Büyük Cumhurreisi Atatürk

Mes'udane idrak ettiğimiz büyük zafe-rin yıldönümü münasebetile Cumhuri-yet ordusu mensublarının Yüce Başbu-ğlarına sarsılmaz candan bağlılıklarını ve sonsuz tazimlerini saygı ile arz ederim.

Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak

TEHDİD MEKTUBLARI

Yazan : Peride Celâl

Yemekten kalktıkları zaman Belkis te-
laşla saatine baktı:

— Ben gidiyorum dedi, ikide terzide
Melih bekleyecek, ondan sonra da Şev-
kiyelere gideceğiz.

Her zamanki gibi babasının somurtup
homurdanacağını zannetmişti. Halbuki
böyle olmadı. İhtiyar döndü.. kırıl kaş-
larını aşağı doğru indirerek ona baktı:

— Odamı gel dedi, sana mühim bir şey
söylüyeceğim.

Genç kız hayret içinde onu takib etti.
Babasında bir değişiklik olduğunu an-
cak farketmişti.

Odaya girince Mecdi Bey yazıhanesi -
nin önüne oturdu. Çekmelerini açıp kâ-
ğıdlarını karıştırmaya başladı. Nihayet
kâğıdların arasından çizgili küçük bir kâ-
ğıd çıkararak genç kıza uzattı. Emreden
bir sesle:

— Oku dedi.

Genç kız kâğıdı aldı, bir göz attı, gayet
bozuk bir yazı ile yazılmış olan şu bir
kaç kelimeyi okudu:

«Kızının canını korumak istiyorsan bi-
zi memnun etmelisin», altında, imza ye-
rinde kocaman bir kama resmi vardı. Bel-
kis kahkahalarla gülmeye başladı. Kâğıdı
yazıhanenin üzerine bırakarak:

— Biri bizimle eğleniyor, dedi.

Mecdi Bey dik dik kızına baktı:

«Ben de evvelâ öyle zannetmişim, bu
mektubu da bir hafta evvel aldım. Sana
bahsetmiye de lüzum görmedim. Fakat
geçen akşam kapının önünde bazı gölge-
ler gördüm, sonra bu ikinci mektub ba-
na biraz mühim göründü.» Genç kıza ge-
ne öyle çizgili küçük bir kâğıd parçası
uzatıyordu. Belkis artık gülmüyordu. Ba-
basına endişe ile bakarak kâğıdı aldı, o-
kudu:

«İhtiyar, belki evvelki ihtiarımıza ehem-
miyet vermedin. Fakat bu ikinciden son-
ra aklını başına topla, kızının hayatı a-
vucumuzdadır. Onu nasıl sevdiğini çok
iyi biliyoruz. Eğer istediğimiz parayı ve-
rirsene mesele kalmaz. Bizi polise ihbar
etmiye kalkma. Böyle bir şey yaptığın
gün kızını yok bil. Beş bin lira istiyoruz,
parayı nereye bırakacağını biz sana ha-
ber vereceğiz.»

Bu sefer mektubun altında ne kama

resmi, ne de başka bir şey vardı. Genç
kız birdenbire sararmış, gözlerini kalın
bir endişe bulutu kaplamıştı. Kendini bir
koltuğa atıp:

— A, şimdi ne olacak, dedi?

Mecdi Bey düşünceli düşünceli cevap
verdi:

— Bizim Kerimi çağıracağım. Onun
bir çok işlerde polisle beraber çalıştığı -
nı biliyorsun.

Genç kız yüzü bu sefer kıpkırmızı ola-
rak yerinde doğrulmuştu:

— Nasıl, Kerimi mi?

Kerim, onların uzaktan akrabası olu-
yordu. İki genç bir aralık birbirlerine
zâf duyar gibi olmuşlardı. Nişanlanacak-
ları bile söylenmişti. Bir kıskançlık kav-
gasından sonra bozmuşlardı, Kerim
tekrar barışmayı sonradan çok istemiş,
genç kız bunu bir izzeti nefis meselesi
yaparak ona daima red cevabı vermişti.
Kerim gazeteci idi. Zeki, ateş gibi bir ço-
cuktu. Hakikaten bir çok vak'alarda po-
lise yardımcı dokunmuştu.

Mecdi Bey kızının itirazına aldırmı-
yarak tekrar etti:

— Kerimi çağıracağım. Senin şımarık-
lıklarından bıktım, ne istiyorsun çocuk-
tan, düşman değiliz ya. Vaziyeti tehlikeli
görüyorum. Kerim gelsin, burada bir
müddet otursun. Tehdid mektublarını
gönderenler de ondan şüphelenemezler,
nihayet akrabamız. Sana da nezaret eder..
Fazla bunahrsak parayı veririz, ne ya-
palım.

Genç kız şimdi elindeki mektuba kor-
ku dolu gözlerle bakıyordu. Babası:

— Hayatın tehlikede, dedi. Ona göre
hareket et. Sokağa çıkmaman bence da-
ha doğru. Zaten sen günlerde fazla gezi-
yordun, biraz dinlenmiş olursun.

Genç kız, Kerim vak'asından sonra ger-
çekten kendini fazla kapıp koyvermişti.
Bir gün evde durmuyordu. Kadınlı er-
kekli bir sürü yeni ahab edinmişti ve
babası bu ahablardan nefret ediyordu.

Genç kız onun böyle sert ve öfkeli bir
alayla konuşmasına alıştı. Yerinden
kalktı, tehdid mektubunu hiddetle bu-
ruşturup attı, odadan çıktı. Fakat o gün
sokağa çıkmadı.

★
Ertesi gün Kerim geldi. Mecdi Beyle

mektubları tedkik ettiler, genç adam bel-
li etmeye çalışarak hizmetçileri sorgu-
ya çekti, evin her taraftan iyice mahfuz
olup olmadığına baktı ve Belkisin so-
murtmasına aldırmıyarak bir aralık yan-
ına yaklaştı. Orada bulunduğu müd-
detçe hiç bir şeyden korkmamasını, ya-
kında mektubları yazanları ele geçire-
ceklerini söyledi, o günden itibaren de
eve yerleşti.

Belkis artık bütün ahablarını terket-
mişti, sokağa çıkmıyordu. Evde Kerim o-
nu meşgul edecek, eğlendirecek bir çok
şeyler buluyordu. Genç kız evvelâ binbir
huysuzluk yapmış, sinirlenmiş, fakat ya-
vaş yavaş sükûnet bulmaya, ona alışma-
ya başlamıştı. Eskisi kadar da korkmu-
yordu. Kerime itimad ediyordu, onun ya-
nında iken kendisine kimsenin dokuna-
mıyacağına emin bulunuyordu.

Bir hafta geçti. Heyecanla, parayı ne-
reye koyacaklarını bildirecek olan üçün-
cü mektubu beklediler. Fakat mektub
gelmedi. Bu üçünü de sevindirdi. Bel-
kis Kerimle beraber artık arada sırada
sokağa çıkmaya da başlamıştı. Daha zi-
yade başbaşa gezmeyi tercih ediyorlardı.
Yavaş yavaş aralarında o eski samimiyet
tekrar vücud buluyor, gene birbirlerini
gördükçe kalbleri çarpmaya başlıyor, göz-
lerinin içi gülüyordu. Korku genç kıza
büsbütün genç adama yaklaşıyordu.
Bir yere gittikleri zaman, daima arkala-
rından birinin kendilerini takib ettiğini
zannediyor, ona sokuluyordu. Evde otu-
rurlarken bazan küçük bir gürültü olsa
derhal koşup Kerimin yanına sığınıyor ve
o elini tutup ta «ben buradayım» diye-
rek sığıntı zaman küçük bir kız gibi kı-
zararak gülmüşüyordu. Çok zaman da
tehdid mektublarını tamamilen unutuyor-
lar ve aralarında eskiden birbirlerine
duydıkları sempatiyi de gölgede bırakan
çok başka, çok büyük bir şeyin vücud
bulduğunu ürperek hissediyorlardı.

Bir sabah, her zamanki gibi salonun
bir köşesinde oturmuş alçak sesle konu-
şuyorlardı. Mecdi Bey ortalarında yoktu.
Bir aralık Kerim onu görmesi lâzım gel-
diğini söyleyerek genç kıza bırakıp dışarı
çıktı ve çıkararak farkında olmadan yere
bir deste kâğıd düşürdü. Belkis genç a-
(Devamı 13 ncü sayfada)

Nafia Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Yüksek Ziraat Enstitüleri kanalizasyon ve Fosseptik inşaatıdır.

Keşif bedeli 19545 lira 75 kuruştur.

2 — Eksiltme 16/9/938 Cuma günü saat 11 de Nafia Vekâleti Yapı İşleri Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1465 lira 95 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve bu inşaatı yapabileceklerine dair ehliyet vesikası ibraz etmeleri lâzımdır. «Bu vesika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaat edilerek alınacaktır. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye giremeyeceklerdir.»

4 — Eksiltme şartnamesi ve merbutatı 98 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.

5 — İstekliler teklif mektublarını eksiltme günü olan 16/9/938 Cuma günü saat ona kadar Komisyon Reisliğine mak buz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «3361» «5881»

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma,
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Dahiliye vekâletinden:

1 — Vekâletin 938 mali yılı ihtiyac için alınacak 450 ton sömük «Türk antrasit» kömürünün mübayaası kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 1/9/938 tarihinde Perşembe günü saat 11 de Ankarada Yenisehirde Vekâlet binasında toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 11587 lira 50 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 869 liradır.

5 — İsteklilerin bu babdaki şartnameyi Vekâlet Levazım Müdürlüğünden al-
maları lâzımdır.

6 — İsteklilerin 1/9/938 saat 10 a kadar teklif mektublarını satın alma ko-
misyonu reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri icab eder.

7 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarının 6 ncı maddede yazılı saate
kadar komisyon reisliğine gelmiş bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler
muteber değildir. «3090» «5448»

Niksar Belediyesinden:

Niksar belediyesinin yaptırmakta olduğu elektrik şebekesinde kullanılmak üzere
1320 Kilo Çıplak bakır tel 25 M/M2 lik
290 Kilo » » » 16 M/M2 »
180 Kilo » » » 10 M/M2 » Sert çekilmiş tek olacaktır.
1790 kilo bakır tel 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. Teller İs-
tanbulda teslim alınarak bedeli peşinen verilecektir. İsteklilerin 13/9/938 gü-
nünden evvel Niksar belediyesine müracaatları. (5845)

İfakat hanım, mütemadiyen somur-
tuyor, pencerenin önünde sigara tel-

lendire tellendire
sokağı seyredi-
yordu. Kocasının

— Çamaşır de-
ğişceğim.. bana
temiz don, göm-
lek çıkar!

Emrine rağmen,
yerinden bile ki-
mildamamıştı

Gurabi efendi
kendi kendine çamaşırını değiştirdi; gi-
yindi. Aşağıya otelin holüne indi, so-
kak kapısını göz hapsine aldı..

Saat bir.. hâlâ gelen yok. Deli ola-
caktı. Paraların acısı gittikçe yüreğine
çöküyordu. İçinden, içinden nefesine lâ-
net ediyordu. Küçük bir zâf, onu nele-
re sürüklemişti. Dört yüz küsur lirası -
bütün serveti - yok olmuş, karısı küs-
müş, kendi hastalanmış ve neşesini
kaybetmiş, yol arkadaşları birer tarafa
savuşmuş ve ihtimal ki, hiç yoktan, za-
bitada ve mahkemede başına işler açıl-
mıştı.

— Kırkından sonra azanın halî bu-
dur!

Diye kendi kendine mırıldanırken,
kapıdan içeriye önce Yasef, sonra da
Takvorla Torik Necmi girdiler.

Ermeni, Gurabi efendiye doğru yü-
rüdü, yanına varır varmaz:

— Darılma, amma, hepsiniz de bir
geşit antikasiniz! diye söze başladı.
Dünyada, çeşit orijinal numro görmü-
şüm, ve lakin sizin gibisini görmemi-
şim. Bu bizim Necmi beyimiz yağış
zenaat tutmuştur: detektif olacağıdı..

Bu lâflara Gurabi efendi zerre kadar
ehemmiyet vermiyerek, yerinden fırla-
dı ve Yasefin yanına koştu. İki eline
birden sarılıp sordu:

— Ne haber?

— Yuzel haber yitirdi..

— Paralar bulundu mu?

— Fazlasiylan.

— Anlamadım

SON POSTANIN EDEBİ ROMANI

GURABI EFENDİ AVRUPA'DA

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

— Anlamayacak
yibidir, duğrusu.
Sen, şimdik al şu
paraları.. say. Bak
bakalum, tamam
mi?

Gurabi efendi he-
lecandan titreyen
ellerile, uzatılan pa-
ralara sarıldı. Utan-
masa öpecekti. Say-
dı: Dört yüz on lira
idi. Çaldırıldığı meb-
lâğın tam sayısını
bilmiyordu ama, a-
şağı yukarı bu ka-
dar olduğuna kani-
di. Cebine yerleşti-
rirken:

— Allah razı ol-
sun senden! dedi.

Öteden Torik Necmi atıldı:

— Bey baba! Bizi de duadan unu-
tma, anam! Ben olmasaydım, sen bu pa-
pellere rüyada bilem kavuşamazdın.
Onların eline geçmesi fakirin sayesin-
dedir.

İhtiyar, işin iç yüzünü bilmediği hal-
de, kemali safiyetle:

— Senden de Allah razı olsun, evlâ-
dım diye mırıldandı.

Takvor, Toriğin kolunu dürttü.

— Ağnatır ettiğin işi de, Gurabi E-
fendimizden bir bravo al.

Bir kenara çekilip oturdular. Torik
anlattı:

— Biz, bey babacığım, senin anlıya-
cağın, bu gâvuroğlu ile beraber, dün,
bütün gece kerizde idik. Ne yapayım?

Gurabi efendi helecandan titriyen ellerile uzatılan paralara sarıldı

Serde delikanlılık var. Memleket mem-
leket değil, tavuk kümesi mübarek. A-
nacı, yarkası, pilici, her çeşidden var.
Tümen tümen!. İnsanın, etrafına bak-
tıkca, içi gıcıklanıyor. Biz de, dün ak-
şam tuttuk, mahud mahallelerde voli-
ye çıktık. Eh: O ev senin, bu ev benim..
nihayet, sabaha karşı bir yerde demir-
ledik. Kafalar da dumanlı.. bir gaco-
nun yatağında ben, bir gacunun döşe-
ğinde de gâvuroğlu, sızmışız. Bir de,
gün doğarken göz açalım ki, gecenin
karanlığında dumanlı gözlerimize pilic
görünen yosmalar, hâlis birer karga.
Yüz, surat Yenicamı memşası! Boyalar
akmış, buruşuklar, katmerler meydana
çıkmış, gudibet mi, gudibet! Çırnık,
moloz, artık şeyler. Böylesine, bu can

para verir mi? Sofa-
ya fırladım. Yoktan
bir bahane icad e-
dip, hesab görme-
den fertiği çekecek-
tim. Lâkin merdi-
ven başında mama
yakama yapıştı.

— Paralar!

— Ne parası, be?

diye bağırdım. Mos-
tradaki mal baş-
kaydı, siz bana baş-
ka mal verdiniz.
Bende böyle man-
depsiye basacak su-
rat var mı? Dinim
rabbenâ hakkı için
metelik vermem.

— Vereceksin!

— Hoş! Sen git

de o enayi başka yerde ara!
Karı yolumu kesiyordu. Baktım a-
ğadan Takvor geliyor.

— Al, sana hediye olsun, ahpar!
diye bağırdım. Karımın beline bir tek-
me.. doğru Takvorun kucağına. Arka-
sından, hemen yaygarayı bastı. Baktım,
iş fenaya saracak. Polis, molis, mama-
nın feryadını duyar da gelirse, meram
da anlatamayız, kodesi boylarız. İyisi
mi işi büsbütün zorbalığa vurmalı. Bel-
limden çekeceği çektim, başımı eğerek
bir saldırdım. Karı elimdekini silâh
sandı. Korkudan, basamakların üzeri-
ne yığılıverdi. Sermayelerin hepsi de
bire delik bulup sinmişlerdi. Meydan
bize kaldı. Takvora: «Haydi, Takvor,
baş!» dedim. Mamanın üstünden atlı-

arak kapıyı tuttuk, yallah dışarı! Bir
şey değil, bu işin racona muhalif oldu-
ğunu biliyorum ama, karılar yüzüne
bakılır gibi değildi.. yoksa parayı esir-
gemezdim.

Derken, babacığım: Kendimizi so-
kakta, hani ya o ana cadde yok mu? İş-
te orada bulduk. Enai enai bir sütcü,
yahud da bir işkembeci dükkânı arı-
yorduk. Meğerleyim bu memlekette iş-
kembeci yokmuş. Herifler, ne ile mah-
murluk bozuyorlar, bilmem ki? Ne ise,
o sira, baktık bu bizim Yasefaçı..

— Ne geziyorsun, ulan? diye sor-
dum. Yoksa sen de hıncımdan mı geli-
yorsun?

— Yok! dedi. Başımıza geleni sorma.

— Ne oldu?

— Böyle.. böyle.. böyle.. diyerek se-
nin marifetini uzun uzadıya anlattı.
Gücenme, bey babacığım ama, sen ol-
duka da sepet kafalı imişsin. Hiç insan
yabancı yere zanparalığa gider de, üze-
rinde bu kadar mangiz bulundurur mu?

Derken, efendim, Yasefaçıye:

— Biz de sana yardım edelim.. de-
dik. Kabul etti. Lâkin o saatte henüz
dükkânlar açılmamış.

Bir yere ilişerek, beklemeğe karar
verdik.

— Abdiahkar da o esnada dokuz do-
ğuruyordum..

— On sekiz doğursaydın kime neydi
be babacığım? Biz de millet için de-
ğil a, senin için çalışıyorduk. Derken,
efendicağımıza söyleyim,/biz oracıkta-
ki bir sabahçı kahvesinde sahra bastırı-
yorken, bir de ne görelim? Senin nâze-
nin, yanında on beş yaşlarında kadar
bir oğlanla kırıta kırıta bize doğru ge-
liyor..

— Ey?

— Eysi: Yasefaçı dostumuzu hemen,
«Aport!» diye üzerine saldırdık. Peş
sıra, biz de, ekini belli etmeden ferma-
ya yattık.

(Arkası var)

Abdülhamid devrinde bir aşk macerası : 23

Kırık madalya

Yazan: A. R.

Kırmızı fesli zabtiye neferi

Ben.. yani, Hamidiye hafif süvari 57'nci alayın 3'üncü bölük nizamîye - yani, (talim) - kumandanı yüzbaşı Zeki.. alay merkezi olan Mardin'den buraya kadar süren altı günlük mesafeyi dört mecdi - yeye kiraladığım bir beygir ile katettim; ve üç gün evvel güneş gurup ederken, bu küçük kasabaya girdim.

Doğruca, bölük merkezine gittim. Bölük merkezi, üstünde iki oda, her tarafı açık bir sofa, oldukça geniş bir ahırdan mürekkep, salaş gibi bir bina.

Bölüğün daimî nizamîye kadrosunu teşkil eden bir çavuş ile dört onbaşı, beni görünce şaşkınlara. Bir senedenberi münhal olan bölük kumandanlığına mahsus odayı açarak büyük bir gayretle temizlemeye başladılar.

Onlar bu temizlikle uğraşırken, ben de sofanın camsız pencerelerinin önüne gittim. Yaşayacağım muhite şöylece bir göz gezdirmek istedim.

Bölük merkezi, kasabanın yegâne caddeşi üzerinde idi. Ve, caddeden gelip geçenlerin gözleri, pencerelere çevrilmişti. Halk arasında, bir fısıltı dolaşıyordu.

— İşte.. işte.. Yeni yüzbaşı.. Anlaşıyor ki halk, çok hassastı. Ve bir senedenberi münhal olan bölük kumandanlığına bir yüzbaşının gelmesi, bu küçük kasabada âdeti bir hâdise yaratmıştı.

Fakat ben, bu hâdisenin tesirini tedkik ve tahlil ile meşgul olacak vaziyette değilim. (Otel) değil, (han) bile bulunmayan bu kasabada nerede yatacağımı düşünerek derin bir endişe içinde idim.

Zabit odasında bir tahta kerevet ile onun üstünde içi ot dolu bir minder vardı. Kendime bir yatak tedarik edinceye kadar, bu minder üzerine uzanarak, üstüme de kaputumu örtüme karar vermişim.

Hiç şüphesiz ki bölüğün asıl kumandanı olan (Emin ağa) benim geldiğimi haber alacak.. koşup gelerek bana bir takım kolaylıklarda bulunacaktı.

Malûmâ âliniz; Hamidiye alayları cüz'ü tamlarının iki kumandanları vardı. Asıl kumandan, aşiret reisleri idi. Bu aşiret reislerinin refakatlerine de (nizamîye kumandanı) namile birer muavin verilmişti. Bizim vazifemiz, senenin muayyen zamanlarında, efradı talim ve terbiye ederek onlara askerlik öğretmekti. Nitekim şimdi burada bulunan bir çavuşla dört onbaşı da, nizamîye efradından olup bunlar da benim muavinlerimdi.

Çavuşu çağırdım, sormıya başladım: — Oğlum!.. Bölük kumandanına bir arkadaş gönderen de, geldiğimi haber ver sen.

— Başüstüne efendim. Yarın, arkadaşlardan birini bindirir, göndeririz.

— Ay, bölük kumandanı burada değil mi?..

— Hayır efendim, köyü, buraya altı saattir. Orada oturur.

— Buraya gelmez mi?..

— Pek az gelir. Ancak, pazar kurulduğu günler.

Derhal alay kumandanının nasihatlerini hatırladım. Bahsi kapadım.

Merdivenleri saksan, acele bir ayak sesi işittim. Başımı çevirdim. Birdenbire rinin üstüne, kırmızı şeritli, parlak teneke düğmeli siyah bir ceket.. başına da, üzerine allı yeşili yemeniler sarılı bir kırmızı fes giymişti.

Elinde kalın bir sopa; belinde kayışla asılmış enli yüzürlü bir kasatura vardı.

Sopaya dayandı. Âdeti bağırır gibi konuşmaya başladı:

— Yeni gelen yüzbaşı sen misin?

— Evet.

— Çabuk, seni, (ağa) çağırıyor.

— Ağa kim?..

— Canım, yüzbaşı olasın da, (ağa) yı bilmiyesin.. bu, nasıl iş.

— Oğlum!.. Memleketinize yeni geldim. Ne bileyim sizin ağalarınızı.

— Bizim ağamız, Tatar ağa.. Hadi.. çabuk.. seni istiyor.

— Tatar ağa kim?..

« Çabuk seni ağa istiyor! »

— Kim olacak.. zaptiye çavuşu. Birdenbire, tepemin tüyü attı.. Derhal kaşlarımı çattım. Karşımda, sopasına dayanarak duran o adama dik dik baktım.

— Sen kimsin?..

— Diye, bağırırım.. O, evvelâ hiç istifini bozmak istemedi. Fakat benim ısrarla bakan sert asker nazarlarım karşısında, biraz kendini toparlamak mecburiyetini hissetti. Pürüzlenen bir sesle cevap verdi:

— Ben mi?..

— Evet.. sen..

— Ben.. zaptiyeyim.

— Demek ki beni, senin çavuşun çağırıyor?

— Beli.

— Git. O çavuşuna söyle.. Ben, yüzbaşım. Beni çağırmak, onun haddi değildir. Emrediyorum. O.. şimdi buraya gelsin.

Zaptiye neferi, o kadar şaşırılmış ve afallamıştı ki; onun aldığı garib tavra gülmek için, başını tekrar pencereye çevirdim. Onun, ne halde gittiğini görmedim. Fakat, merdivenleri sarsa sarsa inmesinden, büyük bir telâş ile avdet ettiğine hüküm verdim.

Maamafih, işin böyle olacağı az çok belli idi. Çünkü alay kumandanım, yeni gireceğim bu muhit hakkında beni tenvir ederken, gıyaben tanıttığı şahıslar arasında bu zaptiye çavuşu Tatar ağadan da bahsetmişti.

Tatar ağa, aslen buralı imiş. Gençliğinden itibaren hayatının uzun seneleri, eşkiyalıkla geçmiş. Şiddetli takiblere rağmen, bir türlü ele geçirilememiş. Niha yet bir gün pusuya düşürülerek yaralı olduğu halde elde edilmiş. Mahkemenin kararile idam edilecekti. Fakat vali bilmem kime verdiği bir heybe dolusu altın rüşvetle hayatını kurtarabilmiş. İdam cezası affedilerek Girid adasına sürgün edilmiş. Orada, beş sene kalmış. Bu müd-

det zarfında vasıtalar bularak Yıldız sarayının kodamanlarından birine çatmış. Sürgün cezası affedilmiş. Uhdesine bu mıntakanın zaptiye çavuşluğu verilmiş. O tarihten itibaren de bu adam burada, (ferman fermâ) kesilmiş. Şimdi, âdeti nahiye'nin derebeyi imiş. Eğer nahiye'ye gelen (müdür) hoşuna giderse, onunla geçinmiş. Gitmezse, derhal bir uyuz eşeğe bindirerek, Mardine göndermiş..

Alay kumandanım, bana bu malûmatı verirken;

— Bu herif her sene İstanbula yüzlerce teneke yağ, kırk elli at, daha bir çok şeyler hediye gönderir. Onun için orada bir çınar ağacı gibi kökleşmiştir. Onu oradan koparıp atmak, hiç kimse'nin harcı ve haddi değildir.. Tabiidir ki bununla temas edeceksin. Sakın, yabanın iti ile uğraşayım deme. İt ile uğraşmaktansa, çalıyı dolaşmak evlâdır, demişti.

Alay kumandanımın bu sözlerini, büyük bir ehemmiyetle zihnime kaydetmişim. Fakat bu herifin, beni ayağına çağırarak kadar küstahlık göstereceğini zannetmemiştim.

Zaptiye neferi gittikten sonra, içime bir kurd girmişti. Acaba bu herif, emrimi dinleyip gelecek mi idi?.. Emri, çok sert ve yüksek bir sesle verdiğim için, şayet azametine yediremeyip te gelmeyecek olursa, mevkiim sarsılacak.. buradaki efradına karşı pek küçük düşecektim.

Ben bu düşüncede iken merdivende bir gürültü daha hissettim. Başımı çevirdim, gözüm öyle bir adam ilişti ki; az kalsın, gürültülü bir kakhaha koyuverecektim.

Ağır ağır merdivenden çıkan.. elinde uzun bir tesbih sallayan, ve arkasından acayip kılıklı bir kaç kişi tarafından takib olunan bu adam da ayrı bir (tip) ti.

(Arkası var)

— Kim olacak.. zaptiye çavuşu. Birdenbire, tepemin tüyü attı.. Derhal kaşlarımı çattım. Karşımda, sopasına dayanarak duran o adama dik dik baktım.

— Sen kimsin?..

— Diye, bağırırım.. O, evvelâ hiç istifini bozmak istemedi. Fakat benim ısrarla bakan sert asker nazarlarım karşısında, biraz kendini toparlamak mecburiyetini hissetti. Pürüzlenen bir sesle cevap verdi:

— Ben mi?..

— Evet.. sen..

— Ben.. zaptiyeyim.

— Demek ki beni, senin çavuşun çağırıyor?

— Beli.

— Git. O çavuşuna söyle.. Ben, yüzbaşım. Beni çağırmak, onun haddi değildir. Emrediyorum. O.. şimdi buraya gelsin.

Zaptiye neferi, o kadar şaşırılmış ve afallamıştı ki; onun aldığı garib tavra gülmek için, başını tekrar pencereye çevirdim. Onun, ne halde gittiğini görmedim. Fakat, merdivenleri sarsa sarsa inmesinden, büyük bir telâş ile avdet ettiğine hüküm verdim.

Maamafih, işin böyle olacağı az çok belli idi. Çünkü alay kumandanım, yeni gireceğim bu muhit hakkında beni tenvir ederken, gıyaben tanıttığı şahıslar arasında bu zaptiye çavuşu Tatar ağadan da bahsetmişti.

Tatar ağa, aslen buralı imiş. Gençliğinden itibaren hayatının uzun seneleri, eşkiyalıkla geçmiş. Şiddetli takiblere rağmen, bir türlü ele geçirilememiş. Niha yet bir gün pusuya düşürülerek yaralı olduğu halde elde edilmiş. Mahkemenin kararile idam edilecekti. Fakat vali bilmem kime verdiği bir heybe dolusu altın rüşvetle hayatını kurtarabilmiş. İdam cezası affedilerek Girid adasına sürgün edilmiş. Orada, beş sene kalmış. Bu müd-

det zarfında vasıtalar bularak Yıldız sarayının kodamanlarından birine çatmış. Sürgün cezası affedilmiş. Uhdesine bu mıntakanın zaptiye çavuşluğu verilmiş. O tarihten itibaren de bu adam burada, (ferman fermâ) kesilmiş. Şimdi, âdeti nahiye'nin derebeyi imiş. Eğer nahiye'ye gelen (müdür) hoşuna giderse, onunla geçinmiş. Gitmezse, derhal bir uyuz eşeğe bindirerek, Mardine göndermiş..

Alay kumandanım, bana bu malûmatı verirken;

— Bu herif her sene İstanbula yüzlerce teneke yağ, kırk elli at, daha bir çok şeyler hediye gönderir. Onun için orada bir çınar ağacı gibi kökleşmiştir. Onu oradan koparıp atmak, hiç kimse'nin harcı ve haddi değildir.. Tabiidir ki bununla temas edeceksin. Sakın, yabanın iti ile uğraşayım deme. İt ile uğraşmaktansa, çalıyı dolaşmak evlâdır, demişti.

Alay kumandanımın bu sözlerini, büyük bir ehemmiyetle zihnime kaydetmişim. Fakat bu herifin, beni ayağına çağırarak kadar küstahlık göstereceğini zannetmemiştim.

Zaptiye neferi gittikten sonra, içime bir kurd girmişti. Acaba bu herif, emrimi dinleyip gelecek mi idi?.. Emri, çok sert ve yüksek bir sesle verdiğim için, şayet azametine yediremeyip te gelmeyecek olursa, mevkiim sarsılacak.. buradaki efradına karşı pek küçük düşecektim.

Ben bu düşüncede iken merdivende bir gürültü daha hissettim. Başımı çevirdim, gözüm öyle bir adam ilişti ki; az kalsın, gürültülü bir kakhaha koyuverecektim.

Ağır ağır merdivenden çıkan.. elinde uzun bir tesbih sallayan, ve arkasından acayip kılıklı bir kaç kişi tarafından takib olunan bu adam da ayrı bir (tip) ti.

(Arkası var)

Hikâye: Tehdid mektubları

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

damın arkasından koştu. Kâğıdını aldı, onu çağırıp kâğıdını verecekti. Fakat üzerlerine bir göz atınca birdenbire sapsarı oldu. Bu kâğıdlar kendilerine gelen çizgili tehdid mektublarının aynı idi. Genç kız heyecanla açıp baktı. Bunlarda da aynı yazı ve öbürlerinde olduğu gibi tehdid yolu sözler vardı. Bazısı yarım kalmış, bazısı yazılmış tekrar silinmişti.

Genç kız orada düşüp bayılmaktan korktu. Demek bu işi yapan, kendilerini tehdid eden bizzat Kerimdi! Fakat bu alçaklığa nasıl cür'et etmişti! Birdenbire ürperdi. Arkasından kapının açıldığını hissetmişti, döndü, gelen Kerimdi, gülüyordu. Genç kız ona dilinin ucuna gelen en ağır sözleri söylemeye hazırlanmıştı. Fakat birdenbire şaşırarak geriledi, Kerim ellerini uzatmış

— Mektublarımı bana iade etmeyecek misin? diyordu.

Gayet neş'eli ve pervasızdı. Belkis onun gözlerinde müstehzi bir ışığın yanıp söndüğünü farketmişti. Kıpırmızı oldu. Vücudu hiddetten titriyerek:

— Alçak, diye mırıldandı.

Genç adam bu söz üzerine birdenbire ciddileşmişti, ona doğru bir kaç adım atarak gayet müşfik, sevgi dolu bir sesle:

— Belkis, Belkisciğim, dedi. Bu hâdisenin baştan başa uydurma olduğunu anlamıyor musun? Dur, öyle nefretle yüzüne bakma. Sana her şeyi anlatacağım,

seni seviyorum, seni unutamadım. Doğrudan doğruya gelsem öfkeye kapılıp beni gene reddedecektin. Nihayet bu tehdid mektublarını uydurdum. İstedğim oldu, sana yaklaştım.

Genç kızın derin bir şaşkınlıkla büyüyen gözlerindeki nefret, öfke dağılıvermişti. Yüzü hali tabiisine avdet ediyordu, vücudu gevşedi, mektublar elinden yere düştü. Genç adam koşmuş, onu kollarına almıştı. Genç kız onun yüzüne bakmıyarak kekeler gibi:

— Ya babam, dedi. Seni affedecek mi zannediyorsun?

— Mektubları onlarla beraber hazırlamıştık, dedi. Meseleyi biliyor. Zaten bazı hoşlanmadığı ahbablarından seni uzaklaştırmayı düşünüyordu. Sonra bilirsin ki ikimizin birleşmesini her zaman için çok istemişti.

Birdenbire sustu. Mecdi Bey içeri girmişti. İhtiyar adam evvelâ onların yüzüne, sonra yerde dağılmış duran tehdid mektublarına baktı. Pek ender olan tebessümlerinden biri ile gülümsedi ve hiç bir şey söyleyerek kapıyı çekip gitti.

YARINKI NÜSHAMIZDA:

Teyzenin mirası

Çeviren: Hatice Hatib

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

- 1 — Kurumumuzun kaloriferi için aşağıda isimleri yazılı 4 kalem4 malzeme-yi açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.
- 2 — İhale günü 1/9/938 Perşembe günü saat 10 da Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından ihale yapılacaktır.
- 3 — Tahmin edilen bedel 4764 ve muvakkat teminat 557,30 lira.
- 4 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları. (3139) (5511)

Aded	İsmi	Beherinin fiatı
3	E. K. 3 46 m 2 teshin satırlı klorifer kazanı.	1500,00
2	Ateş takımı kompilye	20,00
1000	Sıcak hava vantilatörleri verilecek nümuneye göre.	20
4	El arabası.	6,00

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — İstatistik bilânço ve sair nümasilî işlerde kullanılmakta olup tipometre ölçüsü esasına göre hazırlanmış olan ve miktar ve eb'adı listesinde yazılı bulunan 3420 adet Garnitür nümuneleri mucibince eksiltme usulü ile satın alınacaktır
- II — Muhammen bedeli 800 lira ve muvakkat teminatı 60 liradır.
- III — Eksiltme 7/9/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Listeler her gün parasız olarak sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler görülebilir.
- V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «5717»

- I — Şartnamesi mucibince satın alınacak 6 aded tulumba açık eksiltmeye konmuştur.
- II — Muhammen bedeli beheri 160 lira hesabıyla 960 lira ve muvakkat teminatı 70 liradır.
- III — Eksiltme 2/IX/938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.
- V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «5533»

- I — İdaremizin kutu fabrikası için şartnamesi mucibince 300 kiloluk 1 aded ve 500 kiloluk 1 aded ki cem'an 2 aded baskül pazarlık usulü ile satın alınacaktır.
- II — Pazarlık 12/IX/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 10.15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.
- IV — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız teklif ve kataloğlarını münakaşa gününden bir hafta evveline kadar Tütün Fabrikalar Şubesine veremeleri lâzımdır.
- V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «5589»

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul Ceza ve Tevkif evleri için alınacak 40,000 kilo Rumeli mangal kömürü ile 27,500 kilo sobalık meşe ve 80,000 kilo mutfak için ince gürgen ve 30,000 kilo hamam için kalın gürgen «kütük» odunu ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur. Kömürün muhammen bedeli 1800 lira olup muvakkat teminatı 135 liradır. Odunun muhammen bedeli 1925 lira olup muvakkat teminatı 144 lira 38 kuruştur.

Eksiltmesi 3/9/938 Cumartesi günü kömürün saat 11 de ve odunun 12 de Sirkedice Aşirefendi sokağında 13 numarada Adliye Levazım dairesinde eksiltme komisyonu tarafından yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenler tatil günlerinden maada her gün Adliye Levazım Dairesinde görülebilirler. «5588»

EGE TİYATROSU
Nuri Genç ve arkadaşlarıBu akşam
Narlıkapıda

AZRAİL

Sabriye Tokses

Ertuğrul Sadı Tek Tiyatrosu

Bu gece
(Büyükkada) da, yarın
gece (Heybeli) de,
Cuma (Bebekte)

Kontak yaptı

Cildinizin tahriş edilmeme ini
isterseniz ?Dünyanın her tarafında seve seve
kullanılan, ve cildi tıraştan sonra
pamuk gibi yumuşatanPOKER
tırış bıçaklarını kullanınız.Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul
Satılma Komisyonundan

- 1 — Deniz vasıtaları için 100 er metrelik 7 parça galvanizli zincirle, 3 kilit, 2 parça adı zincirin ve iki admiralat demirininin 16/9/938 Cuma günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tahmini tutarı 3000 lira ve ilk teminatı 225 liradır.
- 3 — Evsaf ve şartnamesi komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanununun tarifi veçhile hazırlıyacakları teklif mektublarını Galata eski İthalât Gümrüğü binasındaki komisyona vermeleri. (5950)

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 81

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Edirne Fransız konsolosu, kendisinin bindiği arabaya bir tahta parçası atan beş yaşındaki bir çocuktan ötürü vali paşanın tarziye vermesini, bu "Vahşi hareketin", takbih edilmesini istiyordu

Arif paşanın şifre çekeceğini, fakat sizin bu şifreyi İstanbulla gece yarısından sonra varacak bir saatte yolhayağınızı söyledim. İstanbul geldiğimizi padişah öğreninceye kadar Nişantaşındaki konanınızda bulunmuş olacaksınız, dedim.

Paşa çok sevindi. Saatine baktı. Trenin hareketine iki saat varmış. Götüreceği valizin hazırlanmasını emretti. Bana, ne de olsa hastayım. İstasyona kadar beraber gidelim, olmaz mı, diye sordu. Sözlerine şunu da ilâve etmeği unuttum:

— Eğer padişahın dile benden ne dilersen sualine bir kere daha muhatab olursam, vereceğim cevab Hazım bey hakkında olacaktır.

Paşa, istasyonda arabadan inerken, doktor Arıstidiye:

— Bu arabayı, atlarla beraber oğlum Hazım'a bir yadigar olarak götürünüz. Çok şefkatli bir baba gibi gözlelerinden öptüğümü de söyleyiniz, demiş!

Fakat, doktor, o gece bana haber vermeden arabayı bizim eve getirmeği muvafık bulmamış.

Yukarıda sözü geçen süvari ferih Mehmed Ali paşa Erzuruma gönderilirken onun arabasını almıştım. Hem Mahmud paşanın arabasını koyacak yerim yoktu, hem de bu hediyenin kabulü mahzurlu idi.

Galiba, iki üç ay sonra Mahmud Hamdi paşa, Abdülhamidin:

— Dile benden ne dilersen sualine muhatab olmaksızın Nişantaşındaki konağında ölmüştür.

— 45 —

FRANSIZ KONSOLOSUNUN TARZİYE İSTEMESİ - VALİ VEKİLİNİN GEVŞEKLİĞİ

Bir sabah vali vekili Arif paşa erkenden beni evine davet etti. Gittim.

Fransız konsolosu Mösyö Alber Pinar'ın, türkçeye pek kötü çevrilmiş bir suretile beraber fransızca çok tuhaf bir tavrını gösterdi.

Konsolos sokaktan geçerken, beş yaşında bir Türk çocuğu, kendi bahçe-lerindeki erik ağacına ufacak bir tahta parçası atıyormuş. Fakat, bu tahta parçası, o sırada sokaktan geçmekte olan konsolosun açık duran arabasının körüğüne isabet etmiş, oradan da sıçırarak mumaileyhin ayaklarının dibine düşmüştü. Bu tesadüf, kendi tâbirile, «kasdî bir vahşet eseri» telâkki eden Mösyö Alber Pinar ateşler püskürüyor, dört maddelik bir tarziye talebinde bulunarak:

1 — Babasile beraber çocuğun hemen tevkif ettirilmesini,

2 — Vali vekili ile benim, büyük üniformalarımızı giyerek konsoloshaneye gelip kendisine tarziye vermemizi,

3 — Konsülâto önüne sıra sıra dizilecek olan mekteb talebelerine, hocalarının müvacehesinde, vali vekilinin bir nutuk irad ederek, böyle vahşiyane hareketlerde bulunmalarını tavsiye etmesini,

4 — Verilen tarziyenin bütün tafsilâtile resmî vilâyet gazetesine bastırılmasını, kat'i bir lisan ile istiyordu.

Ben, bu çok garib tavrı okuyunca, az çok edebî bir şöhrati de bulunan Mösyö Alber Pinarın aklını bozduğunu zannettim.

Beş yaşında bir çocuğun bir küçük ağaç parçasını, konsolosu görerek kasden attığı sabit olsa bile, babasına bâdema oğlunun bu gibi hareketlerde bulunmamasını tenbih etmekten başka yapılacak bir muamele olmamak lâzım gelirdi. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir garibe ne görülebilir, ne de işitilebilirdi. Halbuki vali vekili paşa, dün akşam takriri alır almaz, çocuğu, babasile beraber hapsedtirmiş. Bunu öğrenince daha ziyade hayrete düştüm. Konsolos ile şahsan tanışmıyordum.

Çünkü Edirneye müvasalatında, diğer devletlerin konsolosları, bana «hoş geldin» ziyaretinde buldukları halde, Fransız konsolosu alafranga âdete taban, benim onu ziyaret etmemi bekledi, durdu. Daha eski zamanlarda bu ziyaret hakkındaki Türk âdetini bilmiyordum. Fakat âdâbi muâşeretce, Arabın «Elkadû yüzar - gelen ziyaret olunur» sözü, bizim için riayeti mecburî bir kaidé mahiyetini almıştı. Asırlardanberi, memleketimizde daima gelenlerin ziyaret edilmesi mütab olduğundan, kendi memleketimde bir ecnebi usulüne taban, yalnız Fransız konsolosu için, mevcud âdeti bozmamıştım.

Monitör Oryantal gazetesinin Edirne muhabiri, Edirneye geldiğimi gazetesine yazdığı sırada Fransız edebiyatına yabancı olmadığımı da mübalâğalı bir surette zikretmişti. Alber Pinarın, benimle tanışmak arzusunda bulunduğu halde mahza bu ziyaret meselesinden dolayı görüşülememesinden muğber olduğumu kendisine görüşenlerden işitiyordum.

Beş yaşında bir çocuğun onu görmiyerek attığı ağaç parçasından dolayı tarziye verilmek lâzım gelirse, bunun yalnız hükümeti temsil eden vali vekili tarafından verilmek lüzumu pek

aşikâr iken, konsolosun araya beni de karıştırmadaki sebebin, büyük üfiformamla ziyaretinde bulunmağa mecbur kalmamı istemesinden ibaret olduğunu Arif paşaya anlattım.

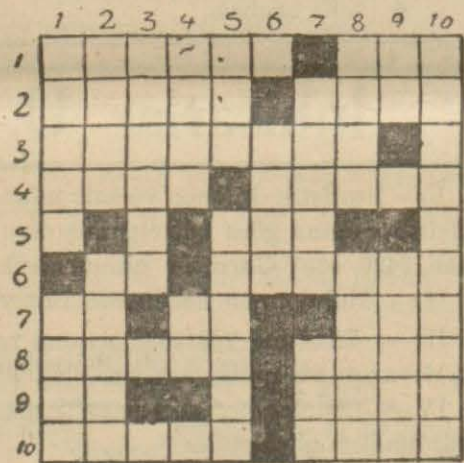
— En hafif bir tavsif ile, hoppalık-tan başka bir şey olmıyan bu takriri Fransız sefiri görürse Mösyö Alberi şiddetle tevbih etmekle beraber, bize karşı da teessüfle itizar edeceğinden şübhe etmeyiniz. Binaenaleyh, çocukla babasını hemen tahliye ettiriniz. Çünkü beş yaşında bir çocuğun kasıtlı ve gerçekten cürüm mahiyetinde bir suçu olsa bile, hapsini tecviz edecek bir kanun, yeryüzünde yoktur. Bizce yapılacak şey, vak'ayı etrafıca yazacağımız bir tahriratla beraber, konsolosun takririni hariciye nezaretine göndermekten ibarettir.

Arif paşa:

— Pekâlâ, dedi, öyle bir müsvedde lütfediniz.

Vâkiâ, tahrirat yazıldı. Fakat gönderilip gönderilmediğini bilmiyorum. Çocukla babasının o gün tahliye ettirilip ettirilmediğini de hatırlamıyorum. (Arkası var)

Günün Bulmacası

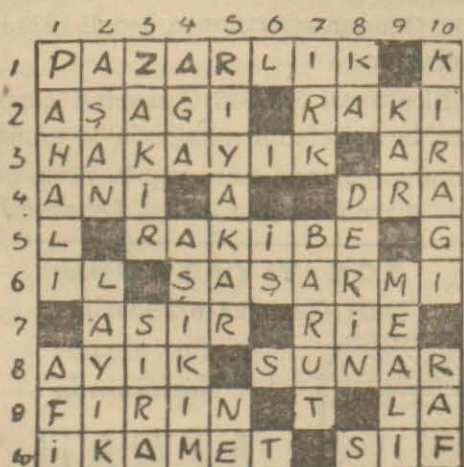

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Dünkü gün - Etrafı denizle kuşatılmış kara parçası.
- 2 — Alâmetler - Merkep.
- 3 — Aceleci.
- 4 — Avlamak masdarından emrihazır - Dilsiz.
- 5 — Kraliçe.
- 6 — İlâve - Bir çalgı.
- 7 — Bir nota - İskambilde birli - Sonuna bir «i» ilâve edilirse ikinci derecede
- 8 — İmal eden - Ad.
- 9 — İşaret - Baş.
- 10 — Kurtuluş - «Dir» in geldiği masdar.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Sonu çıkmıyan - Hendese şekillerinden biri.
- 2 — Yanan şeyden çıkan - İmamlar.
- 3 — Yazın giyilen.
- 4 — Yalvarma - Kırmızıya benzer bir renk.
- 5 — Gözü görmiyen - Azalt.
- 6 — Ne iş görür?
- 7 — Muhakkak - Çift.
- 8 — Seven - Atmak masdarından şart sıgası müfred birinci şahıs.
- 9 — Dahi - Bir kadın ismi.
- 10 — Bir işin yapılamaması, yarıda kalması.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

31 Ağustos 1938 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Dans musikisi (Plâk). 18.50: Konferans: Kadıköy Halkevi namına: 30 Ağustos Milli Zafer Bayramı hakkında. 19.15: Dans musikisi (Plâk). 19.30: Konferans: Havacılık haftası, Hava Kurumu namına, Eşref Şefik. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen: Faide ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Sat ayarı: Bedriye Tüzün, Şan. Stüdyo orkestrası refakatle. 21.30: Nezihe Uyar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Ajans haberleri. 22.20: Darü'ttalim musiki heyeti: Fahri ve arkadaşları. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

ANKARA

31 Ağustos 1938 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Halûk Recal-. 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza). 21: Havacılık haftası münasebetle konuşma (Ş. Hazım). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Pertev). Alemdarda: (Eşref Neşet). Beyazıdda: (Haydar). Samatya-da: (Rıdvan). Eminönünde: (Bensason). Eyübbe: (Hikmet Atılamaz). Fenerde: (Emilyadi). Şehreminde: (Hamdi). Şehzadebaşında: (Asaf). Karagümrük-te: (Fuad). Küçükpazarda: (Hulûsl). Bakırköyünde: (İstapan).
Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Galatasaray - Garib). Galatada: (Hidayet). Kurtuluşta: (Kurtuluş). Maçkada: (Fezıl). Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdüda: (İttihad). Sarıyerde: (Nuri). Kadıköyünde: (Büyük - Üçler). Büyükdada: (Şinasi Rıza). Heybelide: (Tanaş).

Mısırlı futbolcular Şişli - Beyoğlu muhtelitine 3 - 1 yenildiler

Oyun baştan sona kadar muhtelit hâkimiyeti altında devam etti. Mısırlılar dün en fena oyunlarını oynadılar

Mısırlılarla Şişli - Beyoğlu muhtelit bir arada

İlk maçta mağlûb, ikinci maçta galib gelen Mısırın Ennadiyülehlî takımı dün üçüncü maçını Beyoğluspor - Şişli muhtelitine Taksim stadında yaptı.

Zan ve tahmin ettiğimiz kadar güzel oyun gösteremiyen Mısır takımı dünkü son maçında çok bozuk bir oyun oynamış ve yaptığı bir tek sayıya mukabil üç gol yemek suretile ağır bir mağlûbiyete uğramıştır.

Bir hafta zarfında yaptığı üç maçını dikkatle takib ettiğimiz Mısırlıların arasında yediden fazla millî takım oyuncusu bulunduğu söylendiği zaman burada yapılacak maçlarda çok güzel oyunlar seyredeceğimizi hesaplamıştık.

Mısır takımı kaptanı merkez muhacim Küçük Muhtardan gayri bütün takım çok genç oyunculardan teşkil edilmiştir.

Bu kadar yeni ve taze oyuncular dan teşkil edilen bir takımı karşımız da gördüğümüz zaman Mısırlıların fevkalâde güzel oyun gösterebileceğini zannetmemiştik.

Birinci ve ikinci maçı oldukça bozuk oynayan Mısır takımı dünkü maçta tahminden fazla fena oynamış ve karşılarında çok enerjik bir gayret gösteren Beyoğluspor ve Şişli muhtelitine mağlûp olmaktan kurtulama muşlardır.

Muhtelit takımın hücumile başlayan oyunun on üçüncü dakikasında meydana gelen bir fırsattan istifade eden Filipo ilk golü yaptı.

Bu sayıdan cesaret alan muhtelit birbiri üzerine birkaç hücum fırsatı daha bulmuş ve sol iç Bambino vasıtasile ikinci golü pek nefis bir surette yapmıştır.

Oyun bu devrede tamamen muhtelit takım lehine bir şekil almış ve 40 mncı dakikada merkez muhacim Budurlü üçüncü golü de yapmıştır.

Devrenin sonlarına doğru muhtelit takım aleyhine bir penaltı olmuştur.

Mısırlılar bu fırsatı topu kalecinin eline atmak suretile kaçırdılar; devre 3-0 Mısırlıların aleyhine bitti.

İkinci devre Mısır takımı bu müşkül vaziyetten kurtulmak için çok hızlı bir şekilde oyuna başladı.

On dakika kadar devam eden sıkı hücumları müteakib Mısırlıların merkez muhacimleri ilk ve son gollerini güzel bir paslaşmadan sonra yaptılar.

Mısır takımı bu sayıdan sonra fazla sert oynamaya başladı. Yirminci dakikada hakem Mısır merkez muavinini sert oynadığı için sahadan çıkardı.

Oyun daha sert bir şekil aldı. Muhtelit takım sol müdafinin sert oyunu üzerine hakem onu da saha harici etti.

Mısır takımı büyük bir gayret sarfetmesine rağmen neticeyi değiştiremedi ve oyun 3 - 1 Mısırlıların mağlûbiyete bitti.

Ömer Besim

Mısır takımı 4 Eylülde İzmirde yapacağı maç için Cuma sabahı Bandırma yolile İzmirde gidecektir.

Galatasaraylı Bekir Macur'un klüpten kaydı silindi

Galatasaray klübü denizcilik şubesi eski baş kaptanı Bekir Macur'un idare hey'eti karare klüpten kaydı silinmiştir.

Finlandiyalı güreşçiler dün geldiler

Finlandiyalı güreşçiler şehrimizde

Finlandiyalı güreşçiler dün şehrimize gelmişler ve sporcularımız tarafından hararetle karşılanmışlardır. Finlandiya takımı güreşçilerimizle karşılaşmak üzere Ankaraya gidecektir.

VENÜS PUDRASI

Terkibi altın kremli 24 saat havalandırılmış fevkalâde ince ve hafif VENÜS Pudrasile tuvalet gören bir cild dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder.

DEPOSU: NUREDDİN EVLIYAZADE, İSTANBUL

ESKİ FEYZİATİ

Yatılı BOĞAZIÇI LİSELERİ Yatısız

Arnavutköy Çifte Saraylar

Ana sınıfı ile ilk kısım en yeni ve modern tesisat ile Bébekte eski Fransız Senjozef mektebi binasında Orta ve Lise sınıfları Arnavutköyünde Tramvay caddesinde Çifte Saraylarda kız ve erkekler için ayrı dairelerde: Her gün saat 10 dan 17 ye kadar Yeni Talebe kaydı için Çifte Saraylarda mektep idaresine müracaat edilebilir.

İstiyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 36-210

Şişli Terakki Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 - Lise ve Orta son sınıfların bütünleme ve Engel sınavlarına 1 Eylül, diğer sınıfların 7 Eylül'de başlanacaktır.
- 2 - Yeni müracaatlar çoğaldığından 10 Eylül'e kadar kayıtlarını yenilemeyen eski talebelerin yerleri mahfuz kalmıyacaktır.
- 3 - Kayıt işleri için Lise saat 10 - 16 arasında açıktır.

Nişantaşında

İŞIK LİSESİ

Yatılı (Eski Fezziye) Yatısız

Memleketimizin en eski hususi lisesidir. Resmî liselere muadeleti tasdik edilmiştir. Ana; İlk, Orta ve Lise sınıfları ile Fen ve Edebiyat kolları vardır. Lisan tedrisatına hususi ehemmiyet verilir. Yeni yapılan pavyonla mektep asrı bir şekle ifrağ edilmiştir. Kız ve Erkek talebe için ayrı daireler vardır. Talebe kaydı için hergün ondan on altıya kadar müracaat edilebilir. Fazla malûmat için tarifname isteyiniz. Telefon: 44039

BEYOĞLU - TÜNELBAŞI - YENİYOL

Kız ve Erkek ALMAN LİSESİ ve Ticaret okulu

Tam devreli Lise, Ticaret mektebi, Almanca öğretmek için ihzari sınıflar.

Derslere 16 Eylül Cuma günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 9 Eylül'den itibaren hergün saat 8 den 12 ye kadar: Nüfus teskeresi veya ikamet teskeresi; mahallî hükümet doktorluğunca tasdikli sıhhat raporu, çiçek aşısı kâğıdı ve tifo aşısı kâğıdı; altı fotoğraf ve mekteb tasdiknamesi veya diplomasile yapılır. Fazla malûmat için 49486 ya telefon edilmesi. Kayıtlar 15 Eylül Perşembe günü saat 12 ye kadar devam edecektir.

İstanbul Jandarma Satınalma komisyonundan:

Mikdarı Kilo	Cinsi	Tahmin bedeli		İlk teminatı	
		L.	K.	L.	K.
8400	Yün çorap ipliği	23940	00	1795	50

- 1 - Cinsi, mikdarı, tahmin bedeli, ve ilk teminatı yukarıda yazılı 8400 kilo yün çorap ipliği İstanbul Gedikpaşadaki Jandarma satın alma komisyonunca 16/Eylül/938 cuma günü saat 11 de kapalı zarf eksiltmesile satın alınacaktır.
- 2 - Nümune, evsaf ve şartname her gün açı geçen komisyonunda görülebilir veya bedelsiz aldırılabilir.
- 3 - İsteklilerin şartnamesine ve 2490 sayılı kanunun tarifatına göre tanzim edecekleri kapalı zarf mektublarını eksiltme günü saat 10 a kadar makbuz karşılığı olarak komisyona vermeleri. «5948»

ALMAN

WESTFALYA KOKU

Kaloriferler ve diğer teshin vasıtaları için en mükemmel ve elverişli koktur.

ALMAN

BRIKET KÖMÜRÜ

Her sobada zahmetsizce yanan çok temiz ve Yüksek Hararetili Kömürdür.

HUGO STINNES REDERAY A.G.

Galata 6 ncı Vakıf Han 3 üncü kat 13, 15 No. Telefon: 43361

Ankara'da

Avrupa Oteli açıldı

Postahane Caddesi Yeni Hal arkası

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenica mi)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Eskişehir İcra ve İflâs dairesinden:

Eskişehirde Köprü sütünde Merkez ezanesi sahibi iken Eskişehir Ticaret mahkemesinin 29-6-937 tarihinde iflâsına karar verilen Yusuf Kenan masasından alacakları bulunan şahısların evvelce birinci toplanmaları yapılmış ve bu toplantıda tayin olunan masa memuru tarafından yapılan muameleler ve borçların tesbiti dolayısıyla tanzim olunan rapor ve masaya müteallik işler görüşülmek ve icap eden kararlar verilme üzere bu masadan alacağı olup ta kayıtlarını yaptırmış olanların icra ve iflâs kanununun 237 ci maddesine tevfi kan 21-9-938 Çarşamba günü saat 15 de Eskişehir icra dairesine müracaatları ilân olunur.

Dr. BESİM RUŞEN

Cerrahpaşa hastanesi dahiliye mütehassısı
ÇARŞIKAPI TRAMVAY DURAĞI

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat, Veteriner, fakültesine kız ve erkek, Orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gerektir.

- 1 - Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bacheloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lâzımdır.
- 2 - İstanbul Üniversitesinin fen fakültesinden naklen gelecek olanlar lisenin fen kolundan pek iyi derece ile mezun ve fen fakültesinde muvaffak olmuşlarsa orada okudukları sômstrlerden ikisi kabul edilerek veteriner ziraat ve orman fakültesinin üçüncü sômstrlerine alınırlar. Ancak veteriner fakültesine girenlerin bu fakültenin birinci ve ikinci sômstresinde okunan anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve ziraat fakültesine girenlerin ziraat stajını yapmaları gerektir.
- 3 - Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 ten yukarı olamaz. Nihari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.
- 4 - Parasız yatılı talebeden beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hastaevi kurulunun raporu lâzımdır.
- 5 - Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek artiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini gösteren miyenlerin enstitüden ilişigi kesilir.
- 6 - Ziraat fakültesine girecek talebe Ankarada Orman çiftliğinde staj görmeğe mecburdur. Bu staj nihayetinde talebe imtihana tâbi tutulacaktır. Stajdan sonra talebenin enstitüde nazari olarak derslere devam edebilmesi için yapılacak bu ameliyat imtihanında muvaffak olması şarttır.
- Staj müddetince talebe 30 lira aylık verilir. Ve yatacak yer parasız olarak çiftlikte sağlanır. «Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de enstitüde sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.»
- 7 - Parasız yatılı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne suretle olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükümetçe yapılan masrafları ödiyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.
- 8 - Enstitüye girmek isteyenler yukarıda yazılı rapordan başka lise ve olgunluk diplomasını veya tasdikli suretlerini, nüfus kâğıdını, polis veya uraylardan alacakları uzgıdim kâğıdını, orta mekteb ve liselerde görmüş oldukları staj dersler hakkındaki ehliyetnameleri ilâzırlanarak el yazılarıyla yazacakları pullu bir dilekçe ile ve 6 tane fotoğrafile birlikte doğruca Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlüğüne baş vururlar.
- Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kaydolunmak istediklerini bildirir. meli ve çiftçi veya arazi veya orman veya hayvan yetiştirme veya ziraat sanatlarıyla alakalı bir aile çocuğu bulunup bulunmadığını da bildirmelidir.
- 9 - Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmamış olan ve 8 inci maddede yazılı kâğıdın ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır.
- 10 - Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde baş vuranlar arasından pek iyi veya iyi dereceli ve fen kolundan olanlar veya çiftçi çocuğu veya arazi sahibi veya hayvan veya orman ihtisasile alakalı yer ve tesisat sahibi veya sahibinin çocuğu olanlar tercih olunur. Edebiyat kolundan yalnız pek iyi dereceliler kabul olunur. Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve baş vurma tarihine göre seçilirler.
- 11 - Ziraat staj ve tahsil müddetince okutulan yabancı dil, Almanca ve İngilizcedir. Fakülterden mezun olan talebe ziraat mühendisi, veteriner hekim, Orman mühendisi ünvanları verilir.
- Talebe meslek imtihanına girmezden evvel yukarıda yazılan yabancı dillerden imtihan edilir. Bu imtihanda iyi derecede muvaffak olmak şarttır.
- 1, 2, 3 üncülükle mezun olan talebe mükâfaten Avrupada bir tedkik seyahati yaptırılır.
- 12 - Ziraat fakültesine 40, Veteriner fakültesine 40, ve orman fakültesine 40 azami talebe alınacaktır.
- 13 - Cevap istiyenler ayrıca pul göndermelidirler.
- 14 - Baş vurma zamanı «22 ağustos 938 den Eylülün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki baş vurmalar kabul edilmez. «3247» «5677»

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 14,000 lira olan Sivas atölyesi kum kurutma tesisatı 10/10/1938 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1050 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (5752)

Sivas atölyesinde yapılacak elektrik tesisatı 14/10/1938 Cuma günü saat 15 de kapalı zarf eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme Umum Müdürlük binasında Malzeme dairesinde toplanan Merkez 9 uncu arttırma ve eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

Tesisatın tahmini keşif bedeli 185000 liradır.

Bu işe girmek isteyenler 10500 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve bu gibi tesisat işlerini başaracak fenni ehliyet ve kudretti olduğunu natik Nafia Vekâletinden alınmış bir vesikayı ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Eksiltmeye girmek isteyen ve böyle bir vesikasi olmayan taliblerin eksiltme gününden en az sekiz gün evvel istida ile Nafia Vekâletine müracaat ederek vesika istemeleri lâzımdır. Aksi takdirde bunlar eksiltmeye iştirak edemezler. Şartnameler 925 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. Nafia müteahhitlik vesikalari muteber değildir. (5851)

HER KESEYE ELVERİŞLİ

HAS TRAŞ BIÇAĞI

HER ÜÇÜ DE MEMNUN

Çünkü yeni çıkan Has bıçaklarıyla gayet mükemmel ve pek ucuz traş olmak kabil olduğunu tecrübe ile gördüler

10 TANESİ 15 KURUŞTUR

HASAN DEPOLARI - Satış yerleri ile bütün itiyatçı ve tütüncülerde arayınız.

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıkları geçirir.

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayatı kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden önce kolaylığı arayan spor meraklıları Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sentür-külotları giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Hattı inceltir Vücudun tenesübünü düzeltir ve en geçid hareketlerde bile kat'iyen kaymaz.

Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız:

J. Roussel
Paris
İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No. lu.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya
15 No.lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

Dr. İHSAN SAMİ

**BAKTERİYOLOJİ
LABORATUVARI**

Umumi kan tahlilatı, frengi noktaları nazarından Vasserman ve Kahn testleri, kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kızamık ve su tahlilatı, ultra mikroskopi, hususi ağız istihzarı. Kanda üre, geker, Klorür, Kolesterol miktarlarının tayini.

Divanyolu: No. 113. Tel: 20981

DIŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Sirkeci: Viyana oteli sırası.
No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastaları kabul eder.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kabrmanzade Han
Ankara caddesi

Daima Radyolin

Çünkü o sizin hem dişlerinizi hastalıklardan, hem paranızı yabancılara gitmekten kurtarmıştır

RADYOLİN

Müstesna bir formülle ve azami itina ile yapıldığı için 7 yılda ecnebi mamulâtının hâkimiyetini ortadan kaldırmıştır. Kazandığı bu rağbet sebebiyle elde hiç stok bulundurmduğundan da mütemadiyen taze ihzar olunarak piyasaya çıkarılır.

Radyolin kullanınız; sade dişlerinizi temizlemek, korumak ve güzelleştirmekle kalmazsınız, verdiğiniz para da kendi cebinizde kalmış olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

**Hayret!
Bu nefis sabun o kadar idarelidir**

Sihhi sabunların en meşhuru olan CADUM sabununu kullananlar, aynı zamanda en ekonomik bir sabun olduğunu söyleyeceklerdir. Cildi mükemmelen temizler, yumuşatır ve canlandırır. Lâtif kokusu, fazla köpüğü son parçasına kadar devam eder. Milyonlarca kadının istifade ettiği sihat ve taravet kaynağıdır.

**CADUM
SABUNU**

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev te-

DAYMON FENERLER

Meraklılarına Müjde:

200 İla 600 metre ışık veren
1938 Modeli

DAIMON

Fenerleri gelmiştir.

iyi ışık almak için yalnız

DAIMON Pilleri
ile

DAIMON ampullarını

kullanınız ve her yerde DAIMON
markasına dikkat ediniz.

